The Animation Workshop
VIA University College

Kortlægning af **Dansk talentudvikling indenfor film, TV, spil & animation**

Maj 2019

Udgiver:

The Animation Workshop / VIA University College
Kasernevej 5
DK-8800 Viborg

Kortlægning: Laura Søndergaard Isaksen
Redigering: Laura Søndergaard Isaksen og Morten Thorning
Korrektur: Lasse Grenvald
Layout: Mette Islev og Per Freundlich Andersen

ISBN 978-87-999465-2-5

The Animation Workshop
VIA University College

ANIMATED LEARNING LAB

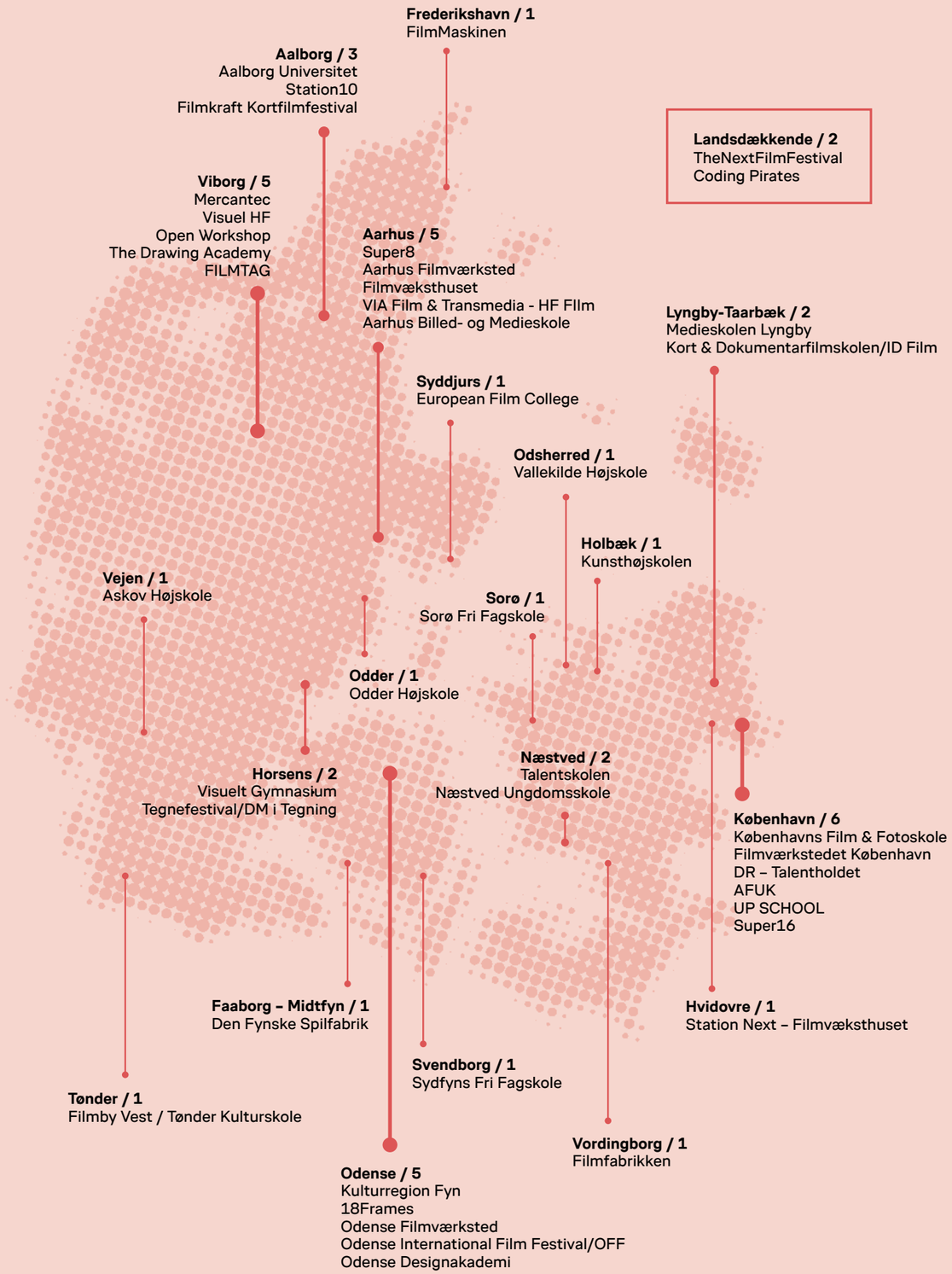
Frederikshavn / 1
FilmMaskinen
Aalborg / 3
Aalborg Universitet
Station10
Filmkraft Kortfilmfestival
Landsdækkende / 2
TheNextFilmFestival
Coding Pirates
Viborg / 5
Mercantec
Visuel HF
Open Workshop
The Drawing Academy
FILMTAG
Aarhus / 5
Super8
Aarhus Filmværksted
Filmvæksthuset
VIA Film & Transmedia - HF FIlm
Aarhus Billed- og Medieskole
Lyngby-Taarbæk / 2
Medieskolen Lyngby
Kort & Dokumentarfilmskolen/ID Film
Syddjurs / 1
European Film College
Odsherred / 1
Vallekilde Højskole
Holbæk / 1
Kunsthøjskolen
Vejen / 1
Askov Højskole
Sorø / 1
Sorø Fri Fagskole
Odder / 1
Odder Højskole
Næstved / 2
Talentskolen
Næstved Ungdomsskole
Horsens / 2
Visuelt Gymnasium
Tegnefestival/DM i Tegning
København / 6
Københavns Film & Fotoskole
Filmværkstedet København
DR – Talentholdet
AFUK
UP SCHOOL
Super16
Faaborg – Midtfyn / 1
Den Fynske Spilfabrik
Hvidovre / 1
Station Next – Filmvæksthuset
Svendborg / 1
Sydfyns Fri Fagskole
Tønder / 1
Filmby Vest / Tønder Kulturskole
Vordingborg / 1
Filmfabrikken
Odense / 5
Kulturregion Fyn
18Frames
Odense Filmværksted
Odense International Film Festival/OFF
Odense Designakademi

Indhold

Forord . . . 8
Sammenfatning og struktur . . . 9
Indledning. . . . 10
Det fælles blik . . . 12

Filmværkstederne . . . 14
Fonden Filmtalent . . . 16
Aarhus Filmværksted . . . 17
Filmværkstedet København . . . 20
Odense Filmværksted . . . 24
Open Workshop . . . 26

Forskning . . . 30
Forskningsprojekt ved Lene Tanggaard – Aalborg Universitet . . . 31

Gymnasium & HF . . . 32
Mercantec . . . 33
Visuel HF . . . 34
Visuelt Gymnasium – Horsens ordningen . . . 35
VIA Film & Transmedia – HF Film . . . 36

Fritidstilbud og talentskoler . . . 38
AFUK- FilmTech . . . 39
Filmby Aarhus – POV . . . 40
Filmfabrikken . . . 42
FilmFREAK . . . 44
FilmMaskinen . . . 45
Filmvæksthuset, Filmby Vest / Tønder Kulturskole . . . 46
Filmholdet – Næstved Ungdomsskole . . . 47
Kort & Dokumentarfilmskolen / ID Film . . . 48
Kunsthøjskolen i Holbæk – kurser i animation . . . 49
Københavns Film & Fotoskole . . . 50
Medieskolen Lyngby . . . 52
Station10 . . . 53
Station Next – Filmvæksthuset . . . 54
Talentskolen Næstved . . . 56
The Drawing Academy, The Animation Workshop, VIA UC . . . 58
UP SCHOOL – UP Ungdomsproduktion . . . 59
Aarhus Billed- og Medieskole . . . 60

Højskoler . . . 62
Askov Højskole – Film, TV, Game Design og Virtual Reality . . . 63
European Film College . . . 64
Odder Højskole – Skolen for film og tv-produktion . . . 66
Vallekilde Højskole . . . 67

Frie Fagskoler . . . 68
Odense Designakademi . . . 69
Sorø Fri Fagskole – Game design og game art . . . 70
Sydfyns Fri Fagskole – Game Design . . . 71

Foreninger og organisationer . . . 72
Coding Pirates Denmark . . . 73
DR Talentholdet . . . 74
Den Fynske Spilfabrik . . . 75
FILMTAG – Filmtalent Animation & Games . . . 76
Super8 – Den Vestdanske frie filmuddannelse . . . 77
Super16 . . . 78
18Frames . . . 79

Festivaler . . . 80
Filmkraft Kortfilmfestival . . . 81
OFF – Odense International Film Festival . . . 82
Tegnefestival / DM i Tegning . . . 83
TheNextFilmFestival . . . 84

Opsamling og analyse af kortlægning af dansk talentudvikling indenfor film, TV, spil og animation . . . 86
Områder . . . 89
Geografi . . . 90
Metoder . . . 92
Ansøgere . . . 93
Fødekæde . . . 94
Samarbejde . . . 95
Anbefalinger . . . 96

Andre relevante talentudviklingstilbud . . . 97

Artikler . . . 98
Ildsjæle, digitale mediers moder, Møn og muligheder i kommunesamarbejde – Filmfabrikken . . . 100
Talentudvikling handler om at dyrke mellemrummene – Talentakademiet . . . 102
Det unge talent's vej ind i filmen – Interview med Ida Marie Gedbjerg Sørensen . . . 104
Det særlige som satsning – når DR leder efter talenter . . . 108

Henvisninger . . . 113

Forord

Danmark har kreativt talent. Danske unge vil arbejde med noget, der giver mening. Søge nye veje. Skabe nye fortællinger. Leve af deres kreativitet. Filmbranchen vil arbejde med unge, som har talent og efterspørger flere dygtige mennesker.

Talentudviklerne i Danmark – uddannelserne, filmværkstederne, højskolerne, fritidsunderviserne, og talentprogrammerne – alle står vi parat til at hjælpe de unge, der vil og kan. Vi leverer vejledning og et sted, hvor man kan mødes. Vi oplyser og inspirerer talenter til nye karriereveje. Vi sætter fokus på alle funktioner i film: klipper, fotograf, instruktør, producer, manuskriptforfatter, tonemester, filmkomponist – der er mange veje at gå. Og vi leverer plads til at både at fejle, lære af sine erfaringer og opnå succes.

De teknologiske fremskridt ændrer konstant måden, vi skaber film på. Nye distributionsformer. Nye fortælleformer. Nye finansieringsformer. Vi skal klædes på, opkvalificere os selv, samarbejde og lære af hinanden, så vi kan følge med og til stadighed tilbyde de unge talenter relevant og aktuel læring på alle niveauer af skabelsesprocessen.

Vi har i Danmark en fornuftig infrastruktur på talentvejen fra spirende talent til professionel filmskaber, omend den er kringlet og mangefacetteret. Der er mange velfungerende initiativer og organisationer, og vi skal værne om vores helt unikke læringssteder og -metoder.

For at fastholde relevansen af dansk film har vi brug for at sætte et større fokus på mere målrettet diversitet i vores rekruttering af filmtalenterne, både socialt og geografisk, så vi får flere forskellige fortællinger om og fra Danmark. Vi skal have flere tilbud flere steder i landet. Vores politikere er enige. I Filmaftalen 2019-2023 står der bl.a., at *"Unge i hele landet skal have mulighed for at prøve kræfter med filmproduktion med hjælp af professionel vejledning og adgang til produktionsudstyr"* (Kulturministeriet, 2018).

Nærværende undersøgelse kortlægger 42 talentudviklingstilbud i Danmark og gør det lettere for unge at få øjnene op for, og navigere imellem, de mange muligheder. Samtidig bliver tilbuddene synlige for os selv og vores omverden. Det er derfor også mit håb, at vi som talentudviklere kan bruge kortlægningen til at finde ny inspiration, nye samarbejder og fornyet dialog om fremtidens talentudvikling.

God læselyst

Venlig hilsen

Signe Lund Juhler
Direktør for Fonden Filmtalent

Fonden Filmtalent blev etableret i 2016 på initiativ fra Det Danske Filminstitut og med politisk opbakning i filmaftalen (2015-18) for at styrke den regionale talentudvikling gennem et tættere og mere forpligtende samarbejde mellem de eksisterende filmværksteder i København, Odense, Viborg og Aarhus.

Sammenfatning og struktur

Denne kortlægning samler 44 talentudviklingstilbud, organisationer, projekter og initiativer der biddrager til dansk talentudvikling inden for områderne film, TV, spil og animation. Kortlægningen repræsenter et bredt felt som dækker både forskning, tilbud, festivaller, højskoler, gymnasier, filmværksteder mm.

Da der er mange forskelligartede tilbud og initiativer inden for talentudviklingsområdet er det værd at bemærke, at der er stor forskel i måden de er organiserede på, lige som der er forskel på kontinuitet og aldersgrupper. Fælles for alle tilbud er, at de ligger på talentudviklings niveauet mellem grundskole og videregående uddannelse. De repræsenterede har derfor alle en stemme, der skal høres når vi sammen skal finde ud af, hvordan man udvikler gode og relevante tilbud, der kan skabe flere og dygtigere talenter til den danske visuelle industri.

Kortlægningen er udarbejdet gennem interviews, research og spørgeskema. Den er opdelt således, at der efter indledningerne følger en beskrivelse af hvert enkel organisation. Herunder kan også ses kontaktinformationer, eventuelle resultater, samarbejdspartnere og specifikke anbefalinger.

Herefter følger en mere generel opsamling og analyse af de svar, der er indgivet i kortlægningens spørgeskema. Denne del afsluttes i afsnittet anbefalinger, hvor de generelle anbefalinger til styrkelse af talentudviklingen, er nedfældet i disse hovedanbefalinger:

Sæt fokus på talentets personlige, faglige og håndværksmæssige udvikling

Skab trygge, uformelle talentudviklingsmiljøer

Arbejd for geografisk og økonomisk lighed

Styrk samarbejdet og netværket talentudviklerne imellem

Skab sammenhæng mellem fødekædens niveauer

Styrk samarbejdet mellem talentudviklere og industri

I tillæg til denne kortlægning har redaktionen valgt at bringe fire artikler, der går et spadestik dybere ind i begrebet talentudvikling, end der har været plads til i undersøgelsen. Artiklerne er blot til inspiration og påmindelse om kontinuerligt at uddybe og udvide diskussionerne om hvad et talent er og hvordan man skaber gode og relevante talentudviklingstilbud.

Indledning

Det unge filmtalent. Unge i hele landet skal have mulighed for at prøve kræfter med filmproduktion med hjælp af professionel vejledning og adgang til produktionsudstyr.

Kulturministeriet, 2018

Sådan står der i filmaftalen for 2019-2023, glædeligt. Men hvordan ser mulighederne egentlig ud for de unge talenter rundt omkring i hele landet? Hvilke tilbud, organisationer og initiativer findes der på landsplan, hvor de unge talenter kan søge hen for at prøve kræfter med filmproduktionen? Ønsket med denne kortlægning er først og fremmest at sætte de forskellige tilbud på Danmarkskortet.

Men når man stiller ét spørgsmål, dukker der som regel flere spørgsmål op som fx: Hvad er filmproduktion i dag?

I det digitale visuelle samfund af i dag, hvor vi konstant omgiver os med levende billeder og hvor produktionsformerne udvider, udvikler og blander sig med hinanden har vi brug for en kontinuerlig debat omkring dette spørgsmål. De levende billeders særlig univers anvendes i alt fra små GIF's til store spillefilm og populære computerspil. Det stiller store krav til talentudviklingstilbuddene. De unge skal have adgang til professionel vejledning og udstyr i en branche, der konstant er i udvikling, og hvor det tekniske udstyr hele tiden opdateres og medbringer stadig flere anvendelsesmuligheder. Hvordan skal talentudviklerne sikre både kvalitet og kvantitet på landsplan? Denne kortlægning har undersøgt, hvilke udfordringer talentudviklerene selv oplever, og hvilke anbefalinger de giver for at styrke den samlede danske satsning på området talentudvikling indenfor film, TV, spil og animation.

Før vi når dertil, er det oplagt at spørge "hvad er et talent".

Et spørgsmål, der i researchen til denne kortlægning har vist sig ikke at være et entydigt svar på, og som derfor også kontinuerlig må diskuteres for at kunne styrke det enkelte talents muligheder for at udvikle sig.

Hos initiativtagerne til denne kortlægning, The Animation Workshop/VIA University College, har vi delt begrebet talent op i fem bestanddele, for på den måde at have et konkret udgangspunkt for en samtale, både med talenterne selv, med kollegaerne i andre talentudviklingstilbud og i den politiske samtale, der skal overbevise befolkning og beslutningstagere om vigtigheden af at øge mulighederne for de unge, der ønsker at prøve kræfter med den digitalt visuelle branche.

Talentets fem bestanddele:

Kreativitet – er evnen til at møde nye udfordringer ved at skabe nye løsninger.
Færdigheder – er håndværksmæssig kunnen, du kan udtrykke noget med.
Faglighed – er viden om faget og alt det, der sker indenfor dit faglige felt.
Forestillingsevnen – er det, der fylder os med idéer om, hvad vi ønsker at producere.
Passionen – er energien. Det er her, vi mærker, at du elsker det, du laver.

Kortlægningens formål og udarbejdelse
Som en del af arbejdet i Fonden Filmtalent har The Animation Workshop/VIA University College kortlagt eksisterende initiativer, tilbud, undersøgelser og projekter, der fremmer talentudviklingen indenfor den digitale visuelle branche i Danmark med fokus på fagområderne film, TV, spil og animation. Målet med kortlægningen er at styrke den samlede talentudvikling gennem synliggørelse og konkrete anbefalinger til udviklingen.

Dette sker med ønsket om at opkvalificere talentudviklingen og øge samarbejdet tilbuddene imellem. Kortlægningen er udarbejdet gennem spørgeskemaer, research og interviews. Der er tale om talentudvikling i uddannelsesniveauet mellem grundskole og videregående uddannelse. Eksempler er ungdomstilbud, relevante gymnasiale retninger og uddannelser, højskoler, frie fagskoler, kulturskoletilbud, mentorordninger, filmfestivaller m.m.

Et stort TAK skal lyde til de 44 bidragsydere, der gennem spørgeskemaet har sat en prik på landkortet over talentudviklingsinitiativer. Tak til de, der har bidraget til kortlægningen gennem interviews og artikler. En kortlægning som denne får sin meningsfylde ved at samle stemmerne og perspektiverne fra den danske talentudvikling. Vi har bestræbt os på, at kortlægningen er så repræsentativ som muligt, men der kan forekomme aktiviteter, redaktionen ikke har fået øje på.

Vi håber denne kortlægning kan blive til gavn for de mange, som ønsker inspiration, indsigt i og overblik over de digitale visuelle talentudviklingsprogrammer.

Med ønsket om god debat og god læselyst!
Redaktion Laura Isaksen og Morten Thorning

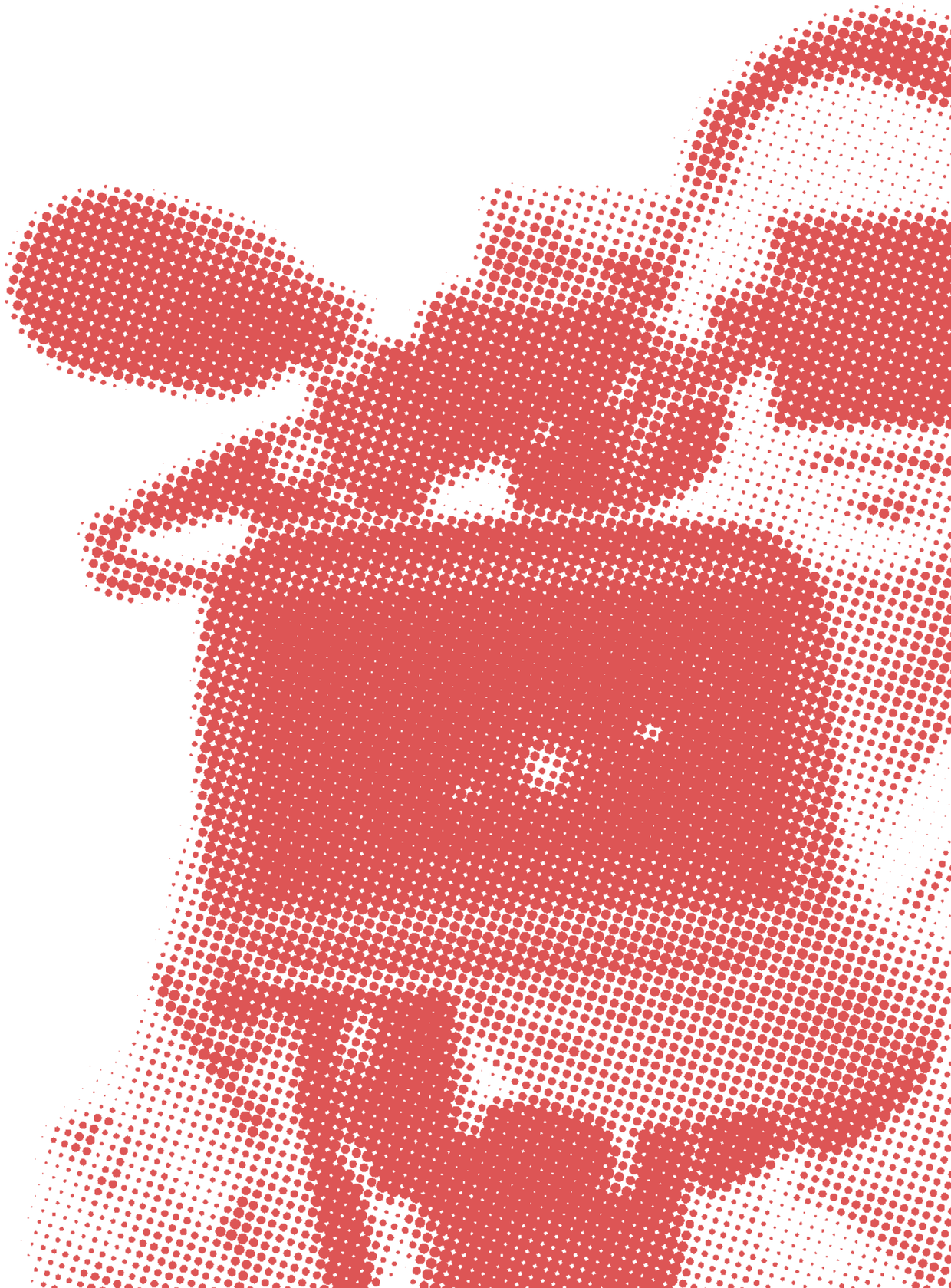

Det fælles blik

– fra kortlæggers perspektiv

En kortlægger, hvad er det? Vi forestiller os en person med sandfarvet tøj af hør. Han har opdaget nyt land. Landet har eksisteret længe og været en selvstændig levende organisme i konstant bevægelse. En dynamisk proces, påvirket af tid og rum. Står man midt i landskabet og betragter det, kan man kun se en lille del, for man begrænses af sit eget perspektiv. Derfor må kortlæggeren gå landet rundt. Notere sig både overordnede linjer i landskabet og detaljerigdommen fra flora og fauna. Alt bliver tegnet og skrevet omhyggeligt ned, så der kan gives et billede af et samlet land. De mange perspektiver bliver samlet til et kort fyldt med farver og fortællinger så levende, at selv en person, der aldrig har betrådt landet, kan se det for sig.

På The Animation Workshop (TAW) har vi iklædt os det sandfarvede tøj. Vi har tegneblok og blyant klar. Landet, der skal kortlægges, er stort, og vi er allerede ved første øjekast klar over, at alt ikke kan tegnes eller forklares, men må mærkes og opleves. Hvad nytte gør så arbejdet med kortlægningen, hvis vi alligevel ikke kan give det hele billede videre? Jo, andre skal jo få lyst til at mærke og opleve dette land, og vi giver os til at tegne og beskrive, hvad vi ser.

Landet, vi betragter og betræder, har fire overordnede linjer – film, TV, spil og animation. Herunder findes der en detaljerigdom af fagligheder, viden og kunnen. Detaljerigdommen i denne kortlægning er afdækket således, at man kan læse en lille beskrivelse af hver enkelt organisation, tilbud eller projekt. Det er kun et ganske kort blik herpå, resten må opleves og mærkes.

Geografisk er tilbuddene placeret på Danmarkskortet og viser hermed, hvor i landet talentet kan søge hen, hvis interessen for det kreative arbejde ønskes udfoldet under kyndig vejledning og inspiration. De overordnede linjer i landskabet et tegnet op i *opsamlingen*, og her har vi forsøgt at nedfælde de fællestræk og kategorier, der sammen kan fortælle om den aktuelle talentudvikling.

En kortlægning som denne er aldrig den hele sandhed, og én kortlæggers optegninger kan se anderledes ud end en anden kortlæggers. En tendens, der har åbnet sig for os i mødet med disse andre kreative talentudviklingsmiljøer, er fællestrækket for landets filmværksteder omkring filosofien *learning by doing* – ved selv at skabe, får det enkelte talent indsigt i og kunnen indenfor de kreative fagligheder.

Idéhistorisk har denne vending baggrund i John Deweys erkendelsesteoretiske, uddannelsesmæssige og demokratiske tænkning.

Værkstedernes filosofi bygger dog på langt mere end denne vending. Faktisk er der flere af Dewey's tanker at finde i den relation, værkstederne har til hinanden i dag. Vigtigt for denne kortlægning er Dewey's tanker om det gode fællesskab, der bl.a. måles ved at se på fællesskabets positive forbindelser til andre fællesskaber og til samfundets interesser.

Fonden Filmtalent er et eksempel på et fællesskab mellem værkstederne, og ønsket med denne kortlægning er ikke alene at synliggøre de enkelte organisationer og projekter, men også at øge forbindelsen imellem dem.

Det er ønsket med denne kortlægning, at organisationerne får øje på hinanden, og kortlægningen kan ses som et stort samlet netværk, der sammen kan tale den fælles sag og dermed styrke dansk film, TV, spil og animation – til glæde for både den visuelle industri og den enkelte borgers adgang til kvalitativt indhold.

Hvis talentudvikling handler om at styrke det enkelte individs muligheder for selv at være kreativ og produktiv deltagende i samfundet, må vi netop styrke de sociale miljøer, der kan vejlede og inspirere samt give viden og kunnen videre til talentet. Fællesskabet er helt grundlæggende i talentudviklingen og i livet som sådan, som Dewey siger:

> ***I virkeligheden er hvert enkelt individ vokset op og må med nødvendighed vokse op i et socialt miljø. Dets reaktioner vokser sig intelligente eller bliver meningsfulde, fordi det lever og handler i et miljø af accepterede betydninger og værdier. Gennem socialt samvær, ved at deltage i de aktiviteter hvor overbevisninger kommer til udtryk, tilegner det sig gradvist sin egen bevidsthed.***
>
> *Dewey, 2005 (1916)*

Skal vi tale om talentet, kommer vi dermed ikke udenom også at tale om det sociale miljø eller fællesskabet.

Og endelig må vi ikke glemme at der er *noget* der skal læres, og *noget* der skal tænkes over, for som et talent her udtrykker:

> ***Det er det, der binder folk sammen herinde – den der passion for film. Man skal gøre det, fordi man elsker at lave film, og sådan har folk det herinde.***
>
> *Talent fra Odense Filmværksted (Havelund, 2014)*

Idéen og ønsket om udarbejdelsen af denne kortlægning er udsprunget af Filmværkstedernes samarbejde i paraplyorganisation Fonden Filmtalent.

Fonden Filmtalent udvikler nationale strategier for talentudvikling i film og relaterede medier.

Filmværkstederne er derfor repræsenteret i kortlægningen med både beskrivelser og interviews, der har til hensigt at kunne danne baggrund for yderligere dialog i udviklingen af nye nationale strategier.

Filmværkstederne

Filmtalent

FILM TV SPIL ANIMATION

Fonden Filmtalent

Organisation	Fonden Filmtalent
Kontaktperson	Signe Lund Juhler
Mail	signe@filmtalent.dk
Hjemmeside	www.filmtalent.dk
Projekt/tilbud	Udvikling af nationale strategier for talentudvikling i film og relaterede medier

Beskrivelse
Fonden Filmtalent arbejder for at styrke den regionale og nationale talentudvikling til den digitale visuelle branche. Vi udvikler nationale strategier for talentudvikling så stærke danske talenter kan etablere sig professionelt i den digitale visuelle branche. Vi skaber og koordinerer internationale forbindelser og kontakter for såvel talentudviklere og talenterne selv. Fonden arbejder landsdækkende og er repræsenteret i København, Odense, Aarhus og Viborg gennem de regionale film- og animationsværksteder.

Filmtalent koordinerer og faciliterer Screen Talent Europe – et internationalt netværk af filmværksteder, der arbejder for at støtte og skabe forbindelser mellem unge filmskabere i Europa.

AARHUS FILMVÆRKSTED

FILM TV SPIL ANIMATION

Aarhus Filmværksted

Organisation	Aarhus Filmværksted (AFV)
Kontaktperson	Aage Rais
Mail	tha@afv.dk
Hjemmeside	www.afv.dk
Projekt/tilbud	Støtteordning og talentudvikling

Beskrivelse
Aarhus Filmværksted er et åbent filmværksted, som støtter ikke-kommerciel filmproduktion med det hovedformål at finde og udvikle nye filmiske talenter i den vestdanske region. Værkstedets hovedopgave er at støtte nye, fortrinsvis unge, filmtalenter i deres faglige og kunstneriske udvikling med det primære formål at hjælpe dem til uddannelse eller beskæftigelse inden for filmbranchen.

Resultater
AFV har ikke systematisk opgjort resultater. Se dog værkstedet hjemmeside under *Hall of Fame*, her findes en liste med talenter optaget på Filmskole eller tilsvarende skole, samt talenter der har fået støtte til produktioner af Det Danske Filminstitut og/eller New Danish Screen.

Samarbejdspartnere: Hvilke typer af samarbejde med andre organisationer bidrager positivt til talentudviklingen og hvordan?
AFV er underlagt erhvervspolitik, filmpolitik og kommunalpolitik. Det er, når vi går hånd i hånd, og de forskellige ønsker og krav kan mødes, at vi kan udvikle de mest vellykkede tilbud.

Også de internationale samarbejdspartnere er vigtige for os. Der er brug for en større grad af internationalisering, der er større chancer for at klare sig som talent, hvis du også kigger ud af Danmark. Det har vores talenter ikke altid fokus på, og derfor er det vores opgave, at gøre dem bevidste om det. Vi har fx en dokumentarfilmlejr i Palæstina hvert år for danske og palæstinensiske filmtalenter og vi er med i et europæisk *filmværkstedssamarbejde Screen Talent Europe*. Dertil har vi også et tæt samarbejde med Filmwerkstatt Kiel, hvor talenterne derfra kan søge hos os og vores talenter hos dem.

Aarhus Filmværksted

Interview med Aage Rais

Hvordan definerer I et talent?
Når Aarhus Filmværksted vurderer de unge talenter, sker det i mødet med dem. Det er netop i mødet og senere i relationen med de unge, at værkstedet får indblik i, hvilket menneske de står overfor, og hvilke udviklingspotentialer der ligger i det unge menneske. Værkstedet kigger først og fremmest på mennesket, men talentet bliver synligt gennem det velfungerende gruppearbejde og i det færdige værk.

Du skal forme et menneske til at kunne indgå på et arbejdsmarked uden at de mister sig selv, men det er talentet der har viljen og kunnen. Vi skal kunne forme den kunnen uden at gøre den normativ og kvalificere og professionalisere den. Det fede er, at det både gælder i en erhvervsretning og i kunstneriske retning.

Den primære opgave på Filmværkstedet Aarhus er, at udvikle og løfte nogen unge mennesker, at afprøve dem og give dem mulighed for at afprøve sig selv og sine ambitioner – både i forhold til en faglig ambition, men også i forhold til en erhvervsfaglig ambition.

Hvad er god talentudvikling?
Talentet skal gives mulighed for at afprøve, udvikle og kvalificere sig og løfte sit talent – og dermed også blive udfordret til at finde ud af: Vil jeg det her, vil jeg det her nok, hvor stor er min vilje, hvor stor bliver min kunnen, hvis jeg får den hjælp jeg skal have eller finder den gruppe af mennesker jeg kan gøre det sammen med? Det handler det jo også om, fordi det netop er meget svært at lave en film helt alene, men i det øjeblik du har en gruppe af mennesker, så har du også en gruppe af kunnen, og det udvikler også nogle egenskaber. Du kan ende med at bruge de egenskaber til sidst, fx som tonemester, eller du kan vælge en anden vej i livet. Begge dele er okay.

God talentudvikling er derfor at skabe et "community" om det at lave film. Ikke kun på selve værkstedet, men også i samarbejde med lokalsamfundet og helst også hele landsdelen, hvor dit fag bliver taget alvorligt, og hvor der er en livsvej at gå.

Den primære opgave på Filmværkstedet Aarhus er, at udvikle og løfte nogen unge mennesker, at afprøve dem og give dem mulighed for at afprøve sig selv og sine ambitioner – både i forhold til en faglig ambition, men også i forhold til en erhvervsfaglig ambition.

Erhvervs stratetisk arbejder jeg selvfølgelig for at gøre det muligt at turde at springe ud i filmfagligheden. Også i Jylland. Marked er så forholdsvis lille, at det kan være svært at leve af.

Der skal være et sammenspil mellem det læringsrum der ligger indenfor værkstedet og det erhvervsrum der ligger udenfor, hvor den her kunnen bliver modtaget, er ønsket og kan kapitaliseres til liv. Denne brobygning har stort betydning for den succesfylde talentudvikling.

Hvad gør I for at opfylde branchens behov og/eller skabe et lokalt behov?
Vi har fokus på parring mellem talentlag og professionelt lag, det er den brobygning, der skal tilskyndes. Derfor har AFV valg at flytte fra Godsbanen til Aarhus Filmby. Det skal skabe en tæt forbindelse mellem erhverv og talent. Det at dele fysiske rum og udstyr gør overgangen fra talent til professionel nemmere, fordi talenterne derved får kendskab til det professionelle udstyr, som de senere skal kunne mestre, og så skal der ikke bruges kræfter på oplæring i branchen. I det nye byggeri etableres Jyllands første mixbiograf til gavn for både talenter og professionelle.

Der er mange positive sider af at være i det kreative miljø på Godsbanen, som vi håber vi kan tage med i de nye bygninger. Der vil fx være åbent for offentligheden og med det håber vi på, at skabe opmærksomhed og anerkendelse på lokalt plan, og hvor borgerne bliver bevidste om at "den her film er lavet i Aarhus". Publikums møde med filmen, og den anerkendelse der følger med den, er helt nødvendig for at kunne udvikle et professionelt filmmiljø i Jylland.

Hvilke udfordringer møder I?
Den største udfordring er den meget skæve økonomiske fordeling mellem filmværkstederne samtidig med, at der en indbyrdes konkurrence. I virkeligheden vil vi jo alle sammen det samme, og vi bør gives de samme muligheder til det.

Der skal være mulighed for både at blive i og komme tilbage til Aarhus og skabe et professionelt virke. Derfor skal der arbejdes på at styrke branchen og fortællingen om Aarhus som Filmby.

Vi har også en udfordring med, at vi er underbemandet i forhold til vores aktivitetsniveau. Jeg vil gerne give talenterne det bedste. Ser vi på vores talentmasse, så har vi potentiale til at støtte endnu flere både med filmproduktioner og økonomisk støtte. Det ville alt sammen hæve niveauet, men dertil skal vi bruge flere midler og mere mandskab.

Hvilke anbefalinger kan I give, der kan medvirke til at støtte den samlede talentudvikling?
Min anbefaling er i form af et spørgsmål: Hvad skal der til, materielt, for at dygtiggøre sig? Lige nu har vi et fint samarbejde med Open Workshop i Viborg om ***special effects****, men det kræver nogle penge, for med specielle tiltag følger der driftsudgifter, og det er tit driftsudgifterne, der er svære at få fra politisk side. Så anbefalingen er simpelthen: flere penge til produktion og flere penge til dygtiggørelse. De bliver godt givet ud, fordi de skaber noget erhverv, hvor de meget hurtigt kommer ind igen. Talentudvikling skaber både selektion og afklaring, og nogle af de egenskaber de unge får her, bruger de på andre områder også. Så der er et stort behov, vi skal dække her.*

Og så skal det understreges, at den nationale økonomiske skævvridning skal stoppes, så man får lavet et reelt højt talentudviklingsniveau i Jylland og på Fyn.

Den største udfordring er den meget skæve økonomiske fordeling mellem filmværkstederne samtidig med, at der er en indbyrdes konkurrence. I virkeligheden vil vi jo alle sammen det samme, og vi bør gives de samme muligheder til det.

FILMVÆRKSTEDET
KØBENHAVN

FILM TV SPIL ANIMATION

Filmværkstedet København

Organisation	Filmværkstedet København (FV)
Kontaktperson	Prami Larsen
Mail	prami@filmworkshop.dk
Hjemmeside	www.filmworkshop.dk
Projekt/tilbud	Filmværkstedet / København

Beskrivelse
Filmværkstedet / København er en talentordning, der gennem *learning by doing* processer – primært produktionsstøtte af egne film – og seminarer og workshops giver unge et talent- og kompetenceløft, så de enten kan søge videre i relevant uddannelse eller finde arbejde i de digitale, visuelle fag – evt. etablere eget firma. Da støtten omfatter produktion af alle genrer minus animation, talent- og kompetenceudvikler vi i princippet til alle produktionens discipliner fra idéudvikling til distribution.

Resultater
Over årene er en stor del af de unge, FV har støttet, kommet ind på Den Danske Filmskole og andre anerkendte uddannelser på baggrund af de erfaringer, de har fået fra værkstedsproduktioner. Men endnu mere vigtigt har et meget stort antal akademikere og filmarbejdere i branchen anvendt FV som en platform til efteruddannelse gennem praktisk erfaring. I gennemsnit to instruktører spillefilmsdebuterer hvert år, hvor FV's støtte må siges at have en afgørende betydning for deres karriere.

Samarbejdspartnere: Hvilke typer af samarbejde med andre organisationer bidrager positivt til talentudviklingen og hvordan?
FV samarbejder tæt med landets øvrige film- og animationsværksteder. Ligeledes har vi et formaliseret samarbejde med AFUK om FilmTech, som er en filmassistentuddannelse med 30 elever årligt. Desuden samarbejder vi med TrueMax og AAU. Vi har ikke formaliserede samarbejder med andre institutioner, men såvel Københavns Film- og Fotoskole, Den Europæiske Filmhøjskole, Talentskolen, andre højskoler med filmlinjer, KU Film- og Medievidenskab, foreningsuddannelserne Super16 og 18Frames, CPH:DOX, DR samt branchens film- og tv-selskaber udgør et tæt net af rekrutterings- og kompetencegivende aktører i og udenfor København.

Foto: Jakob Olsson

Filmværkstedet København

Interview med Prami Larsen

Hvad er et talent?
Den korte definition er, at et talent er en person som evner at administrere sine medfødte og tillærte evner bedst mulig. Hvis ordet talentudvikling skal give mening, så er det noget man udvikler. Det, man kan udvikle, er henholdsvis de tillærte evner og de medfødte evner. Og så er det en evne i sig selv at kunne administrere de evner.

Selvom FV historisk set er gået fra at have fokus på at støtte den gode fortælling, altså fokus på værket, til at fokusere på talentet og dermed de udviklingspotentialer, der ligger hos ansøgeren, så måles talentet stadig i forhold til værket. For at få støtte, skal talentet evne at kommunikere om værket i et sprog, der ikke er værket selv. Idéen skal altså sælges. Filmen skal produceres. Og filmen skal vises eller afprøves foran publikum, før talentet står klart frem.

Mennesket i sig selv kan godt være talentfuldt, men vi kan ikke se det eller måle det. Det giver ingen mening at snakke om det isolerede, abstrakte talent i et menneske. Vi ser det først i det øjeblik, vi har et værk.

Her møder den traditionelle, kunstneriske definition, en nådegave fra Gud, det håndværksmæssige og konkrete arbejde med at skabe et værk. Håndværket er nødvendigt for at bygge filmen op og magien i værket opstår først, når filmen rammer sit publikum.

Hvad er god talentudvikling?
Det kan ikke defineres direkte, fordi mennesker er forskellige på forskellige tidspunkter. På visse tidspunkter har man brug for opbakning, inspiration, ro, tryghed, bred ubetinget støtte, og på andre tidspunkter har man brug for at blive stærkt, stærkt udfordret for at flytte sig.

God talentudvikling tager altså højde for forskellige støtteformer, der kan møde talentet dér, hvor det er.

Den gode talentudvikling er så velpåklædt, at man har alle eksperter til rådighed på det ene tidspunkt og masser af tid, hvor talentet kan få et skulderklap, og på andre tidspunkter er god talentudvikling at sige til talentet: "det er dit eget ansvar det her".

I den gode talentudvikling skal der ikke være for meget stilladsering, da man derved risikerer, at de unge ikke bliver rustede til at komme ud på det kommercielle marked. Du må ikke tage ansvaret fra kunsteneren. Talentudvikling er ikke medskabende.

Mennesket i sig selv kan godt være talentfuldt, men vi kan ikke se det eller måle det. Det giver ingen mening at snakke om det isolerede, abstrakte talent i et menneske. Vi ser det først i det øjeblik, vi har et værk.

Vi har brug for flere og stærkere kræfter, samt mere støtte for at arbejde optimalt med alle anbefalingerne.

De (talenterne, red.) *vil ikke talentudvikles – den drivende ressource, som FV støtter op om, det er jo det, at de vil lave film. De kommer til værkstederne, fordi de vil have støtte til en film. Den ressource er kæmpe stor og meget, meget vigtig at fastholde, også selvom det driver dem ud i arbejdsløshed. De skal brænde for det selv, hvis de skal klare sig.*

FV's opgave er så at inspirere og udfordre dem. De skal have lov at arbejde med deres egen drivkraft, og de film de gerne vil lave. Men der kommer et tidspunkt, hvor de bliver frustreret over egne evner og ikke kan komme videre selv. Og det er her, når drivkraften er udfordret, at modtageligheden overfor nye vinkler er størst.

Det er først når talentet er træt af sig selv, at man kan flytte det stort.

Hvilke udfordringer møde I?
Dem er der mange af, ud over de økonomisk strukturelle. Det er fx sindssygt svært at aflæse talent med de kommunikationsmidler, vi har. Vi har ikke et uddannelsessystem, som har de kreative fag som deres ypperligste mål. Vi har et akademisk uddannelsessystem, hvor man skal læse, skrive og regne og analysere ting, som er sket.

De kreative fag prioriteres og italesættes ikke som vigtige i forhold til de mere akademiske fag. Det kan ses gennem hele uddannelsessystemet fra folkeskolen og op. Uddannelsessystemet formår ikke at give grobund for det kreative, derfor har vi workshoppen "styrk din ansøgning", så de kan lære at sætte akademikeren til side og i stedet være konkrete, både når det kommer til at kunne fortælle i billeder og i det praktiske arbejde.

Vi har også udfordringer, når det kommer til rekruttering. I hjem, hvor forældrene selv er kunstnere, bliver den unge opfordret til blive kunstner. Det ansøgerfelt kender vi, og de kender os og det sprog, vi efterspørger. Men vi skal også have andre type historier, og det får vi kun, hvis vi kan rekruttere andre typer ansøgere fra andre slags hjem. Og dét er en udfordring at skabe den mangfoldighed i ansøgerfeltet.

Lige nu er den allerstørste udfordring for værkstederne, som rekrutteringssystem ind til filmbranchen, at skabe mangfoldighed.

Og det er dyrt, fordi der først er en lang proces, hvor talentet skal lære sproget og få erfaring med filmproduktion.

Så oplever vi også udfordringer i forhold til markedsintroduktion. Vi skal turde bevidstgøre talenterne om, hvilken profil de er på vej ud på markedet med. Det er jo en udfordring, fordi de fleste gerne vil det særlige, de store filmsucceser, den høje kunstneriske ambition. Men de fleste laver indhold, der passer bedre ind i DR Drama. Og det er jo i og for sig fint, men talentets forventninger og selvbillede skal jo så passe til det.

Til sidst skal de nye produktionsformer nævnes som udfordring. For hvordan får vi råd til at talentudvikle til alle de nye fortælle-, produktions- og distributionsformer: VR, computerspil, webisodes osv.? Det er dyre produktionsformer, fordi der skal laves mange forsøg, før man finder frem til det rigtige. Men markedet for tværmedielle produktioner bliver stadig større, så vi ***skal*** *blive bedre til det, samtidig med at talenterne stadig skal lære den traditionelle filmproduktions faglighed. Dét kræver flere midler og flere hænder.*

Hvilke anbefalinger kan I give, der kan medvirke til at støtte den samlede talentudvikling?
De kreative fag helt ned i folkeskolen skal styrkes.

På værkstedsplan skal vi arbejde med at:
- *Styrke de kreative fag i folkeskolen ved kontinuerligt at være i dialog med dem*
- *Styrke rekrutteringen så vi får en mere mangfoldig talentmasse*
- *Arbejde videre på at introducere nye produktionsformer så vi kan imødekomme det voksende antal ansøgninger, der søger støtte med ønsket om at udfordre de traditionelle produktioner*
- *Guide unge mennesker et nyt sted hen da de ikke nødvendigvis kender vejen dertil selv*
- *Give dem det sidste nøk der kan få dem ud over Danmarks grænser.*

Vi har brug for flere og stærkere kræfter, samt mere støtte for at arbejde optimalt med alle anbefalingerne.

Lige nu er den allerstørste udfordring for værkstederne, som rekrutteringssystem ind til filmbranchen, at skabe mangfoldighed.

ODENSE FILMVÆRKSTED

FILM TV SPIL ANIMATION

Odense Filmværksted

Organisation	Odense Filmværksted (OFilm)
Kontaktperson	Mette Bihl
Mail	mette@ofilm.dk
Hjemmeside	www.ofilm.dk
Projekt/tilbud	Støtteordning og talentudvikling

Beskrivelse
Odense filmværksted er et sted for talentudvikling af unge filmskabere og et sted for kulturoplevelser. Vi byder derfor ind i den lokale kulturpolitik. Vi tilbyder bl.a.:
– *Taskforce* for nybegyndere eller lidt øvede, som består af undervisning og produktion af kortfilm.
– *PURE FILM* for de dygtigere, som består af sparing på deres projekter.

Omdrejningspunktet i vores talentudvikling er *learning by doing* via økonomisk støtte, coaching og udlån af *state of the art*-produktionsudstyr til produktion af digitale visuelle fortællinger. Vi arbejder med talentet fra første møde og lægger vægt på en engagerende, nærværende og personlig relation. Det er vigtigt, at talentet bruger værkstedet og hinanden. Vi arbejder ud fra en selvudviklet metode, der består af et zooming-forløb og en række feedback-sessioner, der skal sikre, at det enkelte talent bliver klogere på sig selv, sit projekt og sin proces. Herudover har vi en række aktiviteter årligt, som involverer en masse filmtalenter, kulturinstitutioner, samarbejdspartnere og publikummer.

Resultater
Vi ved, at mange af vores brugere ender på filmskoler, får job i branchen eller bliver afklarede ift. anden karrierevej, men der føres ikke statistik over talenternes færden efter filmværkstederne fordi det er for dyrt og ressourcekrævende. I 2014 fik OFfilm lavet en brugerundersøgelse og resultalerne heraf viser, at brugerne sætter pris på at være i et miljø, der vægter personligt nærvær, tryghed og tilknytning til værkstedet højt.

Brugerne er rigtig glade for OFilm og føler sig privilegerede over at kunne få støtte og vejledning.

– Stor ros til den uformelle og personlige omgangstone og atmosfære.
– Brugerne føler stærk tilknytning til OFilm og føler sig hjemme på værkstedet. (Havelund, 2014)

Jeg vil helst kaldes filmmager! Jeg har ikke lyst til at bruge ordet talent. Jeg mener ikke det er talent, når man laver en god film – det er intuition. Det er godt håndværk og det, at man er grundig. (citat bruger). (Havelund, 2014)

Samarbejdspartnere: Hvilke typer af samarbejde med andre organisationer bidrager positivt til talentudviklingen og hvordan?
Samarbejder på tværs af kulturinstitutioner fungerer ofte rigtig godt, fordi det tvinger talenterne til at tænke i nye platforme og fortællinger. Samtidig skaber det øget netværk og muligheder – både for den enkelte, kunsten og institutionerne.

Foto: Kristian Villy Jensen

Odense Filmværksted
Interview med Mette Bihl

Hvad er et talent?
En med mod, passion, vedholdenhed, ambition – det er de vigtigste ord at sætte på et talent, men derfor kan vejen dertil godt være lang, og man kan have prøvet mange aspekter af filmproduktion inden man finder sit egentlige talent.

På OFilm er det netop vejen dertil, der er det centrale. Dér, hvor de unge kan få lov at afprøve og undersøge, hvad det er, de kan og vil. Afklaringen, at finde ud af at man ikke skal lave film, er derfor også en del af talentudviklingen.

Hvad er god talentudvikling?
For os tror jeg det handler meget om miljøet. Altså at få skabt et trygt miljø, man kan udvikle sig i. At brugerne er trygge ved de ansatte på filmværkstedet, konsulenter, mentorer og talentudviklere. Så de har mod til at give os den lille bid af deres hjerte, som det nu handler om hver gang, de kommer med et nyt projekt. Så det handler meget om nærvær. Det er næsten noget af det bedste, vi kan give dem, det er nærvær og tid. Det kan være svært at finde tid nok. Den udfordring har OFilm valg at gribe an ved lave tilbuddet ***Feedbacklab****, hvor de unge opfordres til at bruge hinanden som sparingspartnere. Det giver dem også muligheden for at øge deres netværk og at finde nye legekammerater, så det ikke er de samme, og den samme film de laver igen og igen.*

For OFilm er det således nærvær og netværk, der er de centrale elementer i den gode talentudvikling, men det handler også om selve det at skabe talentudviklingsprogrammer. Både det, at der er forskellige tilbud tilgængelige, men også at kunne skabe nye programmer, når behovet eller udfordringerne opstår. I den Fynske branche er der især mangel på filmarbejdere inden for de tekniske fag, kamera, lys og lyd, hvilket værkstedet forsøger at gribe an ved at sætte fokus på fagene.

God talentudvikling er også at svare på markedets behov, så talenter også kan skabe en levevej.

Hvad gør I for at opfylde branchens behov og/eller skabe et lokalt behov?
Vores Taskforce er det første møde med en bestemt funktion på et set. Så har vi jo Masterclasses eller workshops, hvor de kan blive dygtigere. Og så har vi 18frames, som laver større produktioner, hvor de kan komme med som runnere. Så der er ligesom en fødekæde.

Samarbejdet med FilmFyn en vigtig brik i fødekæden til branchen, ligesom det også er vigtig at holde værkstedets udstyrspakker opdateret, så de unge kan håndtere det udstyr de møder i branchen.

Hvilke udfordringer møder I?
Når de unge har lavet 1-2 film her, er der en tendens til at deres ambitionsniveau begynder at overstige deres evner. Det er jo sådan set godt nok. Men de begynder at tænke i den lange novellefilm eller spillefilm. Hvor vi måske tænker "bliv nu dygtig til noget" eller "fokusér nu på personinstruktion eller co-produktion", eller hvad det nu kan være, hvor vi kan se, at de ville kunne have glæde af at dykke længere ned. Udfordringen er derfor at understøtte deres personlige udvikling, for det tager lang tid at udvikle sit talent. Hvis de unge gerne vil hurtigt videre til de store puljer, fordi de har et par film på cv'et, så kan talentbegrebet og brandet Odense Filmværksted føles som en hæmsko for dem. Men for OFilm er det at finde sit talent en lang proces, der handler om at dygtiggøre sig.

Derfor er det næste skridt for OFilm at have øget fokus på de talenter der er nærmest branchemodne. Altså lave nogle talentprogrammer, der er ***for*** *dem og* ***med*** *dem. Der understøtter deres udvikling, men ikke nødvendigvis deres projekt. Der skal altså være fokus på* ***dem****.*

> *God talentudvikling er også at svare på markedets behov, så talenter også kan skabe en levevej.*

Hvilke anbefalinger kan I give, der kan medvirke til at støtte den samlede talentudvikling?
En mere koordineret indsats, hvor vi netop finder ud af, hvordan vi måler "succes", og hvordan vi bliver mere synlige i fødekæden. Derudover et øget fokus på talentet frem for projektet.

At kunne lave en pulje kun til talentudvikling af specifikke kompetencer, så man måske også kunne støtte et kursus eller en masterclass, de ellers ikke ville have råd til, så man også kunne dygtiggøre dem på andre måder, end den vi kan gøre inde i huset, så de fik råd til fx at rejse til Ebeltoft og tage et kursus på en uge.

OFilm har nærvær som talentudviklingsmetode og anbefaler derfor også, at der tilføjes flere ansatte/konsulenter på værkstedet.

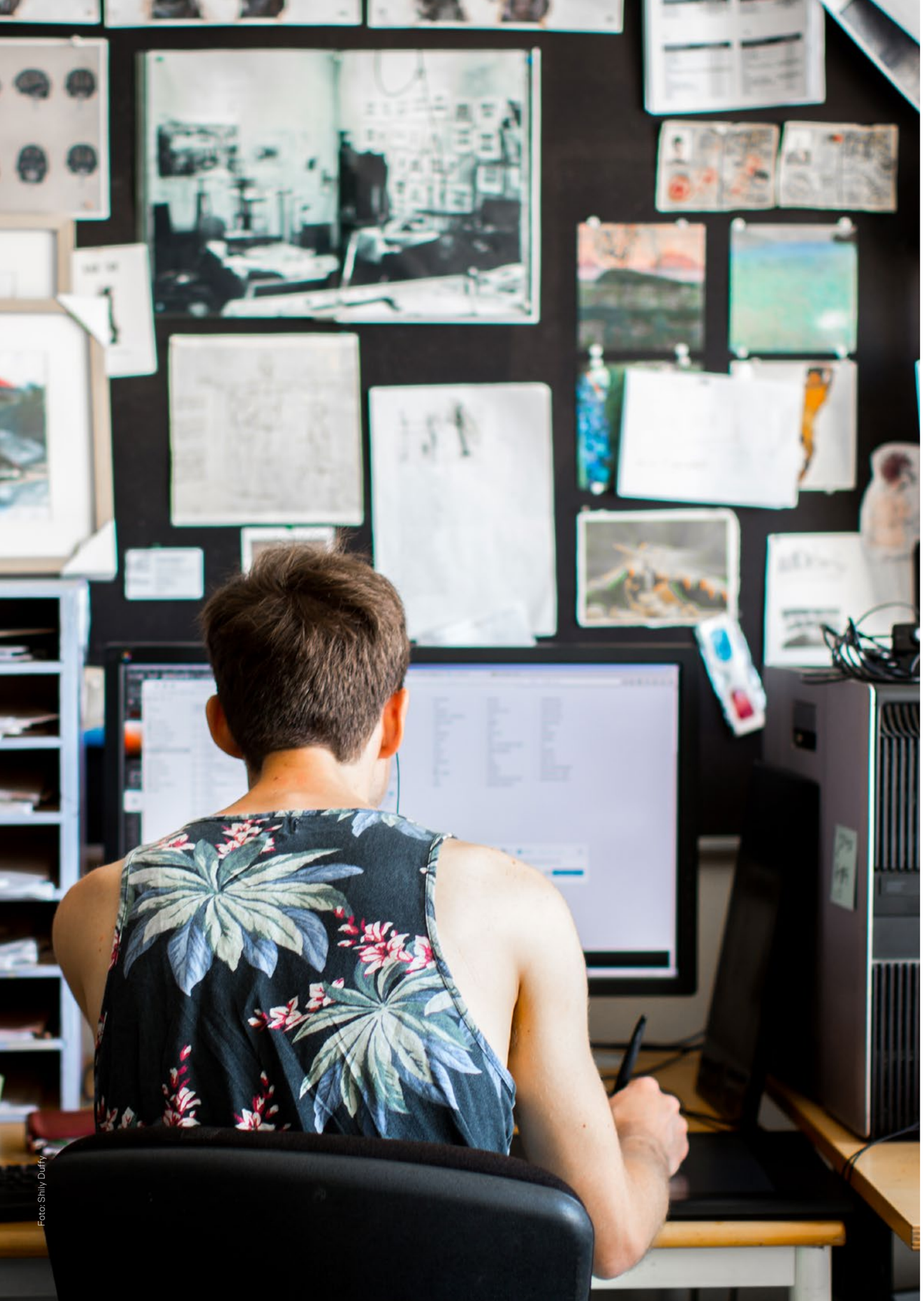

Foto: Shily Duffy

The Animation Workshop
VIA University College

FILM TV SPIL **ANIMATION**

Open Workshop

Organisation	Open Workshop (OW)
Kontaktperson	Tim Leborgne
Mail	tim@via.dk
Hjemmeside	www.animationworkshop.via.dk/en/artist-residency/open-workshop
Projekt/tilbud	Udvikling af Unge Talenter, Unge Professionelle og Artist Residency

Beskrivelse
Open Workshop er Danmarks animationsfilmværksted. Her støttes projekter inden for områderne animationsfilm, spil, grafisk fortælling, tegneserier og VFX. Der arbejdes også med andre relaterede projekter, som fx installationer og *expanded* animation.

Resultater
Resultaterne fra OW kan ses gennem vores talenters mange projekter – film, grafiske fortællinger, computerspil eller andet i den dur – som er meget succesfulde i sig selv, ofte endda prisvindende, inden for de markeder, de sigter efter, og derfor influerer de meget positivt på talenternes fremtidige karrierer. Der findes på OW mange gode eksempler herpå. Fx er spillet *Subway Surfers* fra 2012 af SYBO Games: Bodie Jahn-Mulliner og Sylvester Rishøj Jensen, støttet af OW da spillet endnu var under udvikling tilbage i 2010. Dengang var titlen *Spray Can Kings*. Få år senere blev det udgivet som *Subway Surfers*, co-produceret af Kiloo. I dag er spillet et af de mest downloadede mobilspil i verden.

Af nyere produktioner kan filmene *Drops* og *Egg* nævnes som særlig succesfulde.

Drops (2017, instrueret af Karsten Kjærulf-Hoop og Sarah Jungen, produceret af GotFat Productions)

Egg (2018, instrueret af Martina Scarpelli og co-produceret af Late Love Production og Miyu Production)

Begge film har været vist internationalt på over 100 festivaller og har allerede vundet mange priser.

Samarbejdspartnere: Hvilke typer af samarbejde med andre organisationer bidrager positivt til talentudviklingen og hvordan?
OW har, i kraft af den organisatoriske implementering i TAW, adgang til en lang række nationale og internationale samarbejdspartnere. Miljøet i Viborg har en samlet kritisk masse på omkring 700 mennesker, der arbejder med animation som talenter, undervisere, studerende og professionelle. Talentudviklingsarbejde inden for animation er væsensforskelligt fra talentudviklingsarbejde til den øvrige filmbranche, idet det baseres på den enkeltes tegnetalent, næsten uanset hvilken funktion der sigtes efter i animationsbranchen.

OW nyder særligt godt af samarbejdet med bachelor-uddannelserne i Animation og Grafisk Fortælling og de MEDIA-finansierede efteruddannelsesaktiviteter i Viborg. TAW's store netværk til internationale virksomheder, organisationer og festivaler sikrer, at alt talentarbejde baseres på et internationalt udsyn. Mange talenter indgår i samarbejder eller vidensudveksling med udenlandske talenter og kapaciteter under forløb i Viborg. Virksomhedsvæksthuset Arsenalet, der huser omkring 30 virksomheder, udgør en væsentlig del af miljøet i Viborg. De relationer, der kan opstå imellem de professionelle talenter og virksomhederne i Arsenalet, er med til at sikre realisering af projekter. Endelig betyder samarbejdet med TAW's Center for Animation, Visualisering og Digital Fortælling, bedre muligheder for at give de unge talenter fodfæste som individuelle instruktører. Centeret åbner muligheder for produktion inden for udviklingsprogrammet *Sci Vi – Science Visualisation*, bl.a. sammen med organisationen *TED Education*. Udviklingsprogrammet *Expanded Animation* giver muligheder for kunstnerisk udviklingsarbejde, der forener kunst, animation og ny teknologi. Endelig giver udviklingsprogrammet *IP Developmen*t unge danske professionelle mulighed for at udvikle egne IP'er i tæt samarbejde med internationale partnere.

Samarbejdet i Filmtalent med de tre andre danske filmværksteder skaber fællesskab og synergi på tværs af de øvrige områder i den digitale visuelle branche. Det er vigtigt da produktionsteknologier og -former inden for film, TV, computerspil og animation hele tiden udvider sig og indbyrdes relaterer på nye måder. Når talenterne kan få øje på hinanden på tværs af produktionsformerne, så udvides deres perspektiver, og det bidrager til udvikling af nye innovative tværfaglige eksperimenter, produktioner og kompetencer.

Open Workshop

Interview med Tim Leborgne

Hvordan definerer I talent?
*Det er det sværeste spørgsmål. Talentet har 5 bestanddele: **Passion, Faglighed, Færdigheder, Kreativitet og Forestillingsevne.** Bestanddelene skal være i konstant udvikling – men det er absolut individuelt hvordan de udvikles. På OW ser vi talentet som en person der, gennem barndoms- og ungdomsår, har haft en passion eller stærk interesse for tegning. Tegning hos os er en grundfaglighed og grundlag for det at kunne animere, producere CG-arts eller lave tegneserier. Tegnefærdigheder er også væsentlige for udvikling af den personlige forestillingsevne inden for al visuel produktion. Det samme gælder i øvrigt også inden for arkitektur og design.*

Har man passionen og tegnefærdighederne, så kræver det efterfølgende mod og lyst, tålmodighed og øget kontrol for udvikling af evnen til at arbejde systematisk, kreativt og målrettet.

Talentets dygtighed er baseret på erfaringsopsamling. Man skal være åben for at lære noget nyt hele tiden, deri ligger det store potentiale. Og man skal i den grad, specielt inden for animation, være indstillet på at udvikle en samarbejdende teambaseret forestillingsevne. Et talent ønsker at realisere visioner og udvikler derfor ambitionen om at ville styrke sine visuelle færdigheder og fagligheder.

*På OW arbejdes der praksisbaseret; efter princippet **learning by doing.** Talenter søger ind med egne projekter. Gennem arbejdet med projekterne skærpes og øges talentets faglige sider og talentets evner til at planlægge og udføre visuel produktion.*

Vi skal møde de unge talenter dér, hvor de er, og vække eller øge deres interesse for at arbejde med animation og digital fortælling. De talenter, vi udvikler i dag, skaber fremtidens eksport af danske værdier og ideer til hele verden og vil derfor være afgørende i skabelsen af fremtidens danske identitet internationalt.

Hvad er god talentudvikling?
Det er lidt forskelligt, for vi har flere lag af talentudvikling som vi arbejder med.

God talentudvikling er talentudvikling, der lykkes. Det er talentudvikling, der formår at skabe individuelle udviklingsmuligheder for det enkelte talent der deltager. På OW arbejder vi mest med to af Filmtalents tre niveauer af talentudvikling:

Unge talenter:
Unge der søger at forbedre deres færdigheder, ofte i porteføljeforløb. Her tilrettelægger de deres ansøgninger til uddannelser inden for animation, grafik, tegneserier, film og medie. Der arbejdes med feedback sessions, masser af workshops, foredrag, oplæg, hjælp og inspiration fra studerende og andre talenter.

Unge professionelle:
*Færdiguddannede unge der vil udvikle deres egne projekter. OW har forskellige støtteformer til denne gruppe. Gennem **produktionsstøtte** kan de kan få adgang til det nødvendige udstyr og den for projektet nødvendige arbejdsplads. Projekter kan vare alt fra et par uger til 2 år. Produktionsstøtten skal give tid og ro til at kunne arbejde med at planlægge og producere visioner. Der kan i mindre grad søges om **økonomisk støtte** i forbindelse med særligt krævende produktioner. Det er muligt at ansøge om **residency**-bolig under produktionen.*

*Talentudvikling for denne gruppe fokuserer på at støtte udviklingsprocessen, give adgang til nødvendig viden og netværk, herunder også fokus på eventuel forretningsudvikling af projekterne. Gennem **pitch-sessions** etableres brobygning til branchen. Der arbejdes med **feedback sessions, viz-lab workshops** samt hjælp og inspiration fra internationale professionelle og andre talenter.*

*TAW har også et **Professional Residency Program**. Her er der særligt fokus på VFX, IP-udvikling og Produktion. Dette program er for nystartede, men også etablerede og professionelle kunstnere. Miljøet har en stærk synergieffekt. Talenterne blander sig med professionelle, studerende og andre talenter i en fælles dagligdag. Værkstedet arrangerer aktiviteter, der støtter og udvikler relationerne mellem grupperne.*

Hvilke udfordringer møder I?
Vores største udfordring er at huse alt det talent, der ønsker at være i Viborg. Stedet er meget professionelt med et højt fagligt niveau. Det er tiltrækkende, og for øjeblikket er der stort pres på. Vi arbejder derfor på at lave endnu mere talentudvikling rundt omkring i Danmark.

Der er mangel på plads til den yngste gruppe af talenter. Her er ansøgertallet ret stort, og der bør oprettes flere pladser til dem.

Det er også en udfordring, at værkstedet ikke kan give mere i produktionsstøtte til projekter for unge professionelle. Værkstedet støtter med beløb svarende til de øvrige danske filmværksteder, men det tager meget længere tid og kræver mere professionelt arbejde at producere animationsfilm.

Vi vil gerne have, at talenterne bliver bedre til at tegne tidligt i deres liv. Danske talenter har generelt en stærk fantasi og en stærk kreativitet. Men det danske tegnetalent er mærkbart lavere end hos vores europæiske naboer. Vi ønsker derfor, at danske børn har lettere adgang til at lære tegning i en tidlig alder. Det vil forbedre vores niveau i animation, cg arts, arkitektur, design og alle former for grafisk fortælling.

Hvad gør I for at opfylde branchens behov og/eller skabe et lokalt behov?
Vi er så heldige, at vores afdeling ligger lige op ad afdelingen Professional Training på TAW. Derfor følger vi med i de løbende analyser af, hvad branchen har behov for.

*Animationstalentet udvikles bedst i krydsfeltet mellem talentets egen passion og motivation på den ene side og branchens behov for kompetencer på den anden side. Vi møder meget få talenter, der ikke har et ønske om at fungere på markedsøkonomiens betingelser med deres kompetencer. Samtidigt skal talentudviklingen sigte på at identificere, understøtte og kompetenceudvikle de talenter, der er i stand til at udvikle unikke og originale animations- og tegneseriefortællinger og -verdner, **Intellectual Property**, der kan bringe vigtige menneskelige værdier og ideer ud til fremtidens globale medieforbrugere. De kan godt kalde sig kunstnere, men hvis man ikke forstår, at animation er for dyr en kunstart til at være ligeglad med, hvad andre mener om dit projekt, så vil de havne på en forkert hylde.*

Animationstalentet udvikles bedst i krydsfeltet mellem talentets egen passion og motivation på den ene side og branchens behov for kompetencer på den anden side.

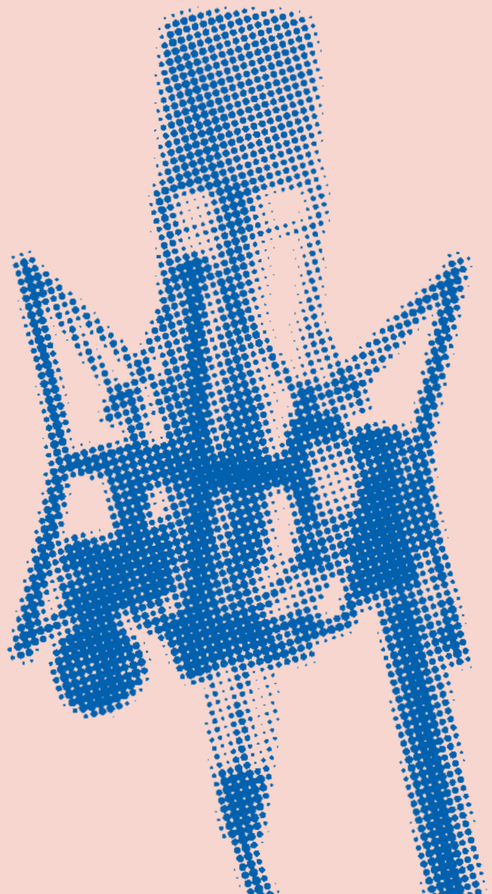

Tæt kontakt til branchen er vigtig. Både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt. Går man ud af døren på OW og over plænen, så finder man Arsenalet – et fællesskab af små og mellemstore virksomheder inden for den digital visuelle branche med særlig fokus på animation, spiludvikling og nye medier. Det stærke netværk i den lokale branche har betydning for både talenter og branche. Det er lettere for talenterne, at få indblik i hvad der er aktuelt i den professionelle branche og herigennem blive inspireret til udvikling af deres egen karriere. Og det er lettere for branchen at spotte talenter til senere professionelle samarbejder.

Hvilke anbefalinger kan I give, der kan medvirke til at støtte den samlede talentudvikling?
Vi anbefaler at der gives flere penge til talentudviklingen, så vi kan give bedre støtte og så vi kan støtte flere.

Filmtalent Animation & Games, der udvikler landsdækkende talentudvikling for unge, bør have flere midler til aktiviteter ude på ungdomsuddannelser i hele Danmark. Der er udviklet en række koncepter, der kan fungere både udenfor, men også i samarbejde med ungdomsuddannelsernes undervisningsmål. Det bør også overvejes at øge produktionsstøtte til de unge professionelle talenter. OW har opnået særdeles gode resultater ved at hjælpe de unge talenter ind i internationale karrierer og hjælpe med at skabe nye virksomheder, men den produktionsstøtte som OW råder over rækker slet ikke til det potentiale og det behov, vi møder. Her skal det understreges, at pengene strækker rigtigt langt, da det ofte er begrænsede små produktioner, som de unge professionelle arbejder med.

Det handler meget om at give inspiration og lyst til at prøve sig selv af. Vi skal møde de unge talenter dér, hvor de er, og vække eller øge deres interesse for at arbejde med animation og digital fortælling. De talenter, vi udvikler i dag, skaber fremtidens eksport af danske værdier og ideer til hele verden og vil derfor være afgørende i skabelsen af fremtidens danske identitet internationalt.

Forskning

AALBORG UNIVERSITET

FILM TV SPIL ANIMATION

Forskningsprojekt ved Lene Tanggaard – Aalborg Universitet

Organisation	Aalborg Universitet
Kontaktperson	Lene Tanggaard Pedersen
Mail	lenet@hum.aau.dk
Hjemmeside	www.vbn.aau.dk/da/persons/101324
Projekt/tilbud	Talentudvikling på De Danske Filmværksteder

Beskrivelse
Forskningsprojektet har resulteret i rapporten ***Når filmtalent bliver til – talentudviklingsmiljøer på filmværkstederne***, udgivet i 2018.

Resultater
Projekt og rapport er udarbejdet af Lene Tanggaard og Josefine Dilling, Aalborg Universitet for Fonden Filmtalent. Rapporten omhandler talent og talentudvikling på Aarhus Filmværksted, Odense Filmværksted, Viborg Open Workshop og Filmværkstedet / København. Rapporten er bestilt af paraplyorganisationen Fonden Filmtalent, som i samråd med filmværkstederne ønskede at få beskrevet de daglige metoder, der bruges til at udvikle unge filmspirer på filmværkstederne. Rapporten her er derfor produktet af en empirisk undersøgelse, hvor vi har forsøgt at besvare følgende spørgsmål:

- Hvilke talentopfattelser sættes i tale og viser sig på filmværkstederne blandt deltagerne (altså ansøgere, som har fået støtte til at lave film fra filmværkstederne), ledere, konsulenter og medarbejderne?

- Hvilke metoder og strategier tages i brug i den daglige afvikling af filmværkstederne med særlig fokus på talentudvikling?

- Hvilke pædagogiske, didaktiske og læringsorienterede praksisser ser vi på filmværkstederne, og hvordan kan disse understøttes med relevant teori?

- Hvad tyder forskningen og litteraturen på som væsentlige aspekter, når vi taler om konstruktiv talentudvikling, og hvordan kan vi sammenholde dette med filmværkstedernes daglige praksis?

Spørgsmålene besvares gennem rapporten med baggrund i en omfattende empirisk analyse samt en løbende gennemgang og fremstilling af udvalgt og relevant forskning.

På baggrund af vores undersøgelse af filmværkstederne kan vi konstatere, at de i det daglige arbejde anvender mange metoder og strategier, som er yders befordrende for konstruktiv talentudvikling af filmspirer i Danmark. Filmværkstederne adskiller sig indbyrdes på mange områder, og rapporten her kan ses som et udgangspunkt for videre dialog og samarbejde til at opnå de fælles målsætninger for talentudvikling, som blandt andet er formuleret af Filmtalent i Strategiplanen for 2017-2020. (Lene Tanggaard, 2018)

Resultaterne af undersøgelsen kan læses i rapporten.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
I vores undersøgelse står det klart, at de unge brugere af De Danske Filmværksteder har et ønske om at netværke, samskabe og udvikle idéer i fællesskaber. Derfor opfordres man til at skabe både fysiske såvel som mentale talentudviklingsfora, hvor man opfordrer de unge (i dette tilfælde) til aktivt at bruge hinandens viden. Derudover er det vigtigt at koble de erfarne specialister på novicerne i branchen. Vi skal have mesterlære tilbage på dagsordenen og se på de pragmatiske tiltag, der styrker den unges udvikling. Det gør vi bl.a., når de unge får lov at se de erfarne i aktion og tage ved lære af deres mester. Vi flytter fokus fra "at være" talentfuld til "at gøre" talentfuldhed. Det betyder, at talent først kommer til udtryk, når det bliver brugt. Derfor skal vi ikke udelukkende fokusere på enten biologi eller miljø – men samspillet mellem alle de faktorer, der konstituerer en dygtig og duelig formåen.

Samarbejdspartnere
Fonden Filmtalent og Aalborg Universitet er i dette projekt de formelle samarbejdspartnere. Derudover indgår De Danske Filmværksteder naturligvis som store bidragydere i oplysningen af, hvordan talentudvikling forvaltes på disse filminstitutioner i Danmark.

Link til forskningsrapport:
"NÅR FILMTALENT BLIVER TIL – TALENTUDVIKLINGSMILJØER PÅ FILMVÆRKSTEDERNE":

filmtalent.dk/wp-content/uploads/2018/09/Rapport-N%C3%A5r-Filmtalent-Bliver-Til.pdf

Gymnasium & HF

mercantec karrierecenter midt

FILM TV SPIL ANIMATION

Mercantec

Organisation	Midtbyens Gymnasium, Mercantec
Kontaktperson	Leif Rye Hauerslev
Mail	Lerh@mercantec.dk
Hjemmeside	www.mercantec.dk
Projekt/tilbud	Game Design studieretning & Apple Linjen studieretning

Beskrivelse
På studieretningen Game Design kommer man til at arbejde med at designe, udvikle og programmere spil til underholdning, formidling, træning, læring og undervisning. Man kommer også til at skabe fremtidens interaktive medieoplevelser såsom fortælleuniverser eller apps til brug for fx en butikskæde eller virksomhed, der vil bruge spil-elementer til at styrke kunde-loyaliteten.

Vi vil desuden anvende de nyeste teknologier såsom 3D-printere og Virtual Reality som platforme til at skabe engagerende interaktive oplevelser og spil. Man vil ligeledes lære at skabe dine egne Virtual Reality-universer, der kan anvendes professionelt til underholdning, undervisning og læring.

Resultater
Game Design studieretning & Apple Linjen studieretning har kun eksisteret i 2 år.

Viborg Tekniske Gymnasium har på et enkelt år fordoblet deres elevtal. Succesen skyldes, at skolen har oprettet en ny linje, som for alvor har fanget de unge.
(TVmidtvest, 2016)

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler, at man fokuserer sammenhængende på talentudviklingen, således at der arbejdes med film, spil og animation gennem både folkeskoler, gymnasier og videregående uddannelser. Vi arbejder med denne sammenhæng i Viborg og på at gøre samarbejdet mere struktureret.

Samarbejdspartnere
The Animation Workshop/VIA UC, Arsenalet, andre gymnasier, Aalborg Universitet, private virksomheder i ind og udland.

VISUEL HF

FILM TV SPIL ANIMATION

Visuel HF

Organisation The Animation Workshop, VIA University College + Viborg Gymnasium & HF
Kontaktperson Jan Ulrik Saksø Chrintz Juhl
Mail jusj@via.dk
Hjemmeside www.visuelhf.dk
Projekt/tilbud Visuel HF

Beskrivelse
Visuel HF er en 3-årig ungdomsuddannelse, der giver eleverne en hel HF-uddannelse samtidig med, at de får dyrket og udviklet deres visuelle og kreative talenter. Eleverne lærer at undersøge og kommunikere visuelt i en lang række medier og genrer som eksempelvis film, animation, fotografi, illustration, tegning og billedkunst. Som elev udvikler man sin tekniske kunnen og bliver udfordret til at bruge sine visuelle færdigheder sammen med forskellige fagområder i HF-uddannelsen. Uddannelsen styrker således elevernes visioner og giver eleverne evnen til at kommunikere overbevisende i det visuelle sprog.

Igennem uddannelsen opbygger eleverne kompetencer, der sætter dem i stand til at udvikle kreative projekter, ligesom de vil opnå færdigheder, der kan anvendes til at søge om optagelse på kreative videregående uddannelser. Gennem uddannelsen bliver eleverne introduceret til en række visuelle videregående uddannelser og brancher igennem såvel gæstelærere som uddannelsesbesøg.

Visuel HF ruster eleverne til en fremtid, der i stigende grad præges af visuel kommunikation.

Resultater
Højere gennemførelsesprocent end gennemsnittet for HF-uddannelser i Danmark. Markant højere eksamensgennemsnit end landsgennemsnittet for HF-uddannelser. Mange elever optaget på kreative videregående uddannelser.

Se desuden forskningsrapporten "***At tegne en tanke***": *gymnasieforskning.dk/at-tegne-en-tanke-forste-rapport-om-visuel-hf-i-viborg/*

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Frem tegneglæder, tegnehåndværk og forestillingsevne igennem en vifte af tilbud og events til en bred gruppe af børn og unge, så nye talenter kan spottes tidligt og efterfølgende understøttes med undervisning ved korte workshops, sommerskoler og online undervisning. For unge talenter bør der være nationale centre med fuldtidsundervisning fokuseret på forskelligt fagindhold.

Samarbejdspartnere
Det grundlæggende samarbejde foregår mellem Viborg Gymnasium & HF og The Animation Workshop/VIA University College. Derudover indgår uddannelsen i en række andre samarbejder med andre uddannelsesinstitutioner, udstillingssteder, organisationer etc.

VISUELT GYMNASIUM HORSENS

FILM TV SPIL ANIMATION

Visuelt Gymnasium Horsens ordningen

Organisation Billedskolen Horsens - Horsens Kommune
Kontaktperson Jannik Broz
Mail musjb@horsens.dk
Hjemmeside www.billedskolenhorsens.dk / Facebook: Visuelt Gysmanisum Horsens
Projekt/tilbud Visuelt Gymnasium Horsens ordningen

Beskrivelse
En bred visuel talentordning for unge, der går i gymnasiet i Horsens.

Resultater
Statistik efter de første fem år: 8 ud 9 af de elever, der har søgt ind på landets store designskoler og arkitektskoler, er kommet ind i første forsøg. Derudover har vi elever, der har gået hos os, der i dag læser på eksempelvis psykologi og antropologi på universitetet – altså er vi en meget bred visuel uddannelse.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi skal tidligere i gang, og skal sørge for at de unge ikke holder pause i deres visuelle læring fra det 10. til 16. leveår.

Samarbejdspartnere
Alle byens gymnasier (HHX, HTX og STX), Horsens Kommune, Tegnefestival og Designskolen Kolding.

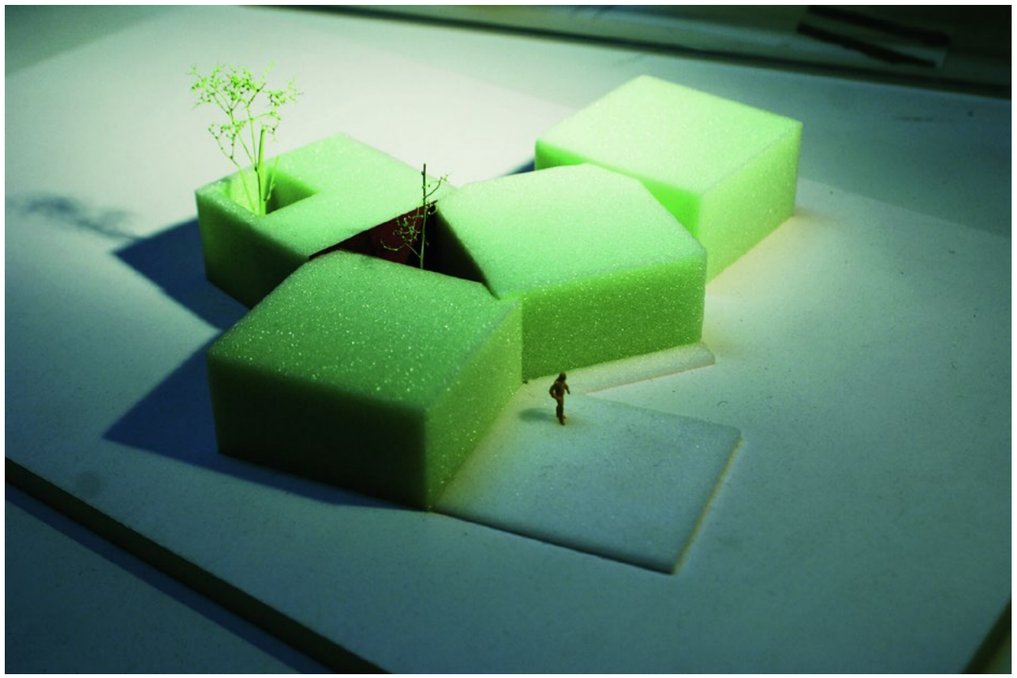

FILM TV SPIL ANIMATION

VIA Film & Transmedia - HF Film

Organisation	VIA Film & Transmedia
Kontaktperson	Rune Lünell
Mail	rune@via.dk
Hjemmeside	www.facebook.com/HFFilmAarhus
Projekt/tilbud	HF Film

Beskrivelse
HF Film er en kreativ 3-årig HF-uddannelse via enkeltfag. Den er for unge, som drømmer om en fremtid inden for film, medier og visuel storytelling. Her kan man på én gang udleve sine kreative ambitioner og tage en gymnasial uddannelse. Fire dage om ugen går man i skole på Aarhus HF og VUC. En dag om ugen arbejder man praktisk og kreativt hos VIA Film & Transmedia. Man lærer at skrive, instruere og producere kortfilm, web-serier, reklamefilm og musikvideoer. Man caster skuespillere, fordyber sig i acting for writers, motion graphics, VFX, lyddesign, scenografi og lyssætning. Udstyret er high-end, f.eks. Black Magic Pocket Cinema Camera og kreative apps, som Premiere. Efter 3 år har man rigtig gode forudsætninger for at søge ind på film- og medieuddannelserne under Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, på landets universiteter eller på VIA University College, f.eks. Multiplatform Storytelling and Production.

Resultater
Første årgang, som begyndte på HF Film i 2017, er endnu ikke dimitteret. Et kort indslag om HF Film kan ses her:
https://www.facebook.com/watch/?v=1600898913345814

En smagsprøve på en af kursisternes midtvejs- og mediefagsfilm kan ses her:
https://www.facebook.com/watch/?v=2618541514844454

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Talentudviklingen skal begynde, når børnene går i Folkeskole, og her skal den bygge på praktisk produktion efter metoder, som almindelige folkeskolelærere kan undervise efter. Det vil sikre, at børn og unge i hele landet får deres første erfaringer med at producere film i nogle rammer, hvor de får kvalificeret og anerkendende feedback, som både giver dem mod på og gør dem dygtige til at udtrykke sig med film.

Samarbejdspartnere
VIA Film & Transmedia styrker f.eks. talentudviklingen ved at samarbejde med Aarhus HF og VUC om talentprogrammet HF Film. Det giver de unge nogle overskuelige rammer at udtrykke sig indenfor, hvor undervisningen følger en progression fra start til slut. Læringen understøttes med vejledning og undervisning af pædagogisk stærke lærere og filmprofessionelle samt workshops med egenproduktioner og faste deadlines. HF Film har didaktisk fokus på produktionsorienteret gruppearbejde med anerkendende, gensidig feedback samt formativ evaluering ved lærere og filmprofessionelle undervisere. HF Film er således med til at styrke gruppen af ansøgere til såvel vores egen professionsuddannelse inden for film og transmedia som andre uddannelser, f.eks. DMJX. Alle disse videregående uddannelser vil opleve, at gruppen af unge fra HF Film begynder deres studier på et meget højt fagligt niveau.

Fritidstilbud & Talentskoler

FILM TV SPIL ANIMATION

AFUK – FilmTech

Organisation	AFUK
Kontaktperson	Morten Kaplers
Mail	M@afuk.dk
Hjemmeside	www.afuk.dk
Projekt/tilbud	Filmassistentuddannelsen

Beskrivelse
Filmassistentuddannelsen er et individuelt praksisbaseret undervisningsforløb, som giver eleven mulighed for at specialisere sig indenfor en eller flere af filmfagets B-funktioner.

Filmassistentuddannelsen er resultatet af et samarbejde mellem Filmværkstedet og Akademiet for Utæmmet Kreativitet (AFUK), hvor sidstnævnte står for undervisning i almene fag og introduktion til filmbranchen, mens Filmværkstedet sørger for undervisning med professionelle filmfolk i funktioner som eksempelvis lyd, kamera og klip.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
AFUK´s praksis er først og fremmest et socialpædagogisk virke. Vi har 31 års erfaring med, at det kreative felt kan give udsatte unge, som ikke har succesoplevelser indenfor det konventionelle uddannelsessystem, en mulighed for at skabe sig en levevej. Filmindustrien er en oplagt vej for unge, som har for meget ild i kroppen til at kunne sidde stille på en skolebænk. AFUK har ambitioner og faglighed til at tage vare på unge menneskers ve og vel, men vi har ikke ambitioner og faglighed til at være en stemme i dansk films talentudviklingsdebat.

Samarbejdspartnere
Filmværkstedet / København, Den Danske Filmskole, Fonden Filmtalent, Super 16, Red Rental, med flere.

FILM TV SPIL ANIMATION

Filmby Aarhus – POV

Organisation	Filmby Aarhus
Kontaktperson	Erik Bjerre
Mail	ersb@aarhus.dk
Hjemmeside	www.filmbyaarhus.dk/pov
Projekt/tilbud	Point of View (POV)

Beskrivelse
POV – Media Literacy og grundlæggende film-talentudvikling. POV er praksisnær kompetenceudvikling og grundlæggende talentudvikling i udskolingen og på ungdomsuddannelser, der bl.a. bygger på lærer-til-lærer undervisning. POV bringer undervisning i grundlæggende filmproduktion ud til tusindvis af unge i Region Midtjylland, og POV er med til at styrke grundlaget for filmtalentudviklingen ved at give mange flere unge mulighed for at prøve kræfter med at lave film. POV arbejder samtidig på tværs af hele Region Midtjylland og kan være med til at understøtte en mere differentieret søgning til film- og mediebranchen på længere sigt. POV arbejder både med undervisning i folkeskolen og med grundlæggende talentudvikling for ungdomsskoleelever og gymnasieelever, og det er især POV som talentudviklingsaktivitet, der fokuseres på her.

POV-metoden:
POV gentænker undervisningen i filmproduktion i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne og er en enkel og effektiv metode til undervisning i det grundlæggende filmsprog- og håndværk, som er meget let at gribe og forstå. Både for udskolingselever, for gymnasieelever, for elever i ungdomsskolen og ikke mindst for deres lærere og pædagoger, som tilbydes en kort uddannelse i POV-metoden som en del af projektet. POV udbredes gradvist til hele Region Midtjylland bl.a. via POV-videnscentre, som kort fortalt er skoler, hvor en gruppe lærere er trænet i POV-metoden. POV-lærerne på videnscentrene underviser elever og lærere fra deres egen og andre skoler efter POV-metoden, og alle deltagende lærere tilbydes en kort uddannelse i POV-metoden, så de efterfølgende selv kan undervise efter den. På den måde kan POV spredes som ringe i vandet.

POV bygger blandt andet på de erfaringer, de to initiativtagere til POV, Erik Bjerre og Rune Lünell, har fået ved en række andre filmprojekter for unge. Eksempelvis U-Film, som i årene 2012-14 skabte en aktivitet, hvor unge kunne "Gå til film" i ungdomsskolen. U-film foregik i ca. halvdelen af de Aarhusianske ungdomsskoler, og de deltagende unge fik skabt en række meget fine film. En stor del af deltagerne er siden blevet filmprofessionelle eller er i gang med en film- eller medieuddannelse.

Resultater
Vi har foretaget en brugerundersøgelse blandt de deltagende elever samt en kvalitativ analyse af lærernes udbytte af projektet. Begge viser stor tilfredshed og dokumenterer en effektiv læring. Projektet bliver løbende evalueret i samarbejde med bidragyderne: Region Midtjylland, Det Danske Filminstitut og Undervisningsministeriet.

Samarbejdspartnere
Samarbejder med organisationer, der kan være med til at sikre udvikling og udbredelse af talentudviklingsaktiviteter er positive. POV samarbejder fx med kommuner, ungdomsskoler, biblioteker og gymnasier, som er med til at rekruttere unge til den grundlæggende talentudviklingsindsats. POV har desuden indledt et samarbejde med læreruddannelsen i Region Midtjylland om at lave forsøg med POV-metoden, så den ad den vej kan opnå en større udbredelse blandt lærere. Samarbejder mellem de enkelte talentudviklingsorganisationer er vigtige for, at man lærer af hinandens erfaringer og sikrer en god sammenhængskraft mellem de enkelte tiltag. Så "fødekæden" i talentudviklingen understøttes, og det sikres, at filmtalenterne har mulighed for en løbende progressiv udvikling. Desuden er samarbejde mellem talentudviklingsorganisationer og filmprofessionelle vigtige for, at filmtalenter får kvalificeret sparring, der gradvist gør dem klar til at indgå i professionelle filmproduktioner eller til at tage en relevant filmuddannelse.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler at man styrker talentudviklingen, ved at give alle børn og unge mulighed for at prøve kræfter med at lave film. Vel at mærke på en måde, så de lærer det grundlæggende filmhåndværk og oplever at lykkes med at lave film, andre har lyst til at se. Samt ved at sikre, at der er tilgængelige muligheder for at dygtiggøre sig inden for filmproduktion på alle niveauer.

FILM FABRIKKEN

FILM TV SPIL ANIMATION

Filmfabrikken

Organisation	Filmby Aarhus
Kontaktperson	Judith Breuning
Mail	jb@filmfabrikken.dk
Hjemmeside	www.filmfabrikken.dk
Projekt/tilbud	Filmfabrikken, en filmskole for børn og unge i Vordingborg Kommune

Beskrivelse
En filmskole for de få der virkelig vil film (3-årig uddannelse), og for de mange (skolekurser) som også skal opleve, forstå og skabe.

Filmfabrikken er en filmskole for alle, men med særligt fokus på børn og unges mediedannelse. Basis er Filmfabrikkens 3-årige filmuddannelse. Filmfabrikken afholder også kurser for skoler og institutioner samt ved arrangementer. Filmfabrikken har ligeledes en produktionsafdeling, hvor alle, der er interesserede i at få produceret en film, kan henvende sig.

Filmfabrikkens idégrundlag
Filmfabrikken skal opdrage og kvalificere børn og unge i mediebrug, give film- og kunstforståelse, håndelag og kommunikationsfærdigheder samt i særdeleshed stå for media-literacy, evnen til at navigere i en digitaliseret verden – hvilket i sidste instans er opdragelse til samfundssind og demokrati. Filmfabrikken skal tilbyde børn og unge en alsidig undervisning inden for film, så de kan opleve, analysere og udtrykke sig via levende billeder. Og opdage, at film er en vigtig kunstart, som kan skabe glæde, give livsindhold og udvikle eksistentiel bevidsthed.

Filmfabrikken skal tilbyde uddannelse for alle børn og unge i kommunen og har dermed et særligt ansvar for social og etnisk mangfoldighed. Alle elever skal opleve at være en del af en helhed i en fuldført og vellykket filmproces.

Læs desuden artiklen *Ildsjæle, digitale mediers moder, Møn og muligheder i kommunesamarbejde* i denne kortlægning s. 96.

Resultater
Flere produktioner deltager i TheNextFilmFestival, og flere elever fortsætter på Talentskolen i Næstved.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler, at der arbejdes på at styrke de professionelle filmfolks muligheder for efteruddannelse inden for filmpædagogik. Det er en kunst i sig selv at videreformidle og undervise, derfor skal de professionelle, der arbejder med talentudvikling indenfor film, have mulighed for at efteruddanne sig indenfor undervisning og talentudvikling.

Fællesskabet FilmVækstStederne har taget initiativ til sådan en uddannelse og Station Next samarbejder med Københavns Professionshøjskole om oprettelsen af diplommodulet på 10 ECTS-point "Talentudvikling indenfor film".

Formålet med at oprette modulet er at skabe et akkrediteret efteruddannelsestilbud til professionelle filmundervisere, da der p.t. ikke findes noget i Danmark.

Samarbejdspartnere
Det Danske Filminstituts filmpædagogiske netværk, FilmVækstStederne, dansk-tyske kultKIT, ArtCore – et regionalt samarbejde, andre kunstskoler.

FILM TV SPIL ANIMATION

FilmFREAK

Organisation Kulturregion Fyn - FILM for Børn og Unge
Kontaktperson Trine Mølgaard Jensen
Mail trimj@odense.dk
Hjemmeside www.filmportalfyn.dk
Projekt/tilbud FilmFREAK

Beskrivelse
Med projektet FilmFREAK vil FILM for Børn og Unge understøtte, at vi får flere unge på Fyn til at opdage og udvikle deres interesse og evner for film og de fagligheder, filmmediet rummer. Hermed vil vi også understøtte den filmfaglige fødekæde på Fyn og fremtidens fynske filmtalenter.

Projektet vil udfolde og nuancere perspektiverne for en indsats, der skal understøtte de 12-17-årige børn og unge, som brænder for filmens fagligheder i bred forstand. Vi vil derfor skabe mulighed for, at de fynske børn og unge både kan dygtiggøre sig inden for de analytiske, de praktisk-håndværksmæssige og de kunstneriske discipliner. Dermed får vi også skabt det bedst mulige fundamentet for, at den filmfaglige fødekæde og filmfaglige synergi kan udvikles og styrkes. Mere konkret vil vi fremhæve de gode kulturtilbud i fritiden til børn og unge på Fyn gennem en kortlægning og en kampagne. Vi vil supplere disse med filmaktiviteter målrettet børn og unge med særlig interesse inden for filmens fagligheder i form af filmcamps i weekender og ferie. Vi vil desuden undersøge, hvilken rolle skolen kan spille, bl.a. gennem udvikling af filmforløb i et samarbejde med fem filmprofilskoler og elever i 5.-9. klasse. Samlet set vil vi med FilmFREAK bevidstgøre børn og unge om deres potentiale og muligheder på det filmfaglige område bredt og anspore samarbejdspartnere på Fyn til at prioritere filmaktiviteter for børn og unge.

Projektet blev udviklet i 2017 og gennemført i 2018.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Den tidlige indsats er vigtig, og vi vil gerne motivere de unge med særlig interesse for film i bred forstand til at dygtiggøre sig og sende dem videre på relevante camps og filmtilbud i fritidsregi på Fyn.

Samarbejdspartnere
Klar Til Film (Station Next) i Faaborg-Midtfyn Kommune har knowhow og unge talenter som undervisere og rollemodeller. Odense Filmværksted: faciliteter og knowhow. 18Frames filmuddannelsen: undervisere og rollemodeller. Den filmfaglige task force i regi af Kulturregion Fyns eget projekt Film for børn og unge: undervisere og rollemodeller. Film Fyn står øverst i fødekæden og som grundlag for indsatsen i det hele taget, men de indgår ikke direkte i FilmFREAK-projektet.

Foto: Thomas Jessen

FILM TV SPIL ANIMATION

FilmMaskinen

Organisation Frederikshavn Kommune
Kontaktperson Mads Palm Jensen
Mail mapj@frederikshavn.dk
Hjemmeside www.filmmaskinen.dk
Projekt/tilbud FilmMaskinen

Beskrivelse
FilmMaskinen er for alle unge i alderen 17-25 i Region Nordjylland.

FilmMaskinen tilbyder et produktions- og læringsmiljø, hvor eleverne henover et år skal prøve kræfter med en sammenhængende produktion på 10-12 min. De skal arbejde i teams og kommer til at indtage forskellige roller på tværs af hinandens produktioner. Forløbet er forankret i en række weekendworkshops med professionelle filmfolk fra branchen, som kommer og giver feedback undervejs i processen – fra manus, instruktion, fotografering, teknik og produktionsledelse til klipning, lyd og *colorgrading*.

Resultater
Flere af vores tidligere elever er sendt videre på uddannelser som Super 8, Multiplatform Storytelling and Production, Medieproduktion & Ledelse og European Film College eller er kommet i arbejde som filmarbejder.

Derudover har flere af elevproduktionerne været nomineret på forskellige festivaller, og et par har også vundet priser.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
På FilmMaskinen anbefaler vi, at man gør talenterne opmærksomme på det ansvar, de selv bærer for at komme igennem med en filmproduktion. Skal man lave film, og skal man leve af det, må man tage det ansvar alvorligt og arbejde hårdt for at udvikle sine film og sig selv.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Succes med en film eller det at blive kaldt talent må ikke blive en sovepude for udviklingen. Der er altid noget, man kan blive bedre til, og der er altid inspiration at hente. Ansvaret hos talentet ligger derfor i at tage fat og få produktionen til at køre, men også at være åben overfor at der er noget, man endnu ikke ved eller kan. Talentudviklere skal hjælpe talentet med at blive bevidst om netop dette.

Samarbejdspartnere
Vores samarbejde med Aarhus Filmværksted, Station Next og FilmVækstStederne har bidraget til vores tilgang til eleverne, undervisningens form, didaktik, teoretisk indhold og øvelser.

FILM TV SPIL ANIMATION

Filmvæksthuset Filmby Vest / Tønder Kulturskole

Organisation Filmby Vest / Tønder Kulturskole
Kontaktperson Lisbet Hartz
Mail kulturskolen@toender.dk
Hjemmeside www.toenderkulturskole.dk
Projekt/tilbud Filmvæksthuset i Tønder

Beskrivelse
Filmvæksthuset i Tønder tilbyder undervisning i filmskabelse fra idé, manus, instruktion, kamera, lyd/lys og klipning til færdig film. Underviserne er professionelle filmfolk udefra med en gennemgående producer på hvert hold og derudover eksterne filmfolk, fx manuskriptforfattere, til at belyse de enkelte dele af processen.

Tilbuddet er for unge mellem 15-25 år. Der er undervisning ca. hver tredje lørdag i syv timer (ti gange pr. sæson) og derudover én optageweekend, hvor der bliver filmet til hovedproduktionen. Premiere i biografen i Tønder hvert år.

Resultater
Filmvæksthuset har eksisteret i 2 år. Pt. har to elever søgt om at gå videre med film og er kommet ind på henholdsvis Den Europæiske Filmhøjskole i Grenaa og på Film- og Medievidenskab ved Københavns Universitet.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
I Tønder er vi udfordret på de geografiske afstande og de fritidstilbud, der udbydes. Film tager tid, og derfor har vi lagt undervisningen på ti lørdage, syv timer i træk, hen over skoleåret (samt én optageweekend fra lørdag morgen til søndag aften).

Alle, elever såvel som filmfolk, melder positivt tilbage om længden af dagen både mht. mulighed for deltagelse ved siden af fx gymnasiet, og mht. det flow der opstår, når der er tid til at gå i dybden med arbejdet.

Vores anbefaling er helt klart at koncentrere arbejdet med film på hele dage, så man opnår fornemmelsen for flowet i filmproduktionsprocessen. De elever, der kommer fra folkeskolen og faktisk også fra gymnasiet, med mediefag på skemaet kommenterer den store forskel på at blive undervist af en lærer og af de professionelle filmfolk, hvor der er rigtig meget *hands-on* i undervisningen, og hvor filmfolkene øser ud af deres store erfaring.

Man kan ikke udelukkende læse sig til at lave gode film – det er et håndværk, og mødet med den professionelle verden er en øjenåbner for eleverne. Vi mener, at det er helt afgørende for at udvikle talentet, at underviserne er vant til selv at producere film på et højt niveau.

Samarbejdspartnere
Vi har haft vores producere, der er de gennemgående undervisere på hvert hold, på kursus ved Station Next for at tilrettelægge deres undervisningsforløb gennem hele året. Det har været en stor hjælp især for de nye producere.

Se film fra Filmvæksthuset på:
filmbyvest.dk/index.php/filmvaeksthus/film

FILM TV SPIL ANIMATION

Filmholdet – Næstved Ungdomsskole

Organisation Næstved Ungdomsskole
Kontaktperson Tanne Sommer
Mail tannesommer@hotmail.com
Hjemmeside www.naestvedung.nu
Projekt/tilbud Filmholdet

Beskrivelse
Filmholdet på Næstved Ungdomsskole er for unge, der har lyst og energi til at prøve kræfter med at skabe film.

Der gennemgås flere funktioner indenfor film; instruktør, fotograf, manuskriptforfatter, klipper, scenograf osv. Ud over den ugentlige undervisning skal vi over to weekender producere egne film. Når sæsonen slutter holder vi premiere i en rigtig biograf. Hvis filmene bliver gode, vil vi selvfølgelig forsøge at vinde priser ved forskellige ungdomsfilmfestivaler.

Aldersgruppe fra 13-20 år.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Filmholdet har været så dygtige og heldige at vinde for bedste film på TheNextFilmFestival. Konkurrencer som denne er med til at få filmene ud i lyset og ud til et publikum. Men vinderne får også økonomisk støtte og hjælp af Filmværkstedet KBH til endnu en produktion.

Konkurrencer som TheNextFilmFestival er derfor både motiverende og kvalificerende. Vi vil gerne anbefale, at man satser på at skabe gode platforme som fx konkurrencer, hvor talenternes film kan blive vist. Det er også sådan, at talenterne får indblik i de andre værksteder og andre talenters arbejde, og det kan være inspirerende i sig selv.

FILM TV SPIL ANIMATION

Kort & Dokumentarfilmskolen / ID Film

Organisation Kort & Dokumentarfilmskolen/ ID Film
Kontaktperson Mette Foged
Mail info@filmkurser.dk
Hjemmeside www.filmkurser.dk
Projekt/tilbud Kurser og professionel videreuddannelse inden for film, tv og nye medier.

Beskrivelse
Til målgruppen af unge talenter tilbyder vi en række forskellige ugekurser, disse er åbne for alle. Derudover tilbyder vi flere kortere uddannelsesforløb som fx 'Film- og tv-klipper', 'Kortfilminstruktør' og 'Dokumentarinstruktør'. Disse forløb har mentorer tilknyttet og inkluderer et afgangsprojekt.

Vores yngre kursister kommer hovedsageligt for at blive rustet, fagligt og socialt, til at søge videre på anerkendte filmskoler og tv-uddannelser m.m.

Resultater
Vi har eksisteret i 17 år og er kendt for faglig høj kvalitet fra vores undervisere, som alle arbejder i branchen, og stor tilfredshed fra vores kursister. Undervisningen er teoretisk og praktisk og skræddersyet til at kunne bruges øjeblikkeligt, når du vender tilbage i dit job eller til at søge videre i branchen og/eller ind på anerkendte filmskoler. Vi bor i Det Danske Filmstudie, en af Danmarks ældste filmbyer, sammen med professionelle producere, skuespillere, manuskriptforfattere, komponister og andre kreative, så vores kursister har også god mulighed for at få udbygget deres netværk.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler et større og bedre samarbejde med branchen gennem bl.a. praktikforløb og mentorordninger.

Samarbejdspartnere
Vi samarbejder med FAF og DJ (PU-støtte).

FILM TV SPIL ANIMATION

Kunsthøjskolen i Holbæk – kurser i animation

Organisation Kunsthøjskolen i Holbæk
Kontaktperson Michael Nielen
Mail info@kunsthojskolen.dk
Hjemmeside www.kunsthojskolen.dk/fag/animation
Projekt/tilbud Kurser i Animation

Beskrivelse
På Kunsthøjskolen tilbyder vi 2x6 ugers og 1x2ugers forløb i animation. I kursusbeskrivelsen hedder det:

Deltagerene får en grundig introduktion til stopmotion-animation, der er grundlag for mange *special effects*. De skal undersøge mediet fra enkle *cut-out* animationer over *claymation* til avancerede produktioner, hvor animation blandes med video, og de arbejder med visuelle effekter (VFX) i After Effects. I løbet af kurset vil der desuden være korte oplæg om visuelle effekter og deres historie. Der vil være oplæg om tegnefilm og animationens historie frem til i dag. De skal se og analysere en række film og kigge på de seneste udviklinger indenfor 3D animation og computer grafik. Deltagerne vil desuden blive præsenteret for samtidskunst, hvor avancerede visualiserings-teknikker er blevet brugt socialt, politisk, agitatorisk og kunstnerisk.

Steder hvor kunst og virkelighed udfordrer hinanden og overskrider grænser. Kurset giver ud over den tekniske indsigt god plads og tid til egen produktion i de medier, som passer deltageren bedst. Kunsthøjskolen i Holbæk har computere og al nødvendig software til computergrafik, animation, video- og lydredigering. Kurset kræver ingen forkundskaber. Faget er relevant, hvis man vil blive klogere på billedstrømmen omkring os, og hvordan den er skabt, ved selv at lave film og animation. Underviser: Nis Rømer, Sara Koppel og Carina Randløv.

Resultater
Ca. 30% af vores elever søger ind på en videregående kunstnerisk uddannelse. Af dem kommer ca. halvdelen ind.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Styrk undervisningen af de kreative fag i skoler og gymnasier. Efteruddannelse af eksisterende lærere, gerne i samarbejde med The Animation workshop/VIA UC.

Samarbejdspartnere
Udvikling af feltet beror p.t. på personlige kontakter og uformel læring i "peer to peer" netværk.

FILM TV SPIL ANIMATION

Københavns Film & Fotoskole

Organisation	Københavns Film & Fotoskole
Kontaktperson	Søren Bak Sørensen
Mail	soren@stilskarpt.nu
Hjemmeside	www.kbhfilmogfotoskole.dk
Projekt/tilbud	Film Basis, Film Overbygning, StoryLab og Broen

Beskrivelse
Vi tilbyder traditionel filmundervisning af 20 ugers varighed pr. hold baseret på egenproduktion på frivilligt sammensatte produktionshold – fortrinsvis fiktionskortfilm, men stadigt flere dokumentarister.

Forløbene kulminerer i store egenproduktioner, men er tilrettelagt omkring konditionerede øvelsesproduktioner, der udfordrer eleverne i overensstemmelse med deres stadig større bemestring af alle filmproduktionens aspekter i alle dens faser. Den teoretiske undervisning i dramaturgi, manuskriptudvikling, instruktion, filmproduktionens tekniske og produktionelle aspekter m.v. er tæt knyttet til elevernes egne ideer og produktioner og til de valg, de har truffet i forbindelse med de øvelser og benspænd, skolen har udfordret dem med. Der bliver gennemført masterclasses i overensstemmelse med elevernes særlige ønsker og behov. Skolen har i de seneste år i vid udstrækning støttet/produceret/været konsulenter for tidligere elever omkring ambitiøse større filmproduktioner efter ophold på skolen fx fiktionsspillefilm og novellefilm. Det gælder tidligere elever, der fortsætter i værkstedsmiljøerne, foreningsuddannelserne, på Den Danske Filmskole og i uafhængig selvfinansieret filmproduktion.

Resultater
Ca. 95% af vores elever ytrer ved løbende forløbsevalueringer, at de vil anbefale skolen til venner eller familie med tilsvarende interesse.

70% af vores elever arbejder eller uddanner sig professionelt med film og fotografi, 3 år efter opholdet på skolen. Sidste minutiøse totale opgørelse viser 2014 overbygnings elevernes vej efter skolen frem til begyndelsen af 2018.

42,4% er i gang med en professionel film eller TV uddannelse. 71% af dem går på Filmskolen, Super16 eller Mediehøjskolen. Udenlandske filmrelaterede BA og MA uddannelser er medregnet i den samlede opgørelse over andelen af tidligere elever, der uddanner sig filmisk professionelt.

27,3% arbejder professionelt og ernærer sig på fuld tid i Film- eller TV-branchen.

6,1% tilhører gruppen af tidligere elever, der kæmper for deres filmkarriere, typisk som freelancere, i værkstedsproduktioner og egenproduktion eller prøver at dygtiggøre sig på højskoler eller kurser m.v.

12,1% har valgt anden videregående uddannelse som ikke har direkte forbindelse til skolens faglighed.

6,1% har vi ingen oplysninger på.

Med nogle udsving er mellem hver tredje eller hver fjerde, der bliver optaget på Den Danske Filmskole, tidligere elever på Kbh. Film & Fotoskole.

Fra 2017-19 vil 22% af de mennesker, der går på Filmskolen, være elever fra Kbh. Film & Fotoskole. De fordeler sig på alle filmskolens fag. Det samme gælder på Super 16, og skolens tidligere elever er i det hele taget stærkt repræsenteret i foreningsuddannelserne. Skolens tidligere elever bliver i vid udstrækning optaget på professionelle filmuddannelser i udlandet.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
At styrke fokus på filmtalenternes evne til filmisk kommunikation. Dvs. at man evner, at få et publikum i tale i kraft af filmens relevans, dramatiske og/eller æstetiske kvaliteter på filmens egne præmisser. Det handler om at finde det sted, hvor kunstnerisk temperament og lyst til at udtrykke sig udfolder sig, så det forvandles til filmisk oplevelse for et reelt, ikke indforstået og anonymt, publikum. Denne selvfølgelighed fremhæves, fordi vi synes, at der er en usund fetich for mediet som budskab i sig selv. Et usundt fokus på form over substans og et fravær af respekt for filmen som et mange facetteret og komplekst håndværk der skal læres. Man klarer ikke talentudviklingen ved hjælp af et par masterclasses, uanset hvor højt profileret masteren er.

Udviklingen af kulturproduktionens talenter er et langt sejt træk. Den særlige kritiske og kunstneriske fantasi og nysgerrighed som tillader mennesker at se mening, betydninger, konflikter, dramaer og æstetik, hvor andre ser banal og triviel hverdag, er ikke givet eller særlig fremelsket i uddannelsessystemet. Der skal både tænkes i, hvordan man støtter opdaget og manifesteret talent, hvilket er filminstitutionernes primære fokus i dag, men der skal også besvares afgørende spørgsmål om, hvordan filmisk talent overhovedet udvikler sig på en måde, så det manifesterer sig med reel gennemslagskraft. Herunder spørgsmålet om, hvilke dannelsesprocesser i barndom, skolegang og ungdom der henholdsvis fremmer og hæmmer udviklingen af evnen til at kunne kommunikere gennem filmens særegne sanselige, dramatisk og æstetisk sprog. Spørgsmålet, om hvordan man skaber et filmmenneske, bør stå centralt i talentudviklingen og burde være grundlag for de organisatoriske og andre tiltag, der skal fremme samarbejdet og udviklingen af kvaliteten i inkubationsmiljøer og filmiske læringsarenaer

Samarbejdspartnere
I en snæver skolesammenhæng bidrager samarbejdet med professionelle filmfolk og produktionsselskaber, som bruger og ansætter tidligere elever. Heriblandt findes professionelle filmfolk, som har en fortid på skolen, og som har været i vores elevers sko.

Samarbejdet med værkstederne og andre filmlæringsarenaer bidrager positivt til talentudviklingen, især i det omfang samarbejdet handler om udveksling af metodik, filmpædagogik og *best practice* i filmundervisningssammenhænge.

I et bredere talentudviklingsperspektiv er talenternes møde og samarbejde med deres intenderede publikum den vigtigste booster af deres talent og lyst til at blive dygtigere.

FILM SKAL SES AF PUBLIKUM.

Talentudviklingen kan fremmes ved at gøre en endnu stærkere indsats for at give ungt filmtalent muligheder for at få eksponeret deres værker uafhængigt af personers eller institutioners anseelse eller forhold til etablerede filminstitutioner og gatekeepere med deres egne idiosynkrasier og legitimeringsbehov.

Det er skolens opfattelse, at der i alle bestræbelserne på at udvikle og samordne talentudviklingen skal være plads til diversitet, unikke læringsmiljøer, forskelle og konflikter i holdninger og tilgange, som afspejler diversiteten og modsætningerne i den virkelighed, som film skal skildre. Vel at mærke hvis filmene på nogen måde skal føles og opleves samtidsrelevante og appellerende.

FILM TV SPIL ANIMATION

Medieskolen Lyngby

Organisation	Medieskolen Lyngby
Kontaktperson	Jens Mortensen
Mail	jens@medieskolen.dk
Hjemmeside	www.medieskolen.dk
Projekt/tilbud	Produktionsskolens filmværksted

Beskrivelse
En produktionsskole er et afklaringsforløb for unge, der ikke har en ungdomsuddannelse. En del af vores unge søger videre i de nævnte kategorier – primært på erhvervsuddannelser eller gymnasiealt niveau. Medieskolen Lyngby tilbyder undervisning og arbejde i værkstederne Film, Foto, Grafisk design, Producer, Skilteriet, Skønt samt Webdesign.

Undervisningen foregår som værkstedsundervisning og ledes af fagligt uddannede lærere.

På Medieskolen får eleverne lov til at prøve tingene selv, fordi vi mener, det er den bedste måde at lære på. Her er ikke traditionel undervisning: Vi lærer af hinanden og ved at prøve tingene af, og vi har ingen lektier.

Resultater
Vi opgør et udslusningsresultat på hele skolens virke. Et skøn er, at 10-20 % søger medierettet ungdomsuddannelse. Enkelte søger talentskole, højskole eller andet.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler at der samarbejdes uddannelsesstederne og praktikstederne imellem, men på en måde så samarbejdet ikke bliver bureaukratisk.

Samarbejdspartnere
Samarbejde med ligesindede og evt. niveauet over er givende. Praktikforløb i branchevirksomheder åbner døre.

FILM TV SPIL ANIMATION

Station10

Organisation	Station10 - ungaalborg
Kontaktperson	Rolf Bekker
Mail	rolf@station10.dk
Hjemmeside	www.station10.dk og www.ungaalborg.dk
Projekt/tilbud	Station10

Beskrivelse
Station10 er UngAalborg's mediehus, som er et kulturhus for alle unge i Aalborg Kommune fra 13 til 19 år med dispensation til 25 år.

Huset rummer:

- Filmhus med mulighed for udvikling af musikvideo, film, dokumentar, udvikling af programmer til fx TV
- To lydstudier hvor de unge kan få indspillet deres musik eller designe lyd til film eller spil
- E-sportshold der træner til konkurrencer
- Gamelab som er for de unge, der gerne vil lære at programmere spil.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Det kunne være rigtig godt, hvis der kunne udvikles et pointsystem, som var godkendt af undervisningsministeriet, så man kan udstyre de unge med et stykke papir, der rent faktisk var noget værd i uddannelsessystemet fremfor bare en udtalelse. Det ville hjælpe med at fastholde nogle unge i fritidshold i længere forløb.

Samarbejdspartnere
Filmkraft, som danner rammen omkring en filmkonkurrence for unge. Ungdomsringen, som er en landsorganisation for ungdomsklubber og ungdomsskoler, og som også tildeler midler til projekter og laver tiltag for unge. Frivillige foreninger så som GGW, som laver store e-sport arrangementer.

FILM TV SPIL ANIMATION

Station Next – Filmvæksthuset

Organisation	Station Next
Kontaktperson	Ulrik Krapper
Mail	ulrik.krapper@filmyen.com
Hjemmeside	www.station-next.dk/filmvaeksthus/gaa-til-film
Projekt/tilbud	Filmvæksthuset. Afdelinger i Avedøre og Aarhus.

Beskrivelse
Treårig praktisk filmuddannelse én gang om ugen for 13-19-årige. Bred introduktion til alle filmens fagligheder. Der er tilknyttet en fast producer til hvert hold, og undervisningen er en vekselvirkning mellem fagworkshops og produktioner. Alle underviserne er freelance professionelle filmfolk.

Resultater
Vi har ikke præcise tal for optag på videregående uddannelser, men vi ved at flere senere er kommet ind på Den Danske Filmskole. Elevernes film vinder hvert år ca. 15 nationale og internationale festivalpriser, og sidste år havde filmene 7,5 mio. visninger på Youtube med en samlet streamingtid på ca. 700.000 timer. De to sidste år har to ud af fem nomineringer til Robert festivalen i kategorien Bedste Kortfilm været tidligere Station Next elever.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Det er jo interessant i forhold til en "samlet" talentudvikling, hvornår vi definerer, at talentudviklingen begynder. Derfor følger her nogle overvejelser delt op i overskrifterne *Hvornår, Hvor* og *Er vi attraktive nok?* – dernæst kan ses vores anbefalinger delt op i samme overskrifter.

Hvornår:
Det er muligt at gå til musik, billedkunst og sport helt ned til 5-års alderen, mens de allerfleste må vente til efterskole, gymnasiet eller lignende, før man kan komme i nærheden af et kvalificeret og målrettet tilbud på filmområdet. Denne sene eksponering og dermed også sene træning må vi overveje betydningen af.

Hvor:
Ud over *hvornår* er der også et væsentligt *hvor*. Hvor man inden for musik og sport har tilbud i alle kommuner, skal man inden for filmen mange steder i landet rejse langt for et kvalitetsfyldt tilbud. For et ungt talent i vækstlaget kan det godt være en udfordring, at man hver gang skal rejse langt for at kunne deltage, og det gør at færre arbejder med film og at rekrutteringsgrundlaget derved er mindre.

Er vi attraktive nok?
Når unge i de yngste vækstlag først deltager på et filmtilbud er det værd at overveje, om vi så gør nok, og om det er attraktivt nok, hvad vi kan tilbyde. Det er vores erfaring, at mange af de mest talentfulde har mange talenter fx teater, sport eller musik, og at vi derfor skal gøre en bevidst indsats for at fastholde dem i filmens verden. Mange af de alternative kultur- og fritidstilbud har meget større volumen og erfaring og kan måske tilbyde mere på flere planer, end hvad filmområdet kan. Filmområdet er jo ikke særligt stort, og netværket dermed heller ikke, hverken for tilbuddene eller for de unge.

Anbefalinger

Hvornår:
Hvis vi mener, at det er vigtigt, at langt flere unge langt tidligere kommer til at arbejde med film i en eller anden form, kunne et strategisk samarbejde med læreruddannelserne og med grundskolen være en mulighed. Film findes i skolen, men den produktive del af det er altid en udfordring, og her ville fokus på området og pædagogisk træning i det være en god mulighed for øget produktion i skolen.

Hvor:
I forhold til anbefalingen for *hvor* handler det mere om de deciderede talentforløb og ikke forløb i skolen. En anbefaling kunne være at lave en indsats for, at der kommer flere tilbud i flere kommuner, eller at undervisningen bliver organiseret anderledes fx som weekend workshops på tværs af regioner eller hele landet, men det vil også betyde, at deltagerne ikke skal være yngre end 15-16 år.

En anden strategi kunne være at intensivere samarbejdet med gymnasier, som har mediefag på b-niveau. Her har eleverne på forhånd valgt faget, så der kunne være mulighed for at udvide tilbuddet med mere praktisk produktion. Udfordringen her er, at mediefag i gymnasiet er meget andet end film, og at mediefag på de fleste gymnasier ikke er en linje – dvs. at eleverne ikke er sammen hele tiden, og dette vanskeliggør samling om ekstra undervisning.

Er vi attraktive nok?
Forskningen peger på, at i forhold til talentudvikling er miljøet af stor betydning. Talenterne har stor gavn af at opleve at være en del af noget større og at have kontakt til de næste led i fødekæden. Det kunne være en overvejelse værd, om vi skulle gøre mere for at bringe de yngste talenter mere sammen dels med hinanden og dels med de lidt ældre talenter og uddannelsesinstitutioner.

TheNextFilmFestival er et godt eksempel på et vigtigt mødested dels for talenter på tværs af landet og udlandet og dels med den professionelle branche.

Samarbejdspartnere
Vi har værdifulde, strategiske samarbejder med Hvidovre Gymnasium, Antvorskov Skole, Aarhus Filmværksted, Odense Film Festival og andre FilmVækstSteder.

Hvidovre Gymnasium har mediefag på A-niveau, og her bidrager vi til, at eleverne får praksiserfaring og kontakt til branchen. Vi udbyder Filmvæksthuset i samarbejde med Aarhus Filmværksted, og de sikrer tilknytningen til det professionelle miljø.

Vi afholder TheNextFilmFestival i samarbejde med Odense Film Festival. Det betyder en festlig ramme og en tæt tilknytning til det professionelle miljø.

Vi har etableret netværket FilmVækstStederne, som er et netværk for mindre tilbud, som laver kontinuerlig og kvalitetsfulde forløb. Vi mødes et par gange om året og udveksler erfaringer og materialer. Vi samarbejder desuden om at udvikle og afholde et modul på den pædagogiske diplomuddannelse i praktisk filmpædagogik for at påbegynde en formel professionalisering af området.

Dansk Center for Kunstnerisk Talentudvikling
talent skolen

FILM TV SPIL ANIMATION

Talentskolen Næstved

Organisation	Talentskolen, Næstved Kommune
Kontaktperson	Kathrine Olldag og Robin Schmidt
Mail	kamaz@naestved.dk
Hjemmeside	www.talentskolen.nu
Projekt/tilbud	Talentskolens Filmlinje

Beskrivelse
Målgruppe: 16-25 år

Filmlinjen er undervisning i Næstved 10 timer om ugen, 36 uger om året i 3 år. Filmlinje er for unge, der ønsker at arbejde målrettet med filmmediet. Fx i retningerne: instruktør, manuskriptforfatter, producer, fotograf. Det første år på Filmlinjen arbejder vi inden for alle filmens genrer (fiktion, dokumentar) og afprøver alle filmarbejdernes roller. På andet år vælger eleverne, hvilken linje indenfor filmkunsten, som de vil arbejde mere i dybden med. Afgangsprøven efter tredje år er nøje afstemt efter, hvilken vej eleven ønsker at gå i sit videre uddannelsesforløb.

Resultater
Vi har endnu ikke elever, der er gået videre på Filmskolen, men en af vores tidligere elever har lavet eget produktionsselskab, ligesom andre i perioder er knyttet til større og mindre professionelle produktioner. I vores tilfredshedsundersøgelser scorer vi højt hos eleverne. Den kritiske masse er ikke stor, så de optagne elevers faglige niveau er ikke så højt, som vi kunne ønske os.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler at øge fokus på skævheden mellem de store byer og provinsen. Vi skal sikre, at den talentmasse, der kommer ind på den Danske Filmskole, er mangfoldig. Filmundervisning på højt niveau uden for de store byer er derfor nødvendigt. Det gælder både for talenternes mulighed for at få kvalificeret undervisning, i nærheden af hvor de bor, men det er også vigtigt for filmkunstens skyld. Når vi sammenligner vores elevers små film, med filmene der bliver lavet i de større byer, så er det nogle helt andre historier, der bliver fortalt. Det skal styrkes, så vi får nogle forskellige fortællinger, og derigennem får vist publikum et bredere perspektiv.

Samarbejdspartnere
Vores netværk, FilmVækstStederne, er et godt netværk, hvor vi samarbejder tæt, når det giver mening. Ligeledes samarbejder vi med Filmværkstedet om praktik til vores elever.

Magasinet talent kan læses her:
www.talentskolen.nu/talent-magasinet/

The Animation Workshop
VIA University College

FILM TV SPIL ANIMATION

The Drawing Academy, The Animation Workshop, VIA UC

Organisation	The Drawing Academy, The Animation Workshop, VIA UC
Kontaktperson	Gry Lindebjerg
Mail	gli@via.dk
Hjemmeside	www.animationworkshop.via.dk
Projekt/tilbud	TDA classical, TDA Portfolio, sommer- og weekendkurser

Beskrivelse
På The Drawing Academy arbejder vi med styrke de visuelle talenters håndværksmæssige færdigheder og kreative kompetencer samt deres evne til at skabe og formidle egne ideer, designs og historier af høj kvalitet. Det gøres igennem en lang række af tilbud af forskellig varighed og niveau men med tegning som fælles omdrejningspunkt.

På vores semesterkursus *The Drawing Academy Classical* har vi et stærkt fokus på at opbygge klassiske tegnekundskaber, og kurset er blandt de bedste i Europa på dette felt. Vi er interesseret i at skabe en dybere forståelse for form, konstruktion og bevægelse, og vi tilgår tegning som et håndværk med reference til barokkens og renæssancens mestre såvel som til nyere kunstnere, som arbejder med at repræsentere og fortolke virkeligheden. Denne forståelse er relevant både for animation og for andre kreative fag. Derfor er semesterkurset et glimrende udgangspunkt for videregående studier på dette område. Kurset er også relevant for visuelle fagfolk som gerne vil forbedre deres tegneevner.

Under *The Drawing Academy Portfolio* arbejdes der med at anvende allerede opnåede tegnefærdigheder til at udtrykke egne ideer og historie. Gennem undervisningen i forskelige discipliner, der styrker kreative kompetencer som f.eks. design, ideudvikling og historiefortælling opbygges portfolioer til videregående uddannelser, særligt med fokus på BA i Karakteranimation, BA i Computer Graphic Arts og BA i Grafisk Fortælling. Den brede fagpakke gør dog at dette kursus også er relevant som optagelsesgrundlag til en række andre kreative videregående uddannelser.

The Drawing Academy tilbyder en vifte af korte kurser i forskellige tegnerelaterede emner og indeholder også introduktionskurser til software til spil og animationsprogrammer. Vores korte kursusprogram kan derfor være en god smagsprøve på tegnefaget og en øjenåbner mht. muligheder i den digitale visuelle industi.

Underviserne på The Drawing Academy er højt kvalificerede professionelle som kommer både fra ind- og udland.

Resultater
Gennem mere end 20 års virke har en lang række tidligere elever fra The Drawing Academy opnået anerkendelse som professionelle i både ind- og udland.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler at igangsætte en vifte af tilbud og events, der vil fremme tegneglæden samt understøtte udviklingen af tegnehåndværket og forestillingsevnen hos en bred gruppe af børn og unge, så nye talenter kan opdages tidligt og efterfølgende understøttes med undervisning ved korte workshops, sommerskoler og online undervisning. For unge talenter bør der være nationale centre med fuldtidsundervisning inden for tegning og visuelle discipliner.

Samarbejdspartnere
The Drawing Academy er forankret i det eksisterende fagmiljø på The Animation Workshop, VIA University College som er Danmarks førende Center for Animation, Visualisering og Grafisk Fortælling og i kraft heraf har vi en række nationale og internationale samarbejdspartnere.

UP UNGDOMSPRODUKTION

FILM TV SPIL ANIMATION

UP SCHOOL – UP Ungdomsproduktion

Organisation	UP Ungdomsproduktion
Kontaktperson	Ida Marie Gedbjerg
Mail	idamgs@gmail.com
Hjemmeside	facebook.com/UPSKOLE/
Projekt/tilbud	UP SCHOOL

Beskrivelse
UP SCHOOL henvender sig til unge i alderen 18-25 med interesse for medieproduktion, unge som eksempelvis har taget mediefag på gymnasiet eller på en højskole, og som ønsker at videreudvikle deres kompetencer inden for dokumentarfilm. I ansøgningsproceduren lægger UP SCHOOL desuden vægt på de unges engagement og interesse for frivillighed, idet UP Ungdomsproduktion drives af frivillige. Hver uge samles holdet på KraftWerket og snakker om de praktiske film øvelser eller filmskitser, som deltagerne løbende arbejder på.

I løbet af de fem måneder skal deltagerne igennem fire forskellige øvelser:
1. et ordløst portræt af en lokalitet.
2. et portræt af en person i ét rum
3. en lydlig billedfortælling
4. en afgangsfilm efter selvvalgt emne.

Møderne faciliteres af UP SCHOOL's faste koordinator, der stiller opgaverne, og som sparrer med deltagerne undervejs. De unge trænes i at pitche deres ideer og i at arbejde fokuseret under filmens forskellige faser fra research til optagelse. Ved afslutningen af hver øvelse afholdes en fælles screening af alle værkerne, hvor de unge giver hinanden indbyrdes feedback.

Hvis de unges stemme ikke skal drukne i mediebilledet, kræver det, at de unge filmskabere finder et fællesskab, hvor de kan tale om emner, som optager dem. Med næste runde af UP SCHOOL ønsker vi at forankre projektet ved 1) at styrke det eksisterende netværk omkring UP SCHOOL og 2) at udarbejde undervisningsmateriale til brug i folkeskoler og gymnasier. Vi ønsker desuden at nå ud til endnu flere unge og gøre det til en gængs fritidsbeskæftigelse at udtrykke sig æstetisk såvel som politisk.
(UPSCHOOL, 2018)

AARHUS BILLED- OG MEDIESKOLE BGK

FILM TV SPIL **ANIMATION**

Aarhus Billed- og Medieskole

Organisation	Aarhus Billed- og Medieskole
Kontaktperson	Hanne Algot Jeppesen
Mail	post@aaboms.dk
Hjemmeside	www.aarhusbilledogmedieskole.dk
Projekt/tilbud	Billedkunstnerisk Grundkursus (BGK)

Beskrivelse
Billedkunstnerisk talentudvikling for unge i alderen 16-25 år. De unge følger BGK'en sideløbende med en ungdomsuddannelse eller lignende. Der er undervisning i tegning, maleri, skulptur, grafik, foto, animation, performance mm.

De unge arbejder både håndværksmæssigt og konceptuelt, får indblik i kunsthistorien og tilegner sig formidlingsevner. På BGK'en samarbejder vi bl.a. med ARoS og Dokk1 i forbindelse med udstillinger. Aarhus Billed- og Medieskole og BGK'en er støttet af Aarhus Kommune.

Resultater
Vi har ikke systematiseret vores resultater, men vi ved at nogle af vores unge BGK'ere søger videre på Animationsskolen, Arkitektskole og Kunstakademier i DK og udlandet.

Samarbejdspartnere
Vi samarbejder blandt andet med Kulturinstitutioner i byen og de øvrige GK'ere (SGK, MGK) Inddragelse af det professionelle kunstneriske miljø som gæsteundervisere, mentorer samt mulighed for udstillingsrum mm. bidrager til talentudviklingen.

Højskoler

ASKOV HØJSKOLE

FILM TV SPIL ANIMATION

Askov Højskole – Film, TV, Game Design og Virtual Reality

Organisation	Askov Højskole
Kontaktperson	Ditte Svane
Mail	ds@askov-hojskole.dk
Hjemmeside	www.askov-hojskole.dk
Projekt/tilbud	Linjefag FILM OG TV & GAME DESIGN OG VIRTUAL REALITY

Beskrivelse
Askov Højskole har linjer både inden for FILM OG TV og GAME DESIGN OG VIRTUAL REALITY. Vi tilbyder højskoleophold fra 12 til 24 uger med 15 lektioner på linjefaget ugentligt.

Der bliver lavet 3-5 produktioner på hvert kursus fx musikvideo, portrætfilm, dokumentar, formidlingsfilm, reportage og selvfølgelig et kortfilmsprojekt. Hands-on på alle faser fra idéudvikling til lyddesign.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Bootcamps og netværksarrangementer, hvor en større masse af talenter og filmelever kan mødes med hinanden og lære af branchefolk. Puljer til mentorordninger, hvor talentfilm kan få tildelt en ekstern konsulent fra branchen. At elever fra filmuddannelserne kan deltage i festivaler og konferencer gratis eller til reduceret pris.

Samarbejdspartnere
På hvert hold har vi typisk en enkelt opgave fra en ekstern samarbejdspartner. Vi har lavet formidlingsfilm af forskellig karakter for blandt andet Sønderskov Slot, Højskolehistorisk Forening Gjesing Mejeri.

EUROPEAN FILM COLLEGE

FILM TV SPIL ANIMATION

European Film College

Organisation	European Film College
Kontaktperson	Susanne Brandt
Mail	info@europeanfilmcollege.com
Hjemmeside	www.europeanfilmcollege.com
Projekt/tilbud	European Film College

Beskrivelse
8.5 måneder langt højskoleophold under den danske lov om højskoler.

The 8½-month programme at the European Film College is a place of opportunity. Opportunity to explore and develop your ideas, your talent and yourself. Opportunity to take chances and make mistakes and to do it in a safe, encouraging and inspiring environment. Join the programme and get the chance to produce, live and breathe film for almost a year. Work and live in a place where your fellow students, your teachers, the films you see and the professional filmmakers you meet will come from all corners of the world. (www.europeanfilmcollege.com)

Resultater
Ca. 50% får sidenhen en karriere indenfor film- og mediebranchen.

98% siger efterfølgende, at de vil anbefale skolen til andre.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
- Opmærksomhed på, at eleverne gives udfordringer, der giver dem mulighed for at være modige og fejle i de trygge rammer.

- Opmærksomhed på, at dyrke netværksetablering og at de fysiske rammer, man mødes i, er vigtige i denne digitale tid.

- Opmærksomhed på, at der findes mindre puljer, hvor de unge talenter kan prøve at ansøge om penge og lære tænkningen og metodikken.

- Opmærksomhed på, at der er platforme, hvor deres produktioner kan vises, og hvor de kan opnå anerkendelse og synlighed.

- Opmærksomhed på, at styrke de lokale filmværksteder og deres egenart og lokale forankring. De unge skal kende dem, de ansøger.

- Øget adgang til mentorer med rådgivning og support gennem samtaler.

- Skab sammenhæng mellem gymnasiernes/produktionsskolernes tilbud og højskolernes/videreuddannelses tilbud.

Samarbejdspartnere
Samarbejdet med filmværkstederne bidrager positivt. Det er af kæmpe betydning, når et af værkstederne støtter en højskolefilm økonomisk selv med bare med et lille beløb. De unge vokser af det.

Samarbejde med praktiksteder, internationale skoler, bacheloruddannelser fx Sonic College og VIA's uddannelser. Vi har en Future Week, hvor vi præsenterer alle mulighederne for eleverne. Den er meget relevant, og vi oplever god respons – også fra virksomhederne og uddannelseslederne.

Vi har også haft samarbejde med Efteruddannelsen på Den Danske Filmskole omkring gæsteforelæsere.

Samarbejde med legatgivere gør det muligt for os at give mindre legater til de internationale elever og to større legater (Opel) efter højskoleopholdet.

FILM TV SPIL ANIMATION

Odder Højskole – Skolen for film og tv-produktion

Organisation	Odder Højskole
Kontaktperson	Jeppe Hovman
Mail	jeppehovman@gmail.com
Hjemmeside	www.odderhojskole.dk
Projekt/tilbud	Skolen for film og tv-produktion ved Odder Højskole

Beskrivelse
Formål:
Skolen for film og tv-produktion er en filmskole i højskolerammer. Der arbejdes med filmhåndværket, udtrykket og fortællingen på højt niveau. Proces, respekt og samarbejde er nøgleord i skolens arbejde med film og tv-produktion.

Eleverne arbejder med professionelt udstyr og lærerkræfter med baggrund i film og tv-branchen. Filmforløbet giver i praksis kompetencer som efterspørges i film og tv-branchen.

Indhold:
Undervisningen er tilrettelagt, så eleverne arbejder med de nødvendige teoretiske og praktiske færdigheder, som er forudsætningen for film og tv-produktion, ligesom de skal forholde sig til historie, analyse, kultur, etik og jura i forhold til filmproduktion.

Eleverne skal i praksis og teori lære om research, produktionsledelse, instruktion, storytelling, manuskript, drejebog, fotografering, lys, filtre, lydoptagelse, et-kameraproduktion og flerkamera-produktion, redigering, effekter og efterarbejde.

Eleverne skal selvstændigt og under supervision skabe film/tv-arbejder indenfor områderne: "tv-spot" "tv-show", "musikvideo", "video-kunst", "dokumentar", "kort fiktion" og "fri film".

Skolen for film og tv-produktion har et løbende samarbejde med gæstelærere som forestår workshops og foredrag om kortfilmens anatomi, filminstruktion og redigering.

Der gennemføres studieturer til bl.a. "Medieskolerne i Viborg", Kunstmuseet Aros i Aarhus,

"Potemkins film-masterclass i Aarhus" og "Filmhøjskolen I Ebeltoft".

Omfang:
Faget har haft et omfang af 224 lektioner, tre temauger og praktik samt ca. 200 timers filmproduktion.

Samarbejdspartnere
Ikke mindst vores samarbejde med de studerende fra DMJX og MSP/VIA omkring vores fælles tv-kanal TvTonic, som har sendetilladelse i Østjylland, bidrager med udfordring, alvor og netværk.

Resultater
Ved vore tilfredshedsundersøgelser møder vi en meget høj tilfredshed. Vores produktioner findes på youtube.com /odderhøjskoleweb. Anslået procenttal for optag på videregående uddannelse m.m. er 30%

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi vægter samarbejde med græsrodsmiljøet højt ikke mindst i nærområdet (Aarhus, red.) og samarbejder til højre og venstre med film og tv-branche, andre filmuddannelser og støtter praktikarbejde og netværksdyrkning i studietiden.

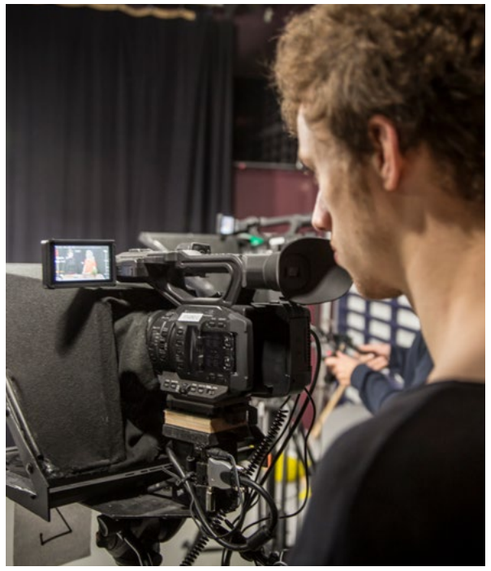

FILM TV SPIL ANIMATION

Vallekilde Højskole

Organisation	Vallekilde Højskole
Kontaktperson	Thomas Vigild
Mail	thomas@vallekilde.dk
Hjemmeside	www.vallekilde.dk
Projekt/tilbud	Spiludvikling

Beskrivelse
På Spiludvikling lærer vi eleverne at lave deres egne spil. Vi arbejder med design og udvikling af digitale såvel som analoge spil samt lege og forskellige former for interaktionsdesign. I løbet af et ophold prøver man kræfter med en lang række værktøjer som programmering, level-design, Photoshop, animation, grafisk design og projektstyring. Eleven bliver klogere på spilanalyse og spilforståelse, og sammen undersøger vi spil som kultur- og kommunikationsform.

Derudover introduceres der til den danske spilbranche, når vi besøger Spilbar i København, og vi henter spilbranchen til Vallekilde i form af spændende gæstelærere og oplæg. Spiludvikling på Vallekilde er et godt sted at være undersøgende omkring en evt. fremtid som spiludvikler.

Resultater
Vi fører ikke direkte statistik på, hvor mange der går videre, men vores elever søger oftest videre til Medialogi, DTU, Designskolen, ITU eller andre datamatikerlignende uddannelser. Nogle har også søgt til Game Assembly i Malmø.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Flere fælles GameJams og fokus på Spiltalent landet over.

Fokus på de gymnasiale uddannelser, der udbyder spiludvikling.

Fokus på, at spiludvikling indebærer et væld af meget forskellige kompetencer – og at disse skal mødes.

Koblinger mellem spil til art, arkitektur, litteratur, film, tv, musik etc.

Lav flere møder mellem de unge talenter.

ODENSE DESIGNAKADEMI

FILM TV SPIL ANIMATION

Odense Designakademi

Organisation	Odense Designakademi
Kontaktperson	Troels Midtgaard
Mail	troels@ofag.dk
Hjemmeside	www.odensedesignakademi.dk/linjerne/spildesign-animation
Projekt/tilbud	Animation og spildesign

Beskrivelse
Odense Designakademi er en fri fagskole, hvor vi tilbyder at medvirke til, at vores studerende kan udvikle deres portfolio, så de kan få adgang til de kreative uddannelser, hvor der er optagelsesprøver.

På linjen for Spildesign & Animation får eleverne mulighed for enten at styrke sine tegnefærdigheder og lære teknikker, som kan bruges i forskellige grafiske brancher fra illustration, animation, spildesign til mediegrafiker, eller arbejde med at designe og programmere computerspil.

Man vil blive undervist af professionelle animatorer og spildesignere, der vil åbne for en verden, hvor historiefortælling, timing, tegning og computertricks vil hjælpe den studerende til at blive til en selvstændig udvikler med sans for, hvordan ting bevæger sig, og hvordan man fortæller en god historie.

Samarbejdspartnere
Vi er glade for samarbejdet med andre Frie Fagskoler og Spilfabrikken i Årslev. Vi deltager i gamecamps i Frie Fagskoler og sender fx elever i praktik på Spilfabrikken.

FILM TV **SPIL** ANIMATION

Sorø Fri Fagskole – Game design og game art

Organisation	Sorø Fri Fagskole
Kontaktperson	Grethe Hovertoft
Mail	mail@fagskole.nu
Hjemmeside	www.fagskole.nu
Projekt/tilbud	Game Design og Game Art

Beskrivelse
Game Design og Game Art henvender sig til elever der drømmer om at have en finger med, når spil som World of Warcraft, Fallout og GTA udvikles. Eller drømmer om at designe små sjove spil til sociale medier eller apps.

Eleverne lov at snuse til en række af de værktøjer, man skal mestre for at arbejde professionelt med computerspil. De lærer om designprocessen fra idé til færdigt produkt, spilgenrer, leveldesign, forløbsmodeller og meget andet. Undervejs får de også lov til at udvikle og producere eget computerspil i en game engine.

På linjerne Game Design og Game Art ruster vi eleverne til en ungdomsuddannelse med fokus på IT og spiludvikling, og selvfølgelig byder linjerne også på et kostskoleår med fede oplevelser og gode venskaber.

Vi har fuldt fokus på udvikling af spil helt fra bunden og arbejder med de nyeste programmer fra spil industrien. Undervejs er alle i brobygning på et spilgymnasium, og på vores årlige Game Jam ses resultaterne.

Samarbejdspartnere
Game College Grenaa - *gamecollege.dk*

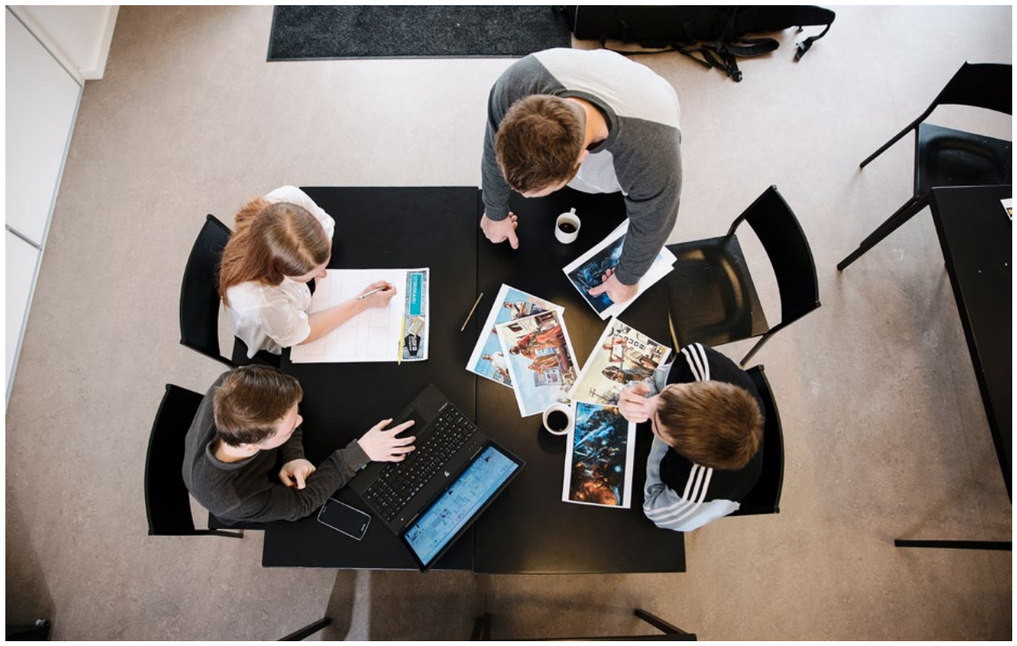

FILM TV **SPIL** **ANIMATION**

Sydfyns Fri Fagskole – Game Design

Organisation	Sydfyns Fri Fagskole
Kontaktperson	Lisbeth Refbjerg Rasmussen
Mail	post@sydfynsfrifagskole.dk
Hjemmeside	www.sydfynsfrifagskole.dk
Projekt/tilbud	Game Design

Beskrivelse
Sydfyns Fri Fagskole henvender sig til unge mellem 16 og 20 år. Man skal have afsluttet 9. klasse for at kunne påbegynde et skoleår eller være fyldt 16 år.

I praksis fungerer et år hos os ligesom på en efterskole: Eleverne bor på skolen, og får hver dag nye, spændende udfordringer, som vil udvikle dig. Forskellen er dog, at en tredjedel af undervisningen er praktisk, så eleverne arbejder i de erhvervsrettede linjeværksteder med praksisnære opgaver.

Sydfyns Fri Fagskole arbejder sammen med foreningen af frie fagskoler om et uddannelseskoncept, som i samspil med erhvervslivet og ungdomsuddannelser hjælper den unge med at finde det rigtige uddannelsesvej. På Sydfyns Fri Fagskole har vi 4 erhvervsrettede linjer, som har det til fælles, at de tilbyder høj faglighed i et praksisnært fællesskab. Det betyder, at vi ikke snakker om at lave et event for børn – vi forbereder, afvikler og evaluerer det sammen.

Relevant for denne kortlægning er vores linje i Game Design.

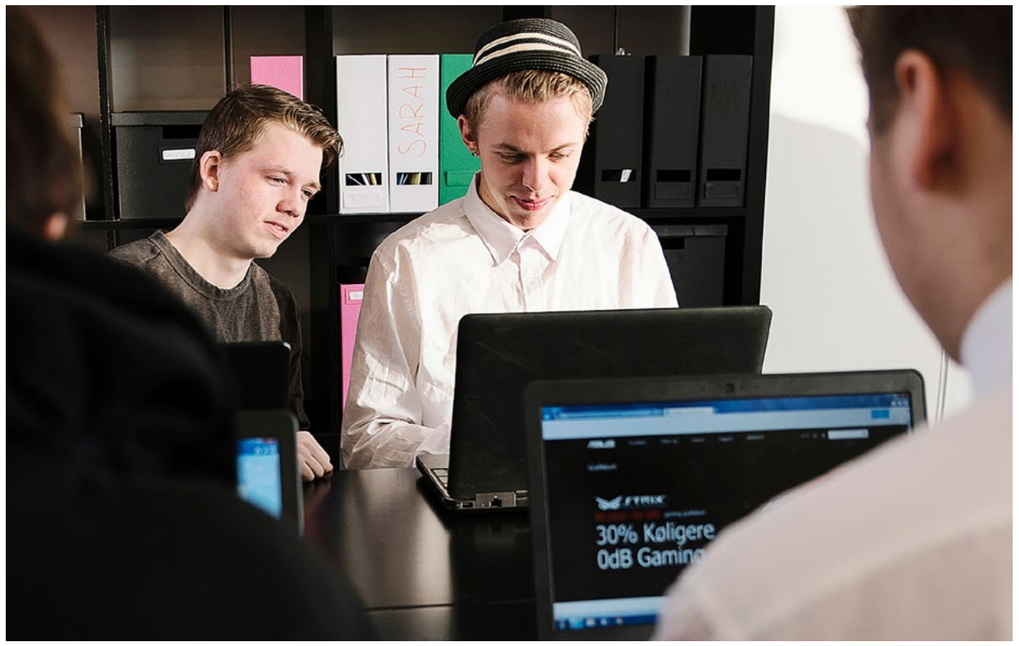

Foreninger og Organisationer

Coding Pirates

FILM TV SPIL ANIMATION

Coding Pirates Denmark

Organisation	Coding Pirates Denmark
Kontaktperson	Brian Lindskov Larsen
Mail	brian@codingpirates.dk
Hjemmeside	www.codingpirates.dk
Projekt/tilbud	Forening og klubaktiviteter

Beskrivelse
Coding Pirates Denmark er en forening, der ikke er direkte erhvervsrettet, men som har aktiviteter og events indenfor alle kortlægningens områder, i det omfang at vi arbejder med skaberkraft og forestillingsevne med teknologi som hovedfokus. Vi har fx Medialab X i Aarhus, der arbejder med film/tv-format og vi afholder Coding Pirates Game Jam – en spiludviklingskonkurrence på 24 timer.

Foreningens formål er at fremme børn og unges produktive og kreative it-kompetencer. Dette kan bl.a. ske gennem afholdelse af faste klubaftener, workshops og online kollaboration samt udvikling af dedikeret undervisningsmateriale.

Værdier og vision
Coding Pirates ønsker at udvikle børns teknologiske vovemod ved at fokusere på teknologisk forestillingsevne, opfindsomhed og skaberkraft. Dette sker gennem udbredelsen af teknologiske lege-, lære-, og værestedet for børn, unge og frivillige på tværs af alder, køn, kultur og evner.

Coding Pirates ønsker engagement og myndiggørelse gennem et fællesskab i en teknologisk verden. Coding Pirates ønsker en tilgang til teknologier via dannelse og reflekteret tænkning i de kreative felter mellem forskning, uddannelse, erhvervsliv, entreprenørskab, kultur og samfund.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Tidlig prægning i forhold til frit, kreativt og fælleskabsbaseret arbejde med programmering og teknologi.

Vi anbefaler derfor at der oprettes frie lege-lære-værestedet indenfor teknologi, fordi det er vigtigt at børn, unge og voksne får øjnene op for, at programmering og arbejde med teknologi ikke er noget, der bedrives alene på et værelse eller online, men som et samarbejde i et fysisk og anerkendende fælleskab. Hos os sættes der pris på de kompetencer, som i en bredere kontekst ikke nødvendigvis giver social kapital i dag, og som måske ligefrem kan opleves som stigmatiserende. Dét at have mulighed for at mødes med andre med interesse for teknologi, kan løfte den enkeltes kompetencer og selvforståelse.

Når værestederne er åbne, har man også mulighed for at mødes på tværs af alder, og det er super interessant at betragte teknologi som noget, der samler og ikke adskiller på tværs af generationer. Og så er det et af de få felter, hvor børnene faktisk kan være meget ligeværdige med de voksne, fordi de ofte har nogle ret vilde kompetencer i forhold til deres alder.

Samarbejdspartnere
Skoler, biblioteker, erhvervsvirksomheder og kommuner er enige om at tænke langsigtet i forhold til fødekæden, der skal ende i kvalificeret og konkurrencedygtig arbejdskrav samt en teknologisk dannet ungdom.

FILM TV SPIL ANIMATION

DR Talentholdet

Organisation DR
Kontaktperson Claus Schrøder Nielsen
Mail csni@dr.dk
Hjemmeside www.dr.dk/talentholdet
Projekt/tilbud DR Talentholdet

Beskrivelse
Der er som udgangspunkt fire pladser på DR Talentholdet, som er et 2-årigt lønnet udviklingsforløb i DR, hvor vi sørger for at talenterne udvikler deres særlige potentiale på bedst mulig vis, uanset om det drejer sig om mulige værtstalenter, idéudviklingstalenter eller noget helt tredje.

Talentholdet holder til i DR Byen på Amager, men gennem hele forløbet vil man som talent blive en del af forskellige redaktioner i DR. Disse redaktioner kan både ligge i Aarhus og København. Talentholdet er et fuldtidsforløb, så der er ikke tid til at studere eller arbejde ved siden af.

Der er ingen aldersgrænse for, hvor ung eller gammel man skal/må være for at søge Talentholdet.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Mærkbar forbedring af DR's output på både værts- og indholdsområder. Talentholdet har i flere årtier opfostret en lang række originale værter, tilrettelæggere og indholdsproducenter. Blandt andre: Mikael Bertelsen, Simon Jul, Adam Duvå Hall, Andrea Elisabeth Rudolph, Signe Muusmann, Kristian Leth, Iben Maria Zeuthen, Rune Hedeman, Jacob Hinchely, Frederik Cilius, Maria Fantino, Jacob Weil, Andreas Kousholt, Stine Rosenfeldt, Søren Hviid, Satie Espersen, Kasper Stensgaard, Sara Bovin og mange flere.

Læs interview med Claus Schrøder Nielsen *"Det særlige som satsning – når DR leder efter talenter"* på s. 104.

FILM TV SPIL ANIMATION

Den Fynske Spilfabrik

Organisation Den Fynske Spilfabrik
Kontaktperson Fleur Bernburg
Mail Fleur@denfynskespilfabrik.dk
Hjemmeside www.denfynskespilfabrik.dk
Projekt/tilbud Den Fynske Spilfabrik

Beskrivelse
Den Fynske Spilfabrik er primært et iværksættermiljø for iværksættere og selvstændige, som arbejder med spil (både spiludvikling og e-sport). Udover udlejning af skriveborde og kontorer i et kontorfællesskab afholder vi også en lang række aktiviteter centreret omkring spil og iværksætteri (eks. LAN-parties, game jams og oplægsaftner). Planen er at oprette kurser i bl.a. game design, engines, Photoshop, videoredigering og iværksætteri inden for max ét år. Vores faglig opkvalificerende kurser retter sig både for vores egne iværksættere og interesserede udefra.

Det er professionelle iværksættere, der står for udviklingen og afvikling af vores mange events. De kan give deres egne erfaringer videre til unge talenter, der ønsker at stifte bekendtskab med eller skabe egen karriere indenfor spiludvikling.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Indenfor spil er det vigtigt, at vi her på Fyn får et samlingspunkt. Et sted, som handler om spil for spillenes skyld. Et sted, hvor man kan netværke med andre spilinteresserede. Et sted, hvor man kan få sparing, vejledning og relevant opkvalificering. Et sted, hvor man bliver hjulpet i den rigtige retning, hvis man ønsker at arbejde professionelt med spil. Det er dette behov, vi søger at opfylde.

Samarbejdspartnere
Tværmedielle samarbejder er helt sikkert vejen frem. Hvad sker der, når man kobler film og spil? Bøger og spil? Samarbejder mellem uddannelser og erhverv er også enormt vigtige, idet arbejdet med virkelige og aktuelle cases gør undervisningen mere spændende og gør det nemmere for eleverne at se sig selv arbejde med det efter endt uddannelse.

The Animation Workshop
VIA University College

FILM TV SPIL ANIMATION

FILMTAG – Filmtalent Animation & Games

Organisation Filmtalent /The Animation Workshop/VIA UC
Kontaktperson Tim Leborgne
Mail tim@via.dk
Hjemmeside www.animationworkshop.via.dk
Projekt/tilbud Filmtalent Animation & Games (FILMTAG)

Beskrivelse
FILMTAG er et datterselskab til fonden Filmtalent, og opgaven med at drive FILMTAG varetages af The Animation Workshop/VIA UC.

FILMTAG's mission er at skabe et ambitiøst, landsdækkende og effektivt tilbud om talentudvikling til animation og computerspil i Danmark. Dette skal ske ved at etablere og konsolidere et tæt samarbejde med de danske videregående uddannelser samt andre institutioner og organisationer, der laver talentudvikling og uddannelse på områderne animation og computerspil og derigennem sikre, at hele talentkæden styrkes.

Samtidig med at talentudviklingen skal være ambitiøs i forhold til det kunstneriske niveau og kreativt og personligt udviklende for det enkelte talent, er det afgørende, at den også er professionsorienteret. Det vil sige, at de unge eller professionelle talenter, der giver sig i kast med aktiviteterne, skal anspores til at tænke deres talent som forestillingsevne, kreativitet, faglighed, håndværk og færdigheder, der med tiden og med den rette indsats og uddannelse kan udvikles til en profession.

S8 SUPER8

FILM TV SPIL ANIMATION

Super8 – Den Vestdanske frie filmuddannelse

Organisation Super8
Kontaktperson Asbjørn Kelstrup
Mail info@super8.dk
Hjemmeside www.super8.dk
Projekt/tilbud Den Vestdanske frie filmuddannelse Super8

Beskrivelse
Alternativ filmskole med fokus på det øverste talentlag.

Super8 er Vestdanmarks førende, frie filmuddannelse. Den blev stiftet i december 2000, er organiseret som forening, og i 2002 tog det rigtig fart med støtte fra bl.a. Vestdanske Filmpulje. Foreningsstrukturen kræver stor flid af sine medlemmer, men giver til gengæld fuld medbestemmelse i egen talentudvikling inden for de genrer, formater og metoder, der interesserer de enkelte medlemmer mest. Den er det sidste, professionaliserende uddannelsesled inden branchen.

Medlemmerne går på uddannelsen i 3 år og overlapper dermed med årgangen over på deres første år, og årgangen under på deres sidste år. Hvert medlem skal som udgangspunkt lave tre film – én om året – i samarbejde med et hold bestående af ét medlem per faglinje på uddannelsen. Hvert år primo september skal medlemmerne have deres film færdige til en fælles Super8-premiere.

Fra 2017 består Super8 af fem faglinjer: instruktør, manuskriptforfatter, producer, filmfotograf og filmklipper. De fem faglinjer arbejder i hold som oftest skifter fra år til år. Hvert hold producerer én film sammen hvert år.

Som foreningsuddannelse er den ikke SU-berettiget, men er noget medlemmerne betaler et kontingent til hver måned. Kontingentets størrelse aftales internt på de enkelte årgange, og årgangenes økonomi er adskilte.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Bedre udslusning i branchen, mere organiseret og mere opsøgende fra både talenter og branche samt i Vestdanmark også betydeligt flere midler.

Samarbejdspartnere
Vestdanske Filmpulje og Aarhus Filmværksted støtter med produktionsstøtte og sparring.

FILM TV SPIL ANIMATION

Super16

Organisation	Super16
Kontaktperson	Morten Kjær Mortensen
Mail	info@super16.dk
Hjemmeside	www.super16.dk
Projekt/tilbud	Super16 er en forening af unge filmskabere fra vækstlaget.

Beskrivelse
Super16 er et fællesskab af filmskabere i Danmark. Med base i Nordisk Films studier i Valby drives Super16 som en forening af unge filmskabere fra vækstlaget, hvis kompetencer udvikles over et treårigt forløb. Hvert andet år skal de nuværende medlemmer af Super16 optage seks instruktører, seks producere og fire manuskriptforfattere til at fortsætte foreningen.

Super16 fokuserer på udvikling af talentmassen i den danske filmindustri ud fra ideen om, at sammen står vi stærkere. Udviklingen af medlemmerne sker gennem teoretisk undervisning i kraft af gæstelærere og mentorer fra filmbranchen samt praktisk erfaring, som medlemmerne selv tilrettelægger og organiserer inden for fællesskabets rammer. Det prioriteres at holde processen fri af topstyring og kreative restriktioner for at kunne skabe et modigt og selvstændigt kreativt miljø. Som resultat er der ingen ledere eller overordnet administration – hver årgang driver foreningen selv, og foreningens drift samt form udmøntes udelukkende gennem fællesskabets medlemmer, der løbende udskiftes. Overordnede retningslinjer, drift og fremtidsplaner diskuteres på månedlige fællesmøder og en årlig generalforsamling. Derudover eksisterer en række underudvalg med ansvar for undervisning, PR, studietur, hjemmeside mv., og det overordnede økonomiske ansvar samt ledelse ligger hos bestyrelsen, der består af fem af fællesskabets medlemmer. Super16 afholder hvert år offentlige premierer på de film, som hver årgang i foreningen producerer i vækstlaget, hvoraf mange produktioner har vundet priser i ind- og udland.

Samarbejdspartnere
Vi modtager hjælp og støtte til drift af foreningen samt udvikling af medlemmerne og produktionerne fra utallige virksomheder samt folk i filmbranchen. Super16 finansieres blandt andet af Nordisk Film, Nordisk Film Fonden, Det Obelske Familiefond, Spar Nord Fonden og Filmkopi samt Dansk Skuespillerforbund, Det Danske Filminstitut, Danske Dramatikere, Danske Filminstruktører m.fl. Vores website er udviklet med støtte fra Stupid Studio.

FILM TV SPIL ANIMATION

18Frames

Organisation	18Frames
Kontaktperson	Jacob Weiss
Mail	info@18frames.dk
Hjemmeside	www.18frames.dk
Projekt/tilbud	Mentorordning

Beskrivelse
18Frames er en uafhængig, filmfaglig uddannelse lokaliseret i Nyborg på Fyn. Uddannelsen drives som en forening, og er en stor del af den filmiske talentudvikling i Syddanmark, hvorfor uddannelsen i høj grad støttes af den fynske filmfond FilmFyn.

18Frames er en treårig deltidsuddannelse, som er struktureret af de studerende selv. Skolen består af 7 faglinjer indenfor det filmfaglige felt: Instruktør-linjen, Producer-linjen, Manuskript-linjen, Fotograf-linjen, Tonemester-linjen, Klipper-linjen og Production Design linjen. Hver faglinje har tilknyttet en professionel mentor, som står til rådighed for de respektive faggrupper, og som fungerer som kreative vejledere under uddannelsesforløbet.

Mentorordningen er et nyt initiativ i samarbejde med Odense Filmværksted. Ordningen sikrer erfaringsudvikling fra talent til talent. Dvs. at 18Frames' studerende er blevet udvalgt til at agere mentorer for det nedre vækstlag i den fynske filmbranche. Her lærer 18Frames' studerende fra sig, støtter, inspirerer og giver feedback til talenternes egne projekter. Mentorerne har også mulighed for at give de fynske filmtalenter praktisk produktionserfaring på 18Frames' egne filmprojekter.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Mentorordning, workshops, erfaring ud fra praksis, netværksudvidelse og tillid til eget talent.

Vi anbefaler ovenstående, fordi vi selv har rigtig gode erfaringer med dette. De studerende søger hele tiden at styrke og udvikle eget talent, hvortil mentoring, workshops, undervisning, kreative øvelser, netværksevents og at lære fra sig er en væsentlig del af vores egen talentudvikling.

Derudover ser vi også selve foreningsuddannelsesstrukturen som brugbar for at udvikle de studerendes egne talenter. Fundamentet for 18Frames er en forening bestående af aktive medlemmer: linjernes 21 studerende. Derfor er der, ved siden af undervisningen og de kunstneriske projekter, en del foreningsarbejde forbundet. Det driftsmæssige arbejde klæder eleverne på til at navigere i filmbranchen efter endt uddannelse og ikke mindst give dem mulighed for at opbygge et navn og lære sig selv at kende.

Samarbejdspartnere
Vi samarbejder med Odense Filmværksted, Klar til Film/Station Next, Odense Internationale Filmfestival, Kulturregion Fyn, FilmFyn og de enkelte fynske kommuner. Alle instanser med spirende talenter på Fyn søger at hjælpe hinanden, således at talentmassen fortsat kan udvikles, og vi kan "beholde" talenterne på øen, i stedet for at disse flytter til København.

Festivaler

FILM TV SPIL ANIMATION

Filmkraft Kortfilmfestival

Organisation	Filmkraft
Kontaktperson	Naja Ravn-Jensen
Mail	info@filmkraft.dk
Hjemmeside	www.filmkraft.dk
Projekt/tilbud	Filmkraft Kortfilmfestival

Beskrivelse
Kortfilmfestival for talenter, der endnu ikke lever professionelt af at lave film. Festivalen afholder både hovedkonkurrence for unge, der går på en filmfaglig uddannelse i hele landet, samt nordjyske gymnasieelever, der stadig udforsker deres talent.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi anbefaler at styrke sammenhold, samarbejde, netværk, kammeratskab, støtte (fra fonde, filmværksteder m.m.), kontakt til de professionelle og muligheder for at få filmene vist.

Samarbejdspartnere
Vi samarbejder med Mayday Film og Aarhus Filmværksted, der donerer hovedpræmierne til nye filmproduktioner. Derudover samarbejder vi med Aalborg Festival og Aalborg Bibliotekerne om at give Kortfilm til Folket og give filmene det publikum, de fortjener. Dialog og samarbejde mellem filmskoler, filmværksteder, talenterne, festivalerne m.m. er vigtigt for at bakke op om hinanden og sammen fremme talentudviklingen i stedet for at kæmpe imod hinanden.

FILM TV SPIL ANIMATION

OFF – Odense International Film Festival

Organisation	Odense International Film Festival
Kontaktperson	Birgitte Weinberger
Mail	filmfestival@odense.dk
Hjemmeside	www.filmfestival.dk
Projekt/tilbud	Odense International Film Festival

Beskrivelse
Odense International Film Festival (OFF) er Danmarks ældste filmfestival, der hvert år i uge 35 viser kortfilm fra hele verden.

Under festivalen er der hvert år mulighed for at deltage i workshops, masterclasses, talks og Q&A's med filmskabere fra alle verdenshjørner såvel som den etablerede, danske filmbranche. Vigtigst af alt er der mulighed for at blive inspireret af det fantastiske kortfilmprogram, hvor man efter hver screening kan møde nogle af filmskaberne bag.

Der er på OFF en række muligheder for unge, der ønsker at udvikle sit filmtalent og vejledes til, hvordan man bedst får foden indenfor i branchen. I vores Talent! Talent! Talent! sektion kan man møde alle de danske filmuddannelser, der hver dag fremviser deres arbejde og fortæller om deres uddannelsesforløb, hvor der er rig mulighed for at spørge sig ind til optagelsesproces på uddannelserne og få gode råd som opstartende filmskaber. Vi tilbyder desuden en række masterclasses og workshops specielt rettet til unge talenter. Disse er åbne for alle.

I Pitch Me Baby-konkurrencen pitcher otte udvalgte filmskabere deres filmideer for en jury, der herefter kårer en 1. og 2. plads, der tildeles en præmiesum til produktion af filmen. Tilmelding er åben for alle med den gode filmidé.

I PLAYOFF sektionen er det muligt at shoppe rundt i nye medier og tværmedielle fortællinger. Her kan man lære om VR, om at være spilinstruktør og meget mere. Derudover bliver der årligt afholdt en GameJam, hvor spirende spiltalenter kan prøve kræfter med at udvikle et spil på 48 timer, med vejledning fra nogen af landets etablerede spiludviklere.

OFF huser desuden også TheNextFilmFestival, en filmfestival for unge under 21, samt Talent Camp Odense, et udvekslingsprogram for talenter organiseret af Odense Filmværksted. Kort sagt er al Danmarks filmtalent samlet til én uge i filmens og talentets tegn i Odense i uge 35. Dette og meget mere kan vi tilbyde på OFF – og bedst af alt: Det hele er gratis.

OFF er desuden en del af Kulturmaskinen som du kan læse om her: www.*kulturmaskinen.com*

FILM TV SPIL ANIMATION

Tegnefestival / DM i Tegning

Organisation	Billedskolen Horsens
Kontaktperson	Jannik Broz
Mail	musjb@horsens.dk
Hjemmeside	Facebook: Tegnefestival / DM i Tegning
Projekt/tilbud	Tegnefestiaval / DM i Tegning

Beskrivelse
Tegnefestival / DM i Tegning arbejder bredt med etablering af kreative visuelle kompetencer hos børn og unge med særlig vægt på tegning som et visuel sprog alle kan lærer at mestre. Der er tre grundsten for vores festival: fællesskab, indlæring og konkurrence. Under Tegnefestivalugen i Horsens afvikles der konkurrencer og workshops for deltagere over 15 år i form af Skole vs. Skole Tegne-battles for gymnasier og efterskoler. Tegnefestival tegner desuden hvert år og over hele landet – med omkring 1.500 børn og unge.

Resultater
Det er under Tegnefestivals konkurrencer og workshops vi for første gang oplever de meget unge talenter, der senere bliver optaget på Design -, Arkitektskoler, The Animation Workshop/VIA UC m.fl.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
Vi skal tidligere i gang og skal sørge for, at de unge ikke holder pause i deres visuelle læring fra det 10. til 16. leveår.

Samarbejdspartnere
Designskolen Kolding, Arkitektskolen Aarhus, vores advisory board m.fl.

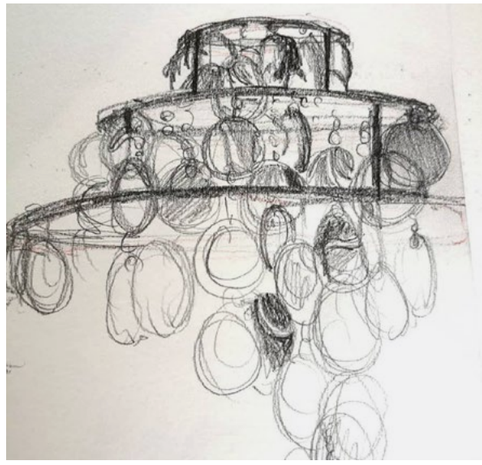

FILM TV SPIL ANIMATION

TheNextFilmFestival

Organisation	TheNextFilmFestival
Kontaktperson	Nisse Koltze
Mail	nisse.koltze@filmbyen.com
Hjemmeside	www.thenextfilm.dk
Projekt/tilbud	TheNextFilmFestival

Beskrivelse
TheNextFilmFestival er Danmarks største åbne filmkonkurrence og filmevent for filmskabere under 21 år. Her mødes unge filmfolk, folk fra den professionelle filmbranche og nye publikummer.

TheNextFilmFestival samarbejder med den danske filmbranche, som donerer præmier til vinderne. Derfor får de unge ikke alene mulighed for at få vist deres film på storskærm, de får også chancen for at vinde for eksempel penge eller udstyr til deres næste filmproduktion.

TheNextFilmFestival starter med regionale filmfester fem forskellige steder i landet i maj/juni. Her vises regionens bedste film samtidig med, at der er besøg af en skarp professionel filmskaber. Når man tilmelder sin film, vælger man hvilken region, den skal vises i, og så er den automatisk med i konkurrencen om at gå videre til finalen, som foregår over flere dage i Odense i starten af september. Finalen er en selvstændig del af Odense internationale filmfestival.

Som den eneste danske festival for unge, byder vi alle typer film velkommen. Dokumentar, fiktion, kunstfilm eller musikvideo – det eneste, juryen ser på, er, om filmen virker! Om den vækker følelser, om den skaber en reaktion hos publikum, og om vi kan mærke, at filmholdet har lagt kræfter i filmen.

I forbindelse med finalen afholdes også en særlig talentcamp, hvor 20 danske talenter arbejder sammen med 20 af de bedste internationale unge filmfolk.

Resultater
Mange vindere af TheNextFilmFestival er efterfølgende kommet ind på Den Danske Filmskole eller Super 16 bl.a. Tone Otilie, der kom ind på Filmskolen med den film, hun havde vundet støtte til fra TheNextFilmFestival.

Anbefalinger til at styrke dansk talentudvikling
TheNextFilm startede i 2015 og har siden stået bag undervisning af hundredevis af skoleelever rundt i hele Danmark, opstart af Danmarks første internationale filmfestival for unge filmskabere og opstart af flere små lokale filmfestivaler for unge. Projektets første treårige periode var støttet af Nordea-fonden og Det Obelske Familiefond samt af Det Danske Filminstitut og har netop indgået en ny stor samarbejdsaftale med de to fonde, som med deres støtte sikrer, at der også i de kommende år vil blive skabt flere og bedre film af både bredden og af talenterne. Det handler ikke om, at alle unge skal være den nye Lars von Trier eller Susanne Bier, men om at levende billeder er den måske vigtigste kommunikationsmetode, og at det er en faglighed, som alle bør have kendskab til. Derudover er det også en enestående kunstform, og når mange unge lærer at lave film, kan det også tænde de særlige talenter, som fremover skal indgå i den stolte danske filmhistorie.

TheNextFilm arbejder blandt andet aktivt med at opdyrke flere lokale filmfestivaler for skoler. Erfaringerne fra allerede eksisterende skolefilmfestivaler viser, at når først de er etableret, glæder både lærere og elever sig til at deltage i festivalen, og det fastholder en interesse i at dygtiggøre sig for lærere og elever og forankrer interessen fra lokalområdet.

Samarbejdspartnere
Til finalen på TheNextFilmFestival samles unge filmfolk fra alle egne af Danmark og fra hele verden. Det er vigtigt med en god kontakt til de forskellige ungdomsfilmskoler både nationalt og internationalt. Vi har fået etableret kontakten til de internationale filmtalenter ved hjælp fra internationale ungdomsfilmfestivaler.

TheNextFilmFestival afsluttes med et stort awardshow. Her har den danske filmbranche doneret præmier til de mange vindere i flere kategorier og aldersklasser. Alle præmierne er en eller anden form for hjælp til nye produktioner. Den største præmie er Filmtalent-prisen, som er en meget eftertragtet produktion på en af landets filmværksteder, og den inkluderer både topprofessionelt udstyr, konsulenthjælp og 20.000 kr. i produktionsbudget. Tidligere vindere har brugt præmien til at producere nye fantastiske film, som sidenhen har vundet store priser både i Danmark og i udlandet.

Opsamling og analyse af kortlægning af dansk talentudvikling indenfor film, TV, spil og animation

De 42 talentudviklingstilbud og projekter, der er repræsenteret i denne kortlægning, har alle indgivet svar til udsendt spørgeskema. Dele af disse svar, såsom beskrivelse og anbefalinger, kan læses under hvert projekt. Nedenstående afsnit har til hensigt at give et samlet billede af kortlægningen, derfor er svarene her samlet og analyseret.

Kortlægningen dækker de fire digitale visuelle områder film, TV, spil og animation. Hensigten med at kortlægge de fire områder ved samme kortlægning er dels at give et samlet indblik i de digitale visuelle talentudviklings tilbud, som beskæftiger sig med de levende billeders fælles sprog og dels at kunne sammenligne områdernes nuværende ståsted.

Der er i denne analyse ikke fokuseret på den historiske udvikling indenfor hvert område. Derfor giver analysen blot et øjebliksbillede af hvilke tilbud og projekter, der er aktive i dag. Det kunne være både relevant og interessant at medtage en historisk analyse, da nogle områder har flere år på bagen end andre – fx har talentudviklingen indenfor film formentlig en længere historisk udvikling end talentudviklingen indenfor spil. Læseren gøres opmærksom på gyldigheden af den historiske udvikling, da kortlægningens omfang har begrænset til et øjebliksbillede, og derfor også skal læses sådan.

Af de 42[1] indgivne svar er de 41 svar indgivet som et aktivt tilbud, projekt eller organisation, mens et enkelt svar er en forskningsrapport af Lene Tanggaard og Josefine Dilling fra Aalborg Universitet.[2] Forskningsrapporten afdækker talent og talentudviklingsmiljøerne ved de fire værksteder knyttet til Fonden Filmtalent; Open Workshop i Viborg, Odense Filmværksted, Aarhus Filmværksted og Filmværkstedet i København. For en mere dybdegående analyse af værkstedernes brug af talent og talentudvikling henviser vi derfor til denne.

Opsamling og analyse er udarbejdet på baggrund af indgivne svar, interviews og research lavet i forbindelse med kortlægningen. Der er i denne analyse udelukkende fokuseret på tilbud og projekter, der har deltaget aktivt ved indgivelse af svar til spørgeskemaet. Der kan være andre talentudviklingstilbud, som ville kunne bidrage positivt til analysen, men som enten ikke har indgivet svar, eller som redaktionen ikke har fået øje på gennem researchen til kortlægningen. Vi beklager hermed eventuelle mangler. Det er dog redaktionens vurdering, at nedenstående analyse giver et brugbart billede af talentudviklingen i Danmark. Målet med analysen er særligt at få øje på og fremhæve områder og anbefalinger, der kan styrke talentudviklingen.

I denne opsamling og analyse opdeles afsnittende i de hovedoverskrifter, der har været efterspurgt i spørgeskemaet:

Områder
Geografi
Metoder
Ansøgere
Fødekæde
Samarbejde
Anbefalinger

[1] Efter endt analyse er yderligere 2 tilbud tilføjet i kortlægningen. Disse indgår derfor ikke i analysen.
[2] filmtalent.dk/wp-content/uploads/2018/09/Rapport-N%C3%A5r-Filmtalent-Bliver-Til.pdf

Områder

Kortlægningen har søgt at afdække talentudviklingstilbud indenfor de fire områder:

Film, TV, spil og animation

Svargivere har ved afkrydsning indgivet svar på, hvilke(t) område(r) tilbuddet/projektet ligger indenfor.

42 af de afdækkede talentudviklingsområder lægger sig indenfor området film, TV udgør 23%, Animation udgør 18% mens Spil udgør 17%

Svargiver har kunne krydse flere områder af, da talentudvikling i organisationerne kan afdække mere end et område.

Ud af 42 svargivere har 18 angivet ét område. Herudover har 24 svargivere angivet at dække flere områder.

Ud af disse 24 svar forekommer kombinationen Film og TV 10 gange og er dermed den kombination, der oftest følges ad. Dernæst kommer kombinationen Spil og Animation, der forekommer 5 gange. Kombinationen af alle fire områder forekommer 5 gange, mens andre kombinationer forekommer i mindre grad.

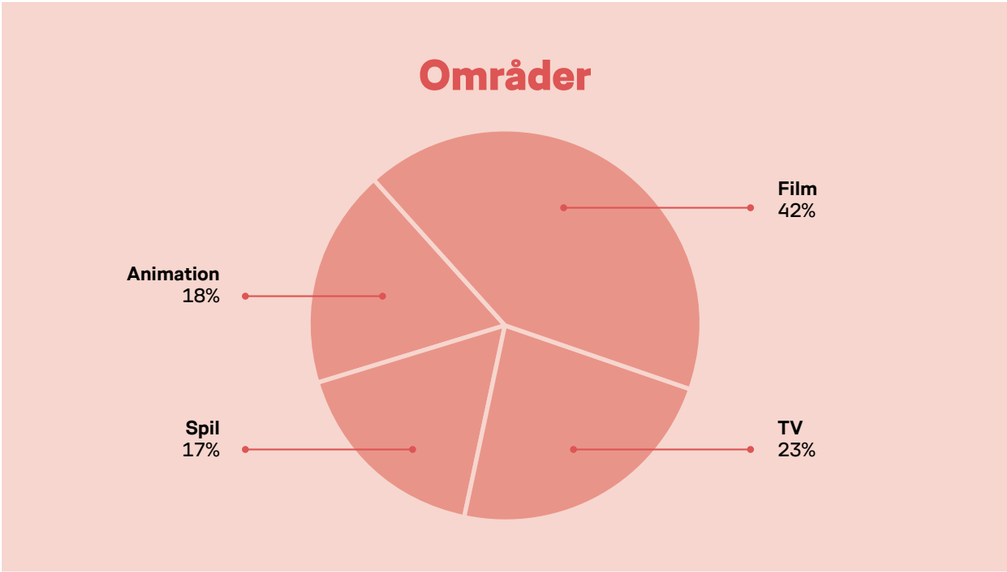

Geografi

Geografisk samler tilbuddene sig hovedsageligt i de store byer København, Aarhus, Odense og Aalborg. Nedenfor ses en model over tilbuddene fordelt på hhv. Jylland, Fyn, Sjælland/København, samt landsdækkende angivet i procenter.

Kortet på modsatte side illustrerer mere præcist, hvor hvilke tilbud er placeret.

De fleste tilbud er som nævnt placeret i de store byer, og det er passende at spørge, hvorvidt de unges mulighed for at prøve kræfter med filmproduktion afdækkes tilstrækkeligt på landsplan.

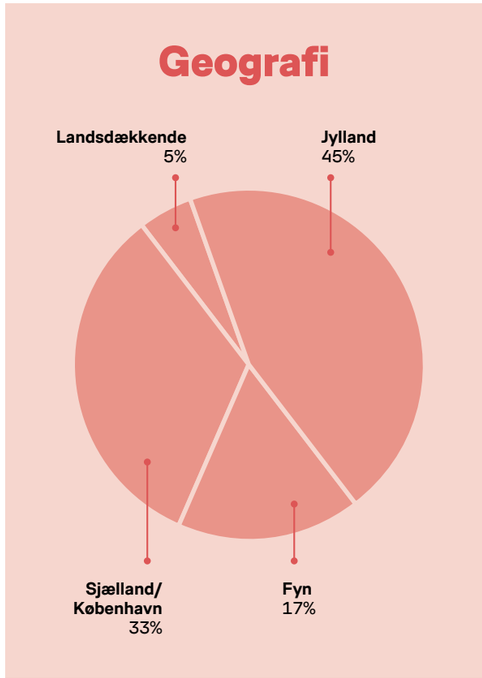

Her peger Station Next på netop den udfordring:

Hvor man inden for musik og sport har tilbud i alle kommuner, skal man inden for filmen mange steder i landet rejse langt for et kvalitetsfyldt tilbud. For et ungt talent i vækstlaget kan det godt være en udfordring, at man hver gang skal rejse langt for at kunne deltage, og det gør, at færre arbejder med film, og at rekrutteringsgrundlaget derved er mindre.

Der kan altså være lang rejsetid for de, der gerne vil gå til film. Det er dog ikke kun de unge, der skal rejse langt, men også de fagfolk, der skal undervise de unge. Aarhus Filmværksted anbefaler, at der i lokalmiljøer og politisk gøres en indsats for branchen og for lokal anerkendelse af branchens arbejde, så der kan skabes de bedst mulige vilkår for kreative firmaer, der ønsker at etablere sig udenfor de store byer.

Flere tilbud anbefaler desuden, at der gøres op med den geografiske skævhed og/eller skævfordeling mellem provins og storbyer. Her er der både tale om økonomisk uligevægt i fordelingen af midler, men også antallet af tilbud der udbydes, således at der bliver skabt flere tilbud i provinsen. Det har ikke alene betydning for det talent, der gerne vil finde et passende tilbud, men også for historiefortællingen i produktionerne.

Vi anbefaler at øge fokus på skævheden mellem de store byer og provinsen. Vi skal sikre, at den talentmasse, der kommer ind på den Danske Filmskole, er mangfoldig. Filmundervisning på højt niveau uden for de store byer er derfor nødvendigt. Det gælder både for talenternes mulighed for at få kvalificeret undervisning, i nærheden af hvor de bor, men det er også vigtigt for filmkunstens skyld. Når vi sammenligner vores elevers små film, med filmene der bliver lavet i de større byer, så er det nogle helt andre historier, der bliver fortalt. Det skal styrkes, så vi får nogle forskellige fortællinger, og derigennem får vist publikum et bredere perspektiv.
(Talentskolen)

Løsningen på nogle af de geografiske udfordringer kan måske findes i nye måder at organisere tilbuddene på. Her er det Filmvæksthuset i Tønder der eksemplificerer, hvordan de går til udfordringen:

I Tønder er vi udfordret på de geografiske afstande og de fritidstilbud, der udbydes. Film tager tid, og derfor har vi lagt undervisningen på ti lørdage, syv timer i træk, hen over skoleåret (samt én optageweekend fra lørdag morgen til søndag aften). Alle, elever såvel som filmfolk, melder positivt tilbage om længden af dagen både mht. mulighed for deltagelse ved siden af fx gymnasiet, og mht. det flow der opstår, når der er tid til at gå i dybden med arbejdet.
(Filmvæksthuset)

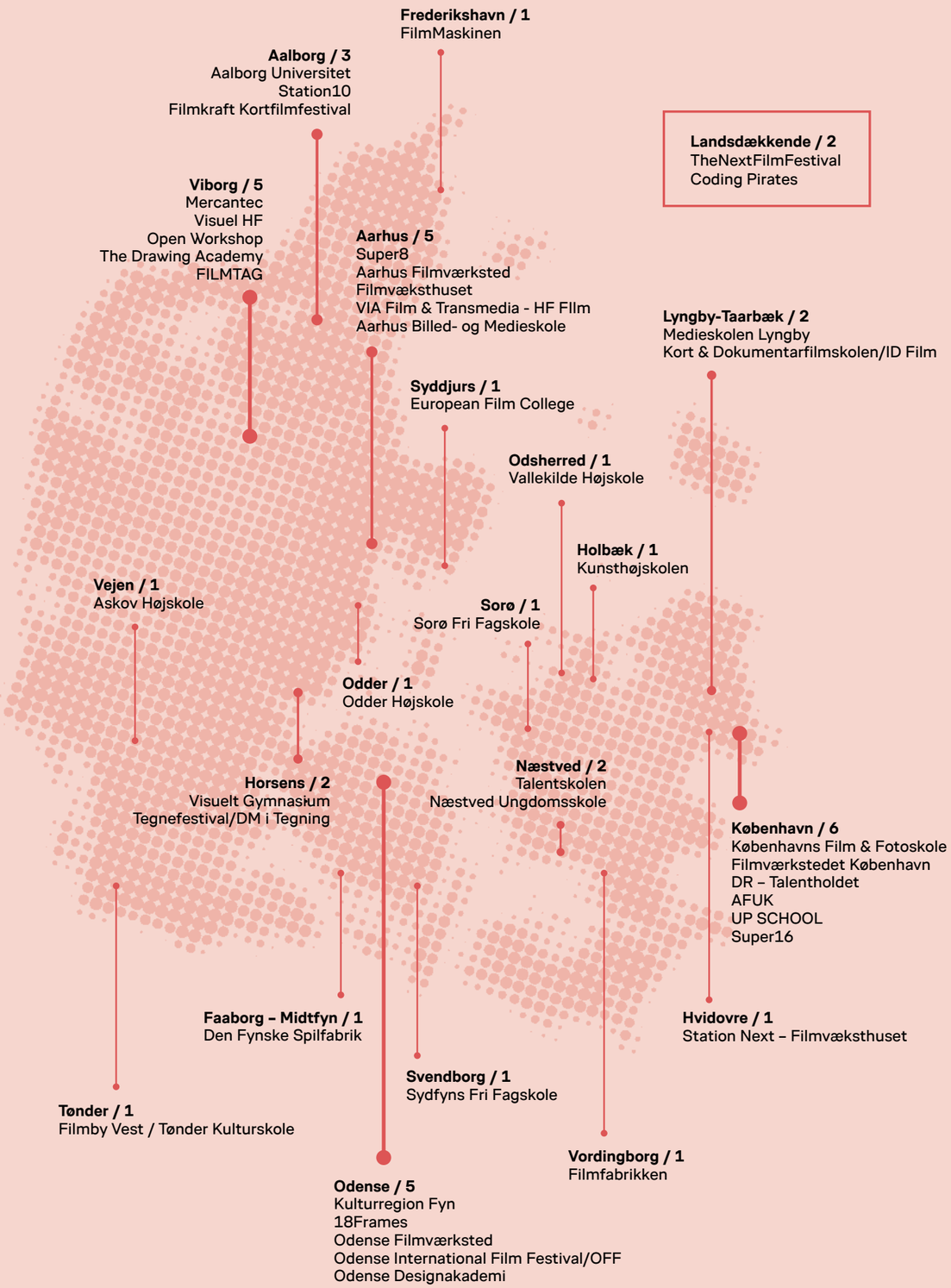

Metoder

Dette afsnit afdækker, hvilke metoder talentudviklerene anvender i tilbuddene. Svargivere har kunne afkrydse flere svar samt tilføje andre metoder. Nedenstående graf viser, hvilke metoder der oftest anvendes. Undervisning er den førende metode til talentudvikling dog skarpt efterfulgt af de mere praksisorienterede metoder som produktion og workshops.

Flere tilbud har krydset mere end én metode af. Grafen viser, at den mest anvendte metode til talentudvikling er undervisningsforløb.

Af andre metoder er nævnt: Festivaler, forskning, camps, feedback-sessions, talentprogrammer af forskellig art, personlig udvikling, networking med den professionelle branche, økonomisk støtte til filmprojekter, studieture, foredrag, screenings og ekstra frivillige program/undervisning tilbud, netværksunderstøttende aktiviteter, gæstelærere/inspiration, Højskolepædagogik: demokratisk dannelse & livs- og folkeoplysning. Det er ikke denne analyses mål at konkludere, hvilke metoder der virker bedst, mest effektivt, eller hvilke metoder talenterne finder mest anvendelig. Målet er at få et indblik i, hvilke metoder der arbejdes med, og hvilke metoder der kan inspirere talentudviklerne i udviklingsarbejdet med eksisterende eller nye tilbud.

Type af talentudvikling

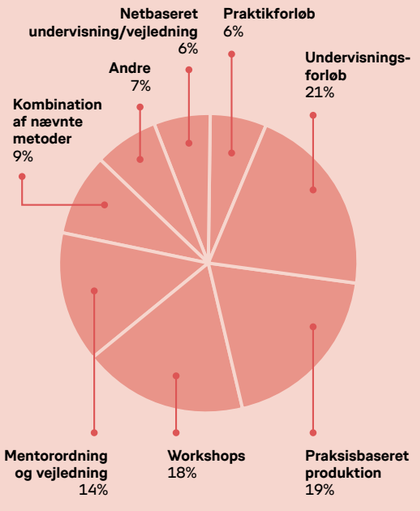

I de interviews, der er lavet i forbindelse med kortlægningens udarbejdelse, er der spurgt til, hvad god talentudvikling er. De interviewede er hovedsagelig værkstederne, som alle nævner *learning by doing*, altså det praktiske arbejde med produktionen, som den metode, der giver det bedste afkast for talenterne.

Det er i talentets egne erfaringer med det kreative arbejde, at talenterne lærer filmhåndværket, men også her de vokser som talenter. Ved nærmere samtale og undersøgelser danner der sig dog et mere holistisk billede af talentudviklingsmetoderne. Ofte arbejdes der med flere forskellige metoder, hvor også oplæg og workshops fungerer som vigtig inspiration. Faglige fællesskaber og feedback sessioner, hvor de unge deler erfaringer med hinanden anses for en vigtig del af talentudviklingen.

Film/produktionsvisning for et eksternt publikum nævnes også som afgørende for talentudvikling, fordi det herigennem bliver tydeligt om talents budskab forstås klart af publikum.

Flere metoder fortjener mere taletid her, men i stedet for at gå i dyden med hver enkelt, er det netop pointen, at et holistisk syn på anvendelsen af metoder er gavnligt, idét talentet kan have brug for forskellige metoder på samme tid og over tid.

Her er det Filmværkstedet / København, der eksemplificerer den gode talentudvilking:

Det kan ikke defineres direkte, fordi mennesker er forskellige på forskellige tidspunkter. På visse tidspunkter har man brug for opbakning, inspiration, ro, tryghed, bred ubetinget støtte, og på andre tidspunkter har man brug for at blive stærkt, stærkt udfordret for at flytte sig.
(Filmværkstedet / København)

De bagvedliggende metoder eller værdierne bag metoderne trækkes af alle værkstederne, samt flere andre af de kortlagte tilbud, op som det væsentligste i talentudviklingen. Her nævnes gentagne gange det relationelle arbejde og det gode, trygge miljø som det bærende. Det stiller krav til talentudviklerne om kontinuerlig dialog om, hvad god talentudvikling er, hvad relationsarbejde er, og hvordan man skaber et godt miljø.

En anbefaling fra FilmFabrikken kunne være relevant i denne forbindelse:

Vi anbefaler, at der arbejdes på at styrke de professionelle filmfolks muligheder for efteruddannelse inden for filmpædagogik. Det er en kunst i sig selv at videreformidle og undervise, derfor skal de professionelle, der arbejder med talentudvikling indenfor film, have mulighed for at efteruddanne sig indenfor undervisning og talentudvikling.
(FilmFabrikken)

Ansøgere

I dette afsnit blev det undersøgt, hvor mange ansøgere der søgte støtte eller plads på et tilbud årligt, og hvor mange ansøgere der modtog støtte/plads.

Hensigten er, at der igennem svarene gives et indblik i balancen mellem efterspørgsel og udbytte. Der er indgivet 30 brugbare svar i dette afsnit af undersøgelsen. Det skal nævnes, at tilbuddenes karakter er meget forskellige og spæder bredt fra åbne undervisningstilbud til støtte ordninger med lange ansøgningsprocesser. Svarene placeres her samlet, men er i realiteten så forskellige, at de ikke uden videre kan sidestilles med hinanden.

Vi ved også fra researcharbejdet, at talenterne søger flere steder hen. Bliver de afvist et sted, søger de et andet sted hen. Samme talent kan også gå igennem flere forskellige tilbud og fx benytte sig af åbne[2] undervisningsforløb under et støttet filmprojekt eller de kan afslutte et forløb ved et tilbud og fortsætte udviklingen hos et andet tilbud.

For uddybelse af undersøgelsesområdet *Ansøgere* kunne der med fordel have være spurgt til adgangskrav.

Foreningen Cooding Pirates og DR Talentholdet sprænger rammerne for antal ansøgere. Cooding Pirates tilbyder flere gange om året og på landsplan åbne events, hvor 1200 ud af 2500 interesserede får mulighed for at deltage. Den store interesse kan her skyldes børn og unges stigende interesse for spil og programmering.

DR Talentholdet har ca. 1000 ansøgere til 4 pladser, forløbet er toårigt med optag hvert andet år. Vi har spurgt Rektor for DR Talentholdet Claus Schrøder om baggrunden for succesen:

Jeg håber det er attraktivt, fordi det er DR, og hvis det er det, man interesserer sig for og altid har haft en drøm om. Og så er det virkelig et luksusforløb med enormt mange muligheder og virkelig kort vej til det store maskineri, og det gør det også populært.
(Claus Schrøder)

Talenterne hos DR Talentholdet har mulighed for at udvikle sig indenfor alle de genrer og programmer, som DR har. Omvendt giver det redaktørerne og tilrettelæggerne mulighed for at få øje på talenterne, og som Schrøder udtaler:

Ja, er du tosset. Det første hold blev færdige november sidste år, og hvor der før i tiden gik noget tid, inden de kom i gang med professionelt arbejde, så var de fleste blevet hapset til steder i huset, allerede inden de blev færdige.

Ud af 30 svar har det vist sig at:

3 (10%) tilbud har mellem 0-25 % ansøgere optaget

4 (13,33%) tilbud har mellem 25-50 % ansøgere optaget

9 (30%) tilbud har mellem 50-75% ansøgere optaget

14 (46,67%) tilbud har mellem 75-100% ansøgere optaget

Ser vi på antallet af ansøgere kan vi se, at størstedelen af tilbuddene har under 100 ansøgere:

15 tilbud svarer, at de har mellem 0-50 ansøgere

6 tilbud svarer, at de har mellem 50-100 ansøgere

2 tilbud svarer, at de har imellem 100-150 ansøgere

5 tilbud svarer, at de har imellem 150-200 ansøgere

2 tilbud svarer, at de har 200 ansøgere eller derover

Hele Danmarks befolkning kender DR og succesen med ansøgere til Talentholdet kan selvfølgelig skyldes dette, men Schrøder nævner også det gode forløb med motivation i egeninteresse, synlighed, tilstedeværelsen på DR og dermed muligheden for direkte kontakt til fødekæden som afgørende for, at DR talentholdet er et attraktivt tilbud.

Dertil skal det nævnes, at DR Talentholdet er det eneste tilbud repræsenteret i kortlægningen, hvor talentudviklingstilbuddet alene er rettet mod det at lave TV.

[2] Åbne – forståes her som tilbud, hvor alle kan deltage, dvs. uden begrænsede antal optag eller svære adgangskrav.

Fødekæde

Flere tilbud giver anbefalinger til et tæt samarbejde med branchen eller anbefaler direkte branchen at være modige nok til at tage imod talenterne. Nedenfor er to eksempler fra anbefalingerne med ønske om mere sammenhæng mellem talent, talentudvikling og branche.

Bedre udslusning i branchen, mere organiseret og mere opsøgende fra både talenter og branche og i Vestdanmark også betydeligt flere midler.
(Super 8)

En mere koordineret indsats, hvor vi netop finder ud af, hvordan vi måler "succes", og hvordan vi bliver mere synlige i fødekæden.
(Odense Filmværksted)

Derudover ser vi også selve foreningsuddannelsesstrukturen som brugbar for at udvikle de studerendes egne talenter. Fundamentet for 18Frames er en forening bestående af aktive medlemmer: linjernes 21 studerende. Derfor er der, ved siden af undervisningen og de kunstneriske projekter, en del foreningsarbejde forbundet. Det driftsmæssige arbejde klæder eleverne på til at navigere i filmbranchen efter endt uddannelse og ikke mindst give dem mulighed for at opbygge et navn og lære sig selv at kende.
(18Frames)

I kortlægningen blev tilbuddene bedt om at krydse af under overskriften:

Erhvervsretninger: Tilbuddet er en del af fødekæden, der fører ind til disse områder.

Resultatet af det samlede antal svar kan ses i grafen.

Ved den vandrette akse ses de erhvervsretninger, som kortlægningen har efterspurgt, mens den lodrette akse viser antal afkrydsninger indenfor hver retning. Farverne afspejler de fire kortlagte områder.

Grafen viser, at talentudviklingen indenfor Film og TV fylder mest i erhvervsretninger som producer, instruktør, kamera, klip, lyd/komposition samt i feltet andet/andre erhvervsretninger. Spil og Animation deler førstepladsen om at svare ind i fødekæden til Tegneserier/universudvikling, mens talentudviklingen indenfor retningen af Computer Graphics varetages med et lille forspring af talentudviklingen indenfor Spil.

Det er værd at lægge mærke til at alle fire kortlagte områder er repræsenteret under samtlige erhvervsretninger. Alle områder anser sig derfor som del af en bred fødekæde indenfor den samlede digitale visuelle branche.

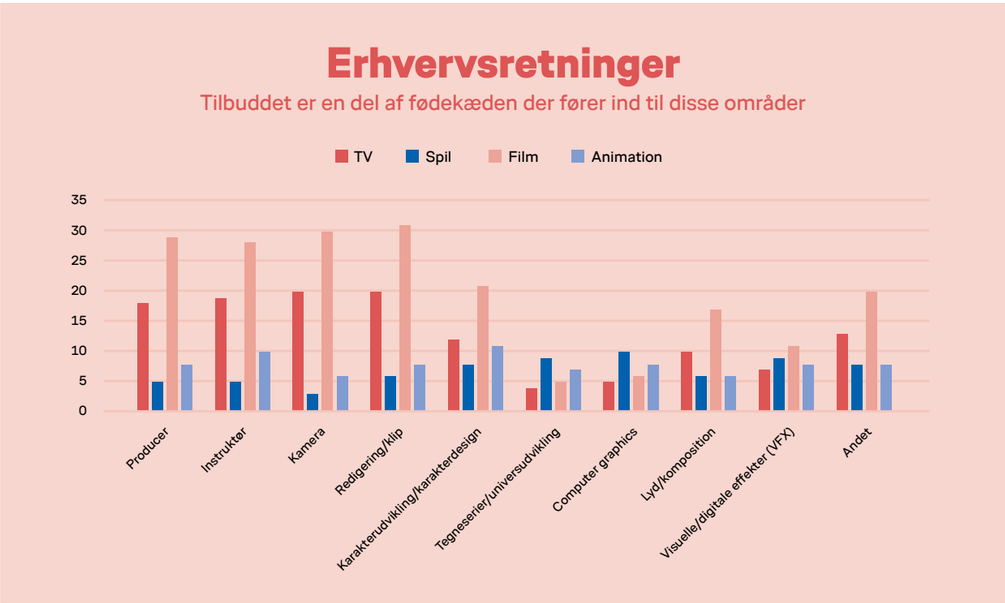

Samarbejde

Der er i undersøgelsen spurgt ind til samarbejde og partnerskaber gennem spørgsmålet:

Hvilke typer af samarbejde med andre organisationer bidrager positivt til talentudviklingen og hvordan?

Generelt kan vi se, at samarbejde mellem organisationerne bliver anvendt i stor udstrækning og i bred såvel som i konkret forstand.

Samarbejder på tværs af kulturinstitutionerne fungerer ofte rigtig godt, fordi det tvinger talenterne til at tænke i nye platforme og fortællinger. Samtidig skaber det et øget netværk og muligheder – både for den enkelte, kunsten og institutionerne.
(Odense Filmværksted)

Det er som nævnt en målsætning for denne kortlægning at de forskellige tilbud får øje på hinanden og herigennem får mulighed for at oprette og styrke flere samarbejder mellem organisationerne. Det gode samarbejde har betydning for, hvor frit det enkelte talent kan bevæge sig ind og ud af forskellige tilbud. Fx hvis et værksted har fået en ansøgning fra et talent, men ansøgningen ikke lever op til kravene, kan værkstedet sende talentet hen til nogle af de andre undervisningstilbud, der findes.

Under samarbejdet mellem organisationerne findes der to typer af anbefalinger, som på nogle punkter stikker i lidt modsatte retninger. På den ene side anbefales det at mindske bureaukrati i samarbejdet, mens det på den anden side anbefales at målstyre eller oprette pointsystemer, som "tæller" når talentet søger videre uddannelse.

I den første type anbefaling ville mindre bureaukrati antageligt gøre visse arbejdsgange mere flydende. Hvad der menes med bureaukrati i anbefalingerne, er dog uklart. Visse systemer tjener jo netop til en effektivisering, der i sidste ende kan gavne det enkelte talent, så talentet ikke bliver tabt i kommunikationen mellem de forskellige tilbud.

Også den anden type anbefaling omkring point eller målstyring er uklar. Vi formoder, at der her sættes fokus på den udfordring, at talentet nok får noget på CV'et, men ikke belønnes med karakterer eller ECTS-point, som kan bruges i videre uddannelse. Et pointsystem ville kunne hjælpe talentet videre i uddannelse, men der er også en fare for, at et sådant system ville fratage talenterne deres adgang til den frie og eksperimenterende praksis, der følges med talentudviklingstilbuddene som de er i dag.

Flere diskussioner omkring denne type anbefalinger kan med fordel rejses, og vi anbefaler at organisationerne netop anvender samarbejde og netværk som base disse diskussioner.

Vi har etableret netværket FilmVækstStederne, som er et netværk for mindre tilbud, som laver kontinuerlig og kvalitetsfulde forløb. Vi mødes et par gange om året og udveksler erfaringer og materialer. Vi samarbejder desuden om at udvikle og afholde et modul på den pædagogiske diplomuddannelse i praktisk filmpædagogik for at påbegynde en formel professionalisering af området.
(Station Next)

Samarbejde mellem organisationerne er også vigtigt for at modarbejde den interne konkurrence, der kan opstå mellem tilbuddene:

Dialog og samarbejde mellem filmskoler, filmværksteder, talenterne, festivalerne m.m. er vigtigt for at bakke op om hinanden og sammen fremme talentudviklingen i stedet for at kæmpe imod hinanden.
(Super8)

Samarbejdet mellem organisationerne tjener for at skabe nogle grundlæggende givende vilkår for talentet, men det er også her, der kan udvikles kvalificerede tilbud med forbindelse til hinanden, og endelig kan en fælles stemme for de digitale visuelle talentudviklingstilbud være gavnlig i den politiske debat.

En anden vigtig form for samarbejde er det, der ligger imellem tilbud og professionelle fagfolk/branche. Her tjener samarbejdet både til inspiration til det enkelte talent, men også til rekruttering af folk ind i branchen.

Endelig skal nævnes vigtigheden af samarbejdet til publikum. Her er værdien af samarbejdet dels, at talentet bliver bevidst om værkets virkning og relevans, og dels at visninger af værkerne gør talentet synligt for branchen.

Som Filmværkstedet / København påpeger, så bliver talentet først synligt igennem værket. Derfor anbefales det at øge mulighederne for at vise værkerne ved anerkendte events og festivaler. Derfor anbefales det også, at branchen er aktivt til stede og involverer sig ved disse events og festivaler.

I et bredere talentudviklingsperspektiv er talenternes møde og samarbejde med deres intenderede publikum den vigtigste booster af deres talent og lyst til at blive dygtigere. FILM SKAL SES AF PUBLIKUM. Talentudviklingen kan fremmes ved at gøre en endnu stærkere indsats for at give ungt filmtalent muligheder for at få eksponeret deres værker uafhængigt af personers eller institutioners anseelse eller forhold til etablerede filminstitutioner og gatekeepere med deres egne idiosynkrasier og legitimeringsbehov.
(Københavns Film & Fotoskole)

Anbefalinger

Under hvert enkelt tilbud/projekt, der er repræsenteret i denne kortlægning, kan ses de specifikke anbefalinger, tilbuddene selv fremhæver.

Følgende anbefalinger er frit formulerede nedslag fra tilbuddenes egne anbefalinger udvalgt på baggrund af deres gentagelser kortlægningen igennem. Anbefalingerne er således hovedanbefalinger, der repræsenterer den samlede danske talentudvikling.

1. Sæt fokus på talentets personlige, faglige og håndværksmæssige udvikling
Først og fremmest peger flere tilbud på at kerneopgaverne i talentudviklingen skal styrkes. Det vil sige de opgaver tilbuddene allerede arbejder med og som der fortsat skal være centrum for at styrke talentudviklingen yderligere.
Kerneopgaverne skal her forstås som arbejdet med udviklingen af det enkelte talents personlige, faglige og håndværksmæssige udvikling.

2. Skab trygge, uformelle talentudviklingsmiljøer
Forskningen viser, at denne udvikling styrkes bedst i miljøer der fokuserer på fællesskaber, relationer og mesterlærerprincipper og hvor der skabes muligheder for at talentet kan eksperimentere med- og udvikle sin viden og kunnen i et trygt rum med plads til både succes og fiasko.

3. Arbejd for geografisk og økonomisk lighed
For at kunne løfte kerneopgaverne er det afgørende at talentudviklerne modtager den nødvendige økonomiske støtte. Der skal ikke alene komme flere penge, lyder anbefalingerne, den økonomiske støtte skal også fordeles geografisk således, at der skabes solide, professionelle tilbud landet over. Geografisk og økonomisk lighed vil ydermere medføre en mere mangfoldigt talentmasse og med det, flere forskelligartede fortællinger, der kan komme et bredere publikum til gode. For som flere udviklere peger på, så er der forskel på at være ung i Thyborøn og i Aarhus og alle historier fortjener en mulighed for at blive fortalt.

4. Styrk samarbejdet og netværk talentudviklerne imellem
For at undgå kamp om midlerne og intern konkurrence, er det væsentligt at de forskellige talentudviklingstilbud landet over indgår i samarbejder der styrker kerneopgaverne, men også opgaverne med at skabe solide tilbud i hele landet. Det anbefales derfor at der fokuseres på netværksdannelse mellem talentudviklerne hvor videndeling, idéudveksling og erfaringsudveksling kan bidrage til kampen om en fælles indsat, til gavn for de kreative unge.

5. Skab sammenhæng mellem fødekædens niveauer
Det anbefales også at styrke samarbejdet og sammenhængen med fødekædens andre niveauer. En stærk kreativ og visuel interesse og faglighed kan udvikles og fastholdes, hvis der er fokus på og mulighed for at talentet kan udvikles gennem alle niveauerne; grundskole, ungdoms tilbud- og uddannelser, videregående uddannelse og efteruddannelse.

6. Styrk samarbejdet mellem talentudviklere og branchen
Til sidst anbefales det, at styrke samarbejdet mellem talentudviklerene og den digitale visuelle industri. Det skal sikre at de unge udvikler de kompetencer branchen efterspørger, at de får indblik i den faglige viden der ligger til grund for faget og at de oplever, at der kan være overensstemmelse mellem deres drømme og deres muligheder for et professionelt virke indenfor det digitale visuelle område.

Andre relevante talentudviklingstilbud

Denne kortlægning er udarbejdet gennem research efterfulgt af indkaldelse til deltagelse gennem spørgeskema. Deltagelse gennem spørgeskema har været nødvendig for kortlægningens udarbejdelse og efterfølgende opsamling og analyse.

Det er de talentudviklingstilbud der har indgivet svar, der er repræsenteret. Vi er dog opmærksom på, at der findes andre relevante tilbud, som desværre ikke er kommet med i kortlægningen. Årsagerne hertil er forskellige.

Enkelte har afslået tilbuddet om deltagelse, da de ikke anså sig som talentudviklingstilbud, men som almendannende tilbud eller uddannelser. Dette er et væsentligt synspunkt, som fortjener mere omtale end denne kortlægning har kunne givet, og som kan biddrage til positivt i debatten om "hvad er talentudvikling".

Andre tilbud har afslået pga. mangel på tid til deltagelse.

I sidste ende må redaktionen bekende, at der kan forekomme mangler i researchen, hvilket vi selvfølgeligt beklager.

Følgende liste indeholder andre relevante talentudviklingstilbud:

- Potemkin film / *www.potemkinfilm.dk*
- Frederiksberg filmværksted / *www.frederiksbergfilm.dk*
- Gellerup filmværksted / *www.gfw.dk*
- Zentropa småtteuddannelsen / *www.zentropa.dk*
- FilmVækstStederne / *www.gaatilfilm.dk/om-os*

Skulle der herudover være relevante tilbud, som redaktionen mangler i kortlægningen, hører vi gerne fra jer, da et af målene med kortlægningen netop er øget synlighed og samarbejde tilbuddene imellem.

Artikler

I tillæg til denne kortlægning har redaktionen valgt at bringe fire artikler, der går et spadestik dybere ind i begrebet talentudvikling, end der har været plads til i undersøgelsen. Artiklerne er til yderligere inspiration og har fået plads heri af forskellige grunde:

Filmfabrikken med Judith og Ulrich Breuning i spidsen deler deres historie og erfaringer med at skabe et aktuelt filmtilbud uden for de store byers centrum og den store kritiske masse. Artiklen er til inspiration for de, der overvejer at starte tilbud op i områder, der endnu ikke har relevante tilbud til unge.

Dansk Talentakademi i Holstebro har samlet en række forskellige talentudviklingstilbud under ét tag og arbejder nu på at udvikle et tilbud inden for film. Artiklen er til inspiration for de talentudviklere, der ønsker at arbejde i det tværkunstneriske felt.

DR Talentholdet medvirker aktivt i kortlægningen, og det store antal ansøgere gav redaktionen lyst til at undersøge DR's succes nærmere. Rektor Claus Schrøder Nielsen stillede op til interview. Interviewet byder bl.a. på et syn på talentudvikling, hvor vigtigheden af det særlige eller udefinerbare i talentet står frem som modsætning til de mange forsøg på at definere et fast talentbegreb.

Ida Marie Gedbjerg Sørensen er et ungt talent, der har benyttet sig af flere af de kortlagte tilbud i hendes vej ind i filmen. Redaktionen ønskede at give plads til talentets eget syn på talent og talentudvikling. Interviewet er til inspiration for alle talentudviklere og en påmindelse om at huske at inddrage talenterne selv i dialogen om at styrke dansk talentudvikling.

Filmfabrikken
af Judith & Ulrich Breuning

Ildsjæle, digitale mediers moder, Møn og muligheder i kommunesamarbejde

I 2009 byggede en lille flok fantaster et luftkastel: Et kulturhus med restaurant/café i stuetagen (og hvorfor ikke også et oplevelsesrum?), to eller tre biografsale på første etage, og hvad der skulle være på anden sal, kunne man nok finde ud af hen ad vejen.

Da fantasterierne af alle steder foregik på Møn, fik projektet det lidt blærede navn Mønhattan! Men det er ikke alt luftigt tankespind, der materialiserer sig (og måske godt det samme), og Mønhattan ligger nu en anelse støvet i en skrivebordsskuffe. Inden det kom så langt eller rettere så kort, havde ildsjælene, for nu at bruge en ny vending, fundet ud af, hvad der skulle være på anden etage. En filmskole for unge.

Det er ikke nogen hemmelighed, at Vordingborg Kommune, som Møn tilhører, har sit bøvl med skoletræthed og lavt eksamensgennemsnit, inklusion og uddannelsesparathed. Samtidig har storkommunen dog et blomstrende kulturliv, også for unge, og gør generelt meget for at styrke det, som kaldes 'den åbne skole', hvor idrætsforeninger, erhvervsliv og kulturelle aktører kan byde ind i skoleskemaet med samarbejdsideer. Denne satsning og generelle vilje til forandring og forbedring kendetegner en ny skolestrategi med perspektiv i Vordingborg Kommune.

Film er en stor kunstart og samtidig et fantastisk pædagogisk redskab. Ideen om en filmskole faldt derfor i god jord hos den kulturglade og uddannelsestørstige kommune, og denne artikels forfattere, der altid har befundet sig i en skolestue eller en biografsal, kunne efter to års finansieringskamp og kreering af undervisningsplaner i 2011 byde velkommen til det første filmskolehold. 32 elever i alderen 13–18 år invaderede lokaler på den nedlagte sukkerfabrik i Stege. Hvorfor filmskolen naturligvis kom til at hedde Filmfabrikken. Og navnet er også omgærdet med en sund omgang positive arbejderassociationer. Det første hold, som kærligt omtales piloterne, afsluttede deres 3-årige uddannelse i 2014.

De unge gik og går til film med krum hals én gang om ugen plus en række weekender med filmoptagelser. Hands-on er vigtigt, men Filmfabrikken besværger som alle andre filmpædagogiske frontløbere treenigheden Opleve, Forstå, Skabe med blandt andet en avanceret filmklub. Hvert år afsluttes med en afgangsfilm, og i 2016 vandt 2.årsholdet den landsdækkende TheNextFilmFestival i Odense i kategorien U16 – altså film lavet af unge under 16 år.

Filmfabrikken gik fra starten på to ben

En 3-årig talentudvikling, for de elever som virkelig vil film, og en differentieret kursusplan med tilbud til kommunens skoler og institutioner.

Hvad angår de elever, som træder Talentvejen i et samarbejde med Vordingborg Ungdomsskole, er der mulighed for at fortsætte en filmuddannelse på Talentskolen i Næstved, Den Europæiske Filmhøjskole i Ebeltoft eller Filmhøjskolen Møn, som blev indviet i 2017 med undertegnede som medstiftere. For nogle er drømmen Den Danske Filmskole, men Filmfabrikken mangler indtil videre at have kickstartet en ny Lars von Trier!

Filmfabrikken har nu studier med arbejdsbiograf og stole fra Viborg Arena på førstesalen i den nu nedlagte Lendemarke Skole. Men da storkommunen også har købstæderne Præstø og Vordingborg, og da det forekommer at være en uendelig månefart derfra at drage til Stege/Lendemarke, har Filmfabrikken nu også hold disse steder. I sæsonen 2017/2018 havde Filmfabrikken således fire hold: ét i både Præstø og Vordingborg og to i Stege/Lendemarke.

Sideløbende afholder Filmfabrikken kurser for kommunens folke- og privatskoler. Typisk i udskolingen, men nu også på mellemtrinnet, og en række populære ugekurser støttes af Vordingborg Kommunes såkaldte 'åben skolepulje'. Skolefilmarbejdet har udkrystalliseret sig i en obligatorisk skolefilmfestival for alle kommunens 8.klasser. Festivalen løber af stablen første gang i skoleåret 2018/2019 og hedder Die Asta, fordi filmhistoriens største ikon, stumfilmdivaen Asta Nielsen, i sit livs sensommer havde gode stunder på Møn. Hun giver festivalen rødder. Vingerne sørger de unge filmskabere selv for.

Så langt, så godt og så fint med udskolingen. På to kommuneskoler bliver der yderligere oprettet 3-årige medielinjer fra 7. til 9. klassetrin. Og samarbejdet mellem kultur og skole fortsætter med en stort anlagt FilmSkole-Vordingborg, hvor film også skal være til glæde og indsigt i indskolingen og på mellemtrinnet. En række pilottanker er i støbeskeen på foreløbigt to af Vordingborg kommunes fem skoler, og Filmfabrikken har udarbejdet en 3-årsplan for at udvikle filmundervisning med animation i indskolingen og iPadøvelser på mellemtrinnet. Alt sammen garneret med eksemplariske kortfilm og gedigen filmforståelse.

Film er alle digitale mediers moder. Filmforståelse er mediedannelse og giver digitale kompetencer. Film favner det 21. århundredes fire spidskompetencer: Kreativitet, Kritisk sans, Kollaboration og Kommunikation. Film er godt, som vi siger på Filmfabrikken. For der er talentmasse og nysgerrighed i Vordingborg Kommune. Som der er det i alle afkroge af de danskes land. De unge fortjener det bedste. Film kan hjælpe godt på vej. Kunne man ad åre forestille sig en filmefterskole på Møn?

Film er alle digitale mediers moder. Filmforståelse er mediedannelse og giver digitale kompetencer. Film favner det 21. århundredes fire spidskompetencer: Kreativitet, Kritisk sans, Kollaboration og Kommunikation. Film er godt, som vi siger på Filmfabrikken. For der er talentmasse og nysgerrighed i Vordingborg Kommune. Som der er det i alle afkroge af de danskes land.

Talentudvikling handler om at dyrke mellemrummene

Talentakademiet
Af Søren Taaning & Christoffer Boserup Skov

Dansk Talentakademi er i gang med at udvikle en filmlinje for de 16 – 25-årige, og linjen bliver udviklet med udgangspunkt i en bestemt filosofi om talentudvikling.

Her er pointerne bl.a., at det handler om at skabe et miljø, hvor eleverne kan arbejde i forskellige kunstneriske kontekster. Talentudvikling handler om at folde fagligheder ud, at skabe og eksperimentere, om udsyn og god gedigen dannelse.

I disse år er der en række megatrends, der er i gang med at rykke ved forestillingen om, hvad den kunstneriske praksis består i og om forholdet mellem producent og forbruger. Ifølge Søren Friis Møller, Studiechef på Den Danske Filmskole, så er nogle af disse nye trends, at kunsten i højere og højere grad skabes i netværk og interessefællesskaber, der både kan være lokale og globale. Derudover bliver grænsen mellem produktion, distribution og forbrug i stigende grad ophævet. Og kunst og kultur har i dag mere karakter af en bottom up-proces, som noget der vokser op nede fra fremfor at være topstyret og udbredt fra et centralt sted.

Disse scenarier og fremtidsudsigter stiller også helt nye krav til, hvordan man arbejder med talentudvikling – og ikke mindst, hvordan man som tilrettelægger tænker en ny kunstnerisk uddannelse.

Faglighederne skal foldes ud
På Dansk Talentakademi dyrker vi linjernes fagligheder, men vi vil også mere end det. Vi vil nemlig også gerne stimulere eleverne til at mødes i et fællesfagligt rum. Derfor afholder vi løbende workshops, hvor eleverne bliver præsenteret for fællesfaglige perspektiver, der kan bringe deres egne fagligheder videre. I disse workshops oplever de, hvordan en faglighed kan sprede sig over flere områder og skabe helt andre kunstneriske udtryk - vi kalder det at folde deres faglighed ud. Det er denne tilgang der gør, at vi har elever, der fx starter på Musical & teater-linjen, men som også følger musiklinjen for at dyrke den elektroniske musik. At der er elever, der starter på danselinjen, men som også går til undervisning på musical & teater-linjen, at der er en forfatterelev, der begynder at dyrke rap-musik. Det handler om at have øje for, at eleverne får flere dimensioner og perspektiver på deres udtryk.

Her er pointerne bl.a., at det handler om at skabe et miljø, hvor eleverne kan arbejde i forskellige kunstneriske kontekster. Talentudvikling handler om at folde fagligheder ud, at skabe og eksperimentere, om udsyn og god gedigen dannelse.

For Dansk Talentakademi er det derfor afgørende at skabe et miljø, hvor eleverne både bliver præsenteret for og får mulighed for at arbejde med flere forskellige udtryk. Vores erfaringer er, at eleverne dermed både skaber nogle originale udtryk og også bliver bedre rustet til den efterfølgende virkelighed, de træder ud i, hvor det at kunne reflektere og perspektivere over ens kunstart er en vigtig egenskab. Netop refleksionen er en kompetence, som eleverne får ved løbende at blive udfordret af flere kunstarter og på den måde komme hele vejen rundt i de kunstneriske udtryk.

Selvorganisering, kunstneriske agenter og dannelse
Dansk Talentakademi har som ambition at klæde elever på til en kunstnerisk karriere, vi vil udfordre eleverne til at udfolde deres kunstneriske udtryk, vi vil styrke deres netværk og deres muligheder for at etablere sig som kunstneriske agenter.

Ét element i det arbejde består i være et sted med et stærkt og bredt kunstnerisk miljø, hvor man som elev har mulighed for at møde forskellige perspektiver på verden. Det er her, man får alle mulige tænkelige og utænkelige indtryk, man så selvstændigt med udgangspunkt i ens faglighed kan arbejde videre med og udtrykke kunstnerisk. Det handler med andre ord om at etablere en kunstnerisk platform, hvor man både udfolder og udfordrer sit talent. Og det gør man ofte ved at blive udfordret på sine perspektiver og antagelser, og derfor er der også et dannelseselement i talentudviklingen: Refleksionen over egen praksis skaber udvikling og erkendelse. På den måde kan eleverne arbejde med kunstneriske processer, hvor de både agerer på baggrund af en kunstnerisk tradition og selvstændigt artikulerer og reflekterer over deres eget udtryk.

Fundamentet for en filmlinje
Etableringen af en filmlinje for talentfulde unge, må i vores øjne, basere sig på et fællesfagligt fundament. Det er væsentligt, at det fra starten bliver tænkt som en linje, der arbejder i et bredt fagligt felt; dvs. at det har tætte relationer til andre kunstformer som fx forfatterfaget, kunst- og design, teater, dans og musik. På den måde udnytter man elevernes energier, nysgerrighed og ser dem i lige så høj grad som nogen, der er aktivt skabende og blivende kunstnere end nogle der skal uddannes til eller nå et specifikt punkt. Det punkt findes alligevel ikke om et par år i en hastigt forandret verden, så det er bedre at udruste de unge til selv løbende at kunne definere sig selv og sine udtryk.

Refleksionen over egen praksis skaber udvikling og erkendelse. På den måde kan eleverne arbejde med kunstneriske processer, hvor de både agerer på baggrund af en kunstnerisk tradition og selvstændigt artikulerer og reflekterer over deres eget udtryk.

Fakta om Dansk Talentakademi
- Dansk Talentakademi har fem linjer: Dans, Musical & teater, Musik, Forfatter samt Kunst & Design – og derudover er der altså en filmlinje på trapperne. Formålet med undervisningen er at forberede eleverne til optagelsesprøver på andre længerevarende kunstneriske uddannelser.
- Dansk Talentakademi er en selvejende institution og har ca. 110 elever i alt.
- Eleverne arbejder med at udfolde deres kunstneriske udtryk og akademiet klæder eleverne på til en kunstnerisk karriere

Læs mere om akademiet på www.*talentakademi.dk*

Interview med Ida Marie Gedbjerg Sørensen

Af Laura Søndergaaard Isaksen

Det unge talent's vej ind i filmen

I denne kortlægning har vi spurgt Filmværkstederne "Hvad er et talent", og vi har undersøgt det område, vi kalder talentudvikling, for at se hvilke tilbud og metoder til talentudvikling vi anvender i Danmark i dag.

Men hvordan er det for talentet at blive stemplet som et talent? For at få et lille indblik i talentets perspektiv på begreberne talent og talentudvikling mødte jeg det unge filmtalent Ida Marie Gedbjerg Sørensen til en snak om det at være talent.

Kan du starte med at fortælle lidt om dig selv, og hvilke tilbud du har benyttet dig af?
Jo, altså jeg kommer fra Skødstrup lidt uden for Aarhus, og jeg startede med at lave film, da jeg gik på gymnasiet og hørte om Station Next, som jeg søgte ind hos. Jeg kom ind og lavede film ved siden af gymnasiet. Vi var ca. 20 unge, og vi fik lov at lave lidt af det hele.

På Station Next fandt Sørensen hurtigt ud af, at det var instruktørrollen, hun tændte på. Men på Station Next arbejdede de udelukkende med fiktionsfilm, hvilket Sørensen fandt lidt fjollet, for der var jo så mange gode historier rundt om i virkeligheden, der skulle fortælles. Derfor blev dokumentfilmen den fortælleform, Ida faldt for.

Min drøm var i virkeligheden at gå på filmskolen, men jeg følte, jeg var lidt for ung på det tidspunkt.

Derfor søgte Sørensen ind på antropologistudiet, for her havde hun hørt, at der var noget, der hed visuel antropologi.

Så kunne jeg måske dreje det lidt i den retning og så forsøge at søge ind på filmskolens dokumentaruddannelse.

Mens Sørensen læste antropologi mødte hun en Irakisk kvindelig flygtning, der var kommet til Danmark med håbet om at få lavet en kønsskifteoperation. Sørensen blev grebet af historien og begyndte at filme hende. Gennem to år fulgte hun kvinden. I processen søgte Sørensen Københavns Filmværksted om støtte til filmen, men fik afslag. Alligevel forsatte hun med at filme kvinden. Længere henne i forløbet søgte hun Aarhus Filmværksted og fik støtte. Det muliggjorde, at Sørensen kunne lave filmen færdig.

Det har været ret interessant for mig, at jeg har brugt min base i Aarhus til bl.a. at få støtte. Det har været virkelig værdifuldt for mig at have mit netværk der. De kontakter, jeg fik på Station Next, blev jeg ved at lave film sammen med. Vi vandt Buster Oregon's filmpris, hvor man som vinder modtager 20.000 kroner til at lave en ny film. Den film lavede vi inden, jeg lavede min første dokumentar. Mange af dem i netværket flyttede også til KBH.

Det var i det kunstneriske møde, jeg rykkede mig mest.

Hvordan har det skift været? At flytte fra Aarhus til København?
Det har været svært. Både personligt, det at flytte hjemmefra, men også det at miste sit netværk, men jeg var så heldig at have mødt Morten Kaplers. (daværende leder på Aarhus Filmværksted)

Han troede rigtig meget på mig og var medvirkende til, at den næste film, jeg søgte støtte til på KBH's Filmværksted, fik støtte. Han har været god til at give råd undervejs, og jeg har brugt ham som mentor.

Det lyder som du har følt, at nogen har taget sig godt af dig?
Helt vildt. Generelt har jeg følt mig godt modtaget og set på Aarhus Filmværksted. Her har man en følelse af, at de er der for at hjælpe dig med dit projekt. De vil gøre, hvad de kan. Og på Filmværkstedet / København syntes jeg, i hvert fald til at starte med, at jeg blev mødt af en sådan "du skal bevise, hvorfor du har lov til at lave en film her". Måske er det på grund af den store konkurrence, måske er det deres mentalitet. De siger meget åbent, at der er mange ansøgere, og de yder én modstand, for at man skal blive klar over sig selv.

Giver det ikke netop en bevidsthed omkring, hvor man er, og hvad man skal arbejde med?
Man bliver jo bevidst omkring det, helt sikkert, men jeg tror bare ikke på den tilgang, at der er noget, der er rigtigt og forkert. Det handler jo om, at man skal finde sin egen stemme. At sætte det op som om der er de her barrierer, man skal passere, det syntes jeg bare er underligt at bringe ind i et kreativt rum. Jeg ser det i stedet sådan, at alle i udgangspunktet har noget at udtrykke og skal finde en måde at gøre det på, som er deres.

Jeg har tænkt meget over det der evige fokus på talent, som jeg har mødt meget i min opvækst i film. Det er meget vagt for mig, hvad man mener med talent. Når man på filmværkstederne giver støtte til talenter, hvad er det så, de kigger efter?

Hvad betyder det som ansøger, at der i talentudviklingen er fokus på begrebet talent?
Jeg har lige gået på en filmskole og føler jeg er kommet ud på den anden side. Nu kan jeg interessere mig for og realisere mine egne projekter. Det kan jeg nu uden at skulle tænke så meget ud fra et ydre blik på mig selv. Det tror jeg man gør meget i starten. Tænker "Hvad er det de gerne vil have" og derfor forsøger man at give dem (talentudviklerene red.) *det i stedet for at stå fast på hvem man selv er som kreativ person.*

Hvad betyder det at være i en kasse, der hedder talent?
Jamen det er det, jeg ikke synes, jeg kan bruge til noget – at blive kaldt et talent.

Er der nogen på din vej i de forskellige talentudviklingstilbud, der har konkretiseret, hvad de mener med et talent?
Nej, det tror jeg ikke. Når man så får støtte første gang fra filmværkstedet, så føler man sig som en af de særligt udvalgte, og man føler, at det må være fordi, jeg har talent eller bliver set som en, der har talent. Men for mig var det ikke det, der rykkede mig mest. For mig var det at møde Morten, som virkelig så mig, og hvor jeg kunne have en samtale om, hvad det var, der interesserede mig, og hvad der var mine motivfaser. Det vigtige var at have en indholdsrig samtale med en, der var længere fremme end mig, og som jeg kunne spejle mig i og diskutere mine idéer med. Det var i det kunstneriske møde, jeg rykkede mig mest.

Sørensen er i øjeblikket med til at starte et talentudviklingstilbud[3]. Her vil hun gerne fokusere på at skabe et trygt rum, hvor eleverne kan vise deres værker til hinanden og give hinanden dyb og konstruktiv respons. Hun mener, at det er vigtigt at give de unge mulighed for at vise deres film til et publikum, der tør og kan gå ind i en dialog omkring, hvordan filmen opleves og virker. Det er historiefortællingen, virkemidlerne og dialogen, der skal fokuseres på.

Det er et mere jordnært fokus. Jeg tror at mit problem med talentbegrebet er, at det er så højtflyvende. Man taler om talentet for talentets skyld, men ikke om hvad det er for nogle historier, der interesserer os.

Kunne det hjælpe, at værkstederne lavede en klar definition af, hvad et talent er?
Nu tænker jeg bare højt: Jeg tror slet ikke, det er interessant fra filmskaberens side og synspunkt. Det man hier efter at få, når man kommer ind på et værksted, det er en, man kan gå i dialog med, støtte og adgang til udstyr.

Sørensen har oplevet, at man som støttet talent skal være meget opsøgende selv, men at der også er gode

[3] UP SCHOOL se kortlægningen s. 57

Jeg tror at mit problem med talentbegrebet er, at det er så højtflyvende. Man taler om talentet for talentets skyld, men ikke om hvad det er for nogle historier, der interesserer os.

muligheder for at få hjælp fra en konsulent. Dén personlige hjælp, det kunstneriske møde og fællesskabet er det, Sørensen oplever som mest givende for hendes faglige udvikling

Det, jeg har fået mest ud af på værkstedet, er at være med i dokumentargruppen.

Dokumentarister, der har fået støtte, kan her mødes, og så inviteres der forskellige filmskabere, klippere eller komponister ind, så talenterne har nogle at gå i dialog med om både egne og andre filmskaberes værker.

Det er vigtigt at der er et fællesskab og et trygt rum, hvor man kan få feedback på sine ting og blive inspireret. Hvor man også kan give feedback til andre, for jeg tror, at en stor del af at udvikle sig også handler om at få et sprog for det. Ellers famler man bare lidt i blinde. Det betyder noget at være i et fællesskab sammen med andre, især når man laver dokumentar, hvor man jo ellers er meget alene.

Sørensen fremhæver det trygge rum som det vigtigste for hendes kreative proces. Den erfaring tager hun med videre, både når hun udvikler talentudvikling for andre, men også som en del af hendes professionelle virke, hvor hun lige nu leder efter et kontorfællesskab, hvor hun kan have en dagligdag med andre kreative kollegaer.

Hvad laver du lige nu og hvordan tænker fremtiden ser ud?
Jeg er lige vendt hjem fra 2 års uddannelse ved Docnomades[4] i udlandet. Det har været virkelig fedt, men udfordringen lige nu er, at det netværk, jeg har mødt der, jo ikke er i Danmark.

Netværket har for Sørensen været vigtig lige siden hendes tid på Station Next. Sørensen oplever, at det er svært at træde ind i etablerede netværk i branchen.

Man arbejder jo sammen med dem, man kender og kan lide at arbejde med, og det kan være svært som udefrakommende lige at banke på døren og komme ind i varmen. Folk har jo også travlt med deres eget. Mit næste mål er at lave min første film i spildefilmslængde. Det har været svært at finde en producer, men nu har jeg så endelig fundet en etableret producer til min næste film, og det næste naturlige skridt er at søge New Danish Screen om støtte.

Mit største håb for fremtiden er at få lov at instruere dokumentarfilm og leve af det. Det er en virkelig høj ambition, for der er virkelig få, der lever af det.

Føler du, at du har noget støtte, nogle tråde at trække i, fra de forskellige talentudviklingstilbud, du har været tilknyttet?
Ja, det syntes jeg, fx Station Next. I samarbejde med dem har jeg udviklet UP SCHOOL. Det har også været et forsøg på at finde et økonomisk ståsted for mig selv, og da jeg ringede til Station Next med idéen, så troede de på mig, for de kender mig, og derfor skulle jeg ikke først forklare, hvem jeg var. Det har været vildt fedt.

Men også hos Filmværkstedet / København. Jeg troede, jeg var ovre det, men jeg har lige søgt med et nyt projekt, for at holde mig varm indtil jeg kan få støtte fra New Danish Screen.

Sørensen bevæger sig således stadig inden for de forskellige tilbud, som hun har været en del af. Hun bruger sine kontakter aktivt og hendes vej ind i filmen, som startede hos Station Next, har udviklet sig og bevæget sig i retning af en professionel filmkarrierer, og hvor hun nu også er en professionel samarbejdspartner med Station Next.

Hvis jeg ikke var startet på Station Next, havde jeg måske aldrig lavet film.

Er der noget du mangler i forhold til hjælp, støtte og muligheder?
Nogle flere stærkere fællesskaber, for man bliver hurtig for konkurrenceminded. Man skal styrke fællesskabet mere. Finde flere måde at organisere sig på, så der bliver skabt mere solidaritet på både værksteds-og brancheniveau.

Netværk, fællesskab og faglighed har været det bærende i Sørensens vej ind i filmen, og det er også dét, Sørensen vil anbefale, at der fokuseres på, så flere kan gå filmvejen, for som hun siger til sidst:

Jeg har indtrykket af, at der er et godt fællesskab i den etablerede branche, men det kan være svært for os, der står på kanten, at komme med.

[4] *www.docnomads.eu*

Er der noget du mangler i forhold til hjælp, støtte og muligheder?

Nogle flere stærkere fællesskaber, for man bliver hurtig for konkurrenceminded. Man skal styrke fællesskabet mere. Finde flere måde at organisere sig på, så der bliver skabt mere solidaritet på både værksteds- og brancheniveau.

Ja, altså man kan sige, at der er tre hovedkriterier for talent:

– Originalitet

– Evnen til at fortælle historier

– Vilje og evne til at kunne arbejde personligt med sig selv

Interview med rektor for DR Talentholdet, Claus Schrøder Nielsen

Laura Søndergaaard Isaksen

Det særlige som satsning – når DR leder efter talenter

Claus Schrøder Nielsen tager imod mig ved Bamses Hus under rulletrappen ved hovedindgangen i DR Byen. Jeg har sat Claus i stævne, da jeg i researchen til kortlægningen studsede over det store antal ansøgere, DR Talentholdet har, når de søger efter nye talenter til holdet.

Hvad er det særlige ved DR's talentudviklingstilbud, som gør det så attraktivt for unge talenter at søge hertil?

Hvad er talentholdet?
I princippet så er det en ret traditionel ordning, DR har, som går helt tilbage til 1970'erne, og som har haft alle mulige udformninger ud fra tanken om, at DR også skal producere tilbud for folk, der ikke nødvendigvis er journalister eller er en del af den etablerede branche. De sidste mange år har det været arrangeret sådan, at man havde de her fire personer M/K i to år i et udviklingsforløb. Tidligere har man også forsøgt med 16 personer i tre måneder og så vurderede man, om der var nogen af dem man kunne bruge videre.

Første gang jeg snuste til det var, da jeg sad som redaktør på DR Ung, hvor vi kørte et satirehold som et forsøg. Normeringen hed jo fire personer i to år, men da satire er en særlig genre, forsøgte vi med otte personer, og så var normeringen til et år. Det var et forsøg. Efterfølgende er vi gået tilbage til de to års forløb for fire personer, og så har der været et tema, som fx Radiotalent eller B&U talent på Ramasjang. Da jeg kom til, tog vi diskussionen "hvad er det, vi vil med det her"? Vi ville gerne væk fra det bestillingsarbejde, der kunne ligge i DR, fx. hvis der manglede nogen til B&U afdelingen. Vi talte om, hvordan vi kunne åbne det op. I stedet for at få fat i noget fagspecifikt så ville vi have fat i noget grundtalent.

Det, vi så endte ud med, er egentlig sådan et lidt omvendt talentbegreb eller hemmeligt talent – jeg ved ikke lige, hvad man skal kalde det – men en form for 100% uudnyttet potentiale.

Dem vi hiver ind nu, de skal have en eller anden form for grundoriginalitet og en grundvilje til slet ikke at kunne lade være med at fortælle historier. Så alt det der tekniske med, om det skulle være radio eller TV, eller hvad det skulle være, det er sådan set underordnet.

Det betyder, at de profiler, vi har fået ind, har været alt muligt forskelligt. I det første hold vi startede, var der én, der kom lige fra gymnasiet og én, der lige havde læst 3 år på jura – altså sådan nogen der i princippet er mediebranche ubesmittede, men som har et sindssygt originalt drive. Filosofien er jo lidt, at hvis vi vil blive ved med at forny os, så skal vi have fat i nogle kræfter der ikke slår op på side ét i journalisthåndbogen. Ikke at der er noget i vejen med det, for det skal der selvfølgelig være plads til, men dem har vi bare masser af i huset i forvejen. Der skal noget nyt DNA ind for ligesom at ruske op i det der.

Vi skal aktivt prøve at finde dem, der finder en ny måde at springe højdespring på. Dem der tænker anderledes og har modet og evnen til at prøve noget nyt.

Er grundoriginalitet eller grundtalentet funderet på historiefortælling?
Ja, altså man kan sige, at der er tre hovedkriterier for talent:
- Originalitet
- Evnen til at fortælle historier
- Vilje og evne til at kunne arbejde personligt med sig selv.

Det sidste er måske det vigtigste, men det er også det sværest kvantificerbare.

For når vi har taget alle skills væk, så er der kun det dér særlige, som vi mener, vi kan se i folk, og hvis man ikke er parat til at arbejde med dét, så bliver det svært. Vi vælger ud fra de tre hovedkriterier, og man behøver derfor ikke have et fedt CV.

Måden, man bliver optaget på, er designet til at finde den her type mennesker. Vi vil gerne have folk, som både kan være foran og bagved et kamera, men også foran og bagved en mikrofon. Vi skal både have folk, der kan formidle tingende, som de er, men også folk der kan generere nye idéer.

Man behøver ikke et særligt håndværk?
Du behøver ikke vide, hvilken vej man vender et kamera, for dem har vi som sagt masser af herude, men du skal være god til at komme op med nye måder at vende et kamera på. I princippet vil vi gerne have dem så ubesmittede som muligt. Det gør ikke noget, at du er god til at klippe eller skrive manus eller interviewe, men det er de andre ting, der tæller.

Hvad er det, det giver at de er så ubesmittede som muligt?
Det giver jo det netop det, vi leder efter: noget som ingen har set før. Når vi har valgt folk, så er de uforholdsmæssig prisgivet, for vi har set noget særligt i dem og så skal vi sammen finde ud af hvad det er. Det ligger meget op ad sådan noget personlig coaching, så det bliver et meget håndholdt forløb.

Vi skal både udvikle og beskytte potentialet, så det ikke bliver helt kvalt i den her forretningsgang og produktionsvirkelighed, der er herude. Så talenterne skal "gå til DR" og lære om dramaturgi og billedkomposition og alt det der. Det er svært at træne folk til at være originale. Så er det straks nemmere at træne dem til at kunne håndværket

Det giver en umiddelbarhed og nyskabelse, og det er det, vi syntes er vigtigt.

Og det skaber de resultater I håber på?
Ja, er du tosset. Før i tiden gik noget tid, inden de kom i gang med professionelt arbejde, men sidste år var de fleste blevet hapset til steder i huset, allerede inden de blev færdige. I vores øjne er succesen, at der er nogen, der kan bruge dem.

Hvad skal de igennem?
De undervises gennem workshops og kortere forløb. Fx underviser Kurt Strand i interview. De har også værtstræning og hands-on workshops i forskellig teknik. Så har de en praktikdel ud fra egne ønsker af alt, hvad vi har i huset. Praktikdelen fylder mest.

Og så arbejder vi løbende med deres personlige udvikling fx gennem vejledning. Alt i alt er det et luksusforløb. Det er noget, de skal, for det mener vi er sundt for dem, men ellers har de mange muligheder. Hvis du gerne vil lave Deadline, så kommer du da til at lave Deadline, og det er kun de 4, der har muligheden for det.

I har rimelig mange ansøgere – hvad skyldes det? Er det fordi I er DR?
Jeg håber det er attraktivt, fordi det er DR, og fordi det er det, man interesserer sig for og altid har haft en drøm om. Og så er det virkelig et luksusforløb med enormt mange muligheder og virkelig kort vej til det store maskineri, og det gør det også populært. Du behøver ikke at gå 5 år på universitetet for at få lov til at tilrettelægge en procesdokumentar om trivsel i det offentlig. Du kan komme ind og lave præcist det, du vil.

Men vi bilder os ind, at vi kan mærke, at det ikke er nær så attraktivt længere. Hvis du er mega sej til de der ting, så score du da kassen på et eller andet instragram halløj eller youtube. Og så tiltrækker vi en bestemt type – vi har ikke et mangfoldigt ansøgerfelt. Det er typisk aspirerende til noget film og medie fra Københavns middelklasse.

Det, vi så endte ud med, er egentlig sådan et lidt omvendt talentbegreb eller hemmeligt talent – jeg ved ikke lige, hvad man skal kalde det – men en form for 100% uudnyttet potentiale. Dem vi hiver ind nu, de skal have en eller anden form for grundoriginalitet og en grundvilje til slet ikke at kunne lade være med at fortælle historier. Så alt det der tekniske med, om det skulle være radio eller TV, eller hvad det skulle være, det er sådan set underordnet.

Dét vil vi gerne lave om på, og vi har lige fået midler fra et mangfoldighedsinitiativ til at gå ud og være aktiv opsøgende. Ud til de steder, vi normalt ikke får ansøgere fra.

Det er ikke som sådan et problem, for vi har et stærkt ansøgerfelt, men det ville bare være rart og gavnligt for originaliteten.

Mht. fødekæden fortæller du, at de bliver grebet af huset, men bliver de grebet andre steder også?
Ja, det gør de. For os er det bare et bevis for, at det virker. Fx er de to værter ved Den Korte Radioavis (på Radio-24syv, red.) *talenter, der har været her. På det tidspunkt var huset ikke så gode til at holde fast i dem, det er vi heldigvis blevet bedre til.*

Har I nogen udfordringer?
Mangfoldighedsudfordringen og rekrutteringsudfordring. Nu skal vi ud, hvor de er og spørge "Hvad syntes I er fedt?". Dem vi gerne vil have fat i ser ikke DR, men får det, de søger, gennem de sociale medier. Så her skal vi være mere synlige.

Den anden udfordring er en mere intern ting og har at gøre med, at den talentmasse vi søger, den skal have det her særlige, som huset skal turde satse på. Og det er en udfordring at overbevise de andre i DR om, at de skal satse på det.

Er talentbegrebet i sig selv en udfordring? Historisk set var det jo en nådegave fra Gud, men i dag siger de fleste steder, at talent er kreativitet, håndværk, passion mv. Men I er lidt mere traditionelle og siger "at vi leder efter det her særlige", for hvad er det?
Jo, det er en kæmpestor udfordring og vi udfordrer os selv på det, for selv om vi prøver at være så specifikke som muligt, så er det jo alligevel nogle lidt underlige parametre, man vælger ud fra, og det er en kæmpe udfordring at dyrke det frem. Og det er en kæmpe udfordring for det enkelte talent at forstå, hvad det er, der foregår.

Vi kan godt møde et talent med en ubevidst inkompetence, som tænker: "Nu går jeg hen og lægger lortet ned", og så kommer de ind og opdager, at de jo ingenting kan. Så det er en stor udfordring, men det er også det, der er det fede ved det.

Har I noget, I vil anbefale? Hvad skal der satses på?
Det er svært. Det er et stort spørgsmål. Jeg læste på et tidspunkt en artikel af en trader-fyr, sådan en der handler med værdipapirer og aktier. Der er det matematisk bevist, at med din aktie portefølje, der skal du have alle dem, du mener giver et stort overskud, men du skal også altid afsætte en vis portion penge til det, der vist hed diversificering – altså nogle helt random aktier, der enten kan gå helt amok eller helt skidt. Altså det skal du prioritere en del af din investering i, for at det samlet set over tid giver maksimalt afkast, og jeg mener, at hvis sådan nogle Wall Street regnedrenge kører med den filosofi, så er det nok fordi, der er noget om snakken. Og jeg tænker, at det er lidt det samme, som vi gør med det her talent. Det er ultravigtigt, hvis vi fortsat skal være relevante, så er det nødvendigt at prioritere de der random aktier.

Men måske er anbefalingen netop at lede efter det originale. Ligesom amerikaneren Dick Fosbury, der revolutionerede den atletiske disciplin højdespring. Han var en håbløs atletikudøver, og han kunne ikke finde ud af højdespring, han kunne ikke engang springe højt nok til at komme med på det lokale skolehold. Lige indtil han så prøvede at springe på en anden måde, altså springe baglæns, hvilket han var den første, der gjorde. To år efter vandt han OL-guld.

Vi skal aktivt prøve at finde dem, der finder en ny måde at springe højdespring på. Dem der tænker anderledes og har modet og evnen til at prøve noget nyt.

Alt i alt er det et luksusforløb. Det er noget, de skal, for det mener vi er sundt for dem, men ellers har de mange muligheder. Hvis du gerne vil lave Deadline, så kommer du da til at lave Deadline, og det er kun de 4, der har muligheden for det.

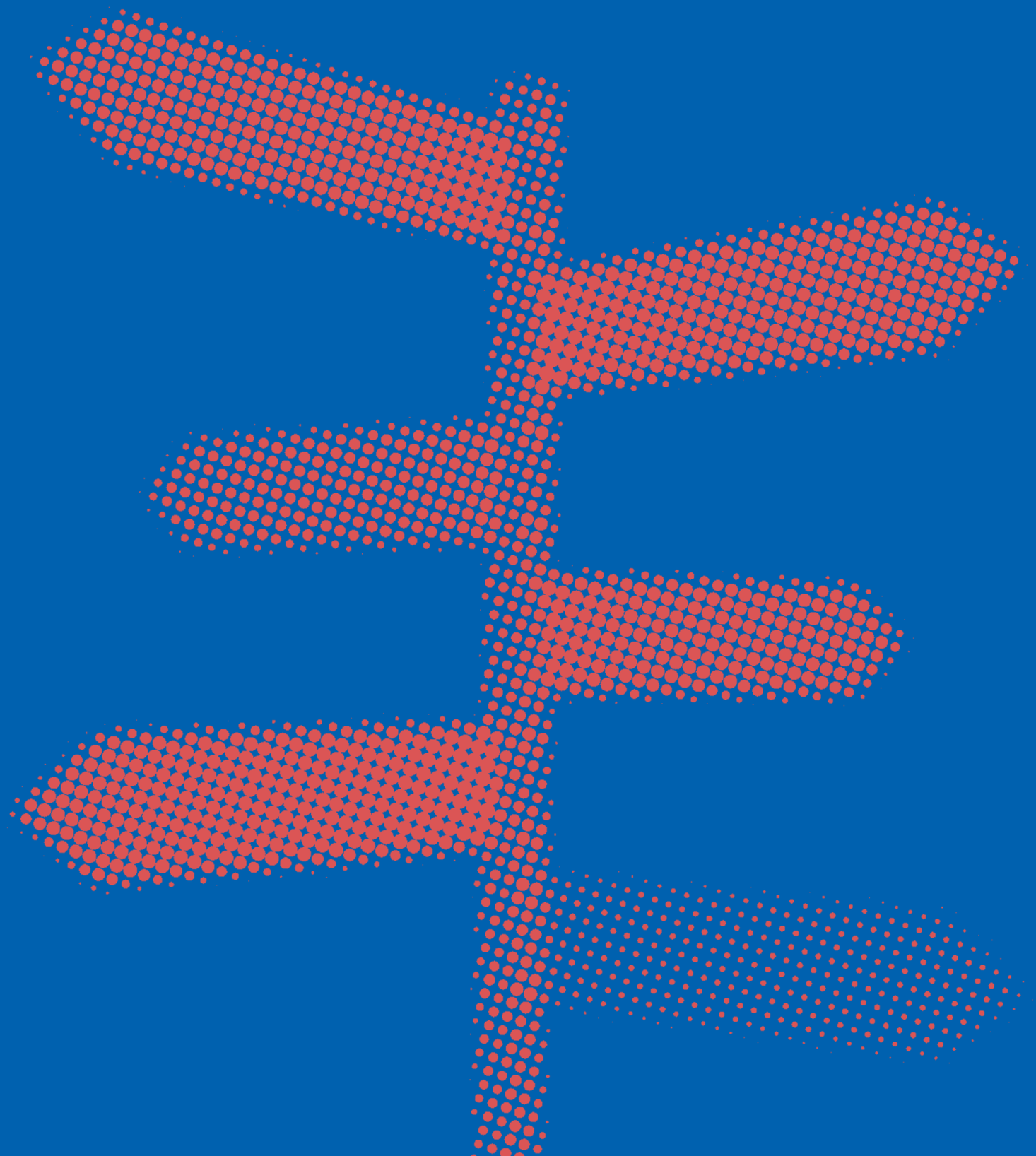

Henvisninger

Dewey, J. (2005 (1916))
Demokrati og Uddannelse
København: Klim/Gyldendals bogklubber

Havelund, S. W. (2014)
Odense Filmværksted, Brugeranalyse
Odense: Manto

Kulturministeriet. (2018)
Filmaftale 2019-2023
Kulturministeriet

Lene Tanggaard, J. D. (2018)
Når filmtalent bliver til – Talentudviklingsmiljøer på filmværkstederne
Aarhus: Fonden Filmtalent

TVmidtvest. (32. August 2016)
tvmidtvest.dk/artikel/viborg-gamedesign-uddannelse-fordobler-elevtallet
Hentet fra TVmidvest – tvmidtvest.dk

UPSCHOOL. (18. Maj 2018)
Projektbeskrivelse – Af foreningen UP Ungdomsproduktion

ISBN 978-87-999465-2-5